

Vysoká škola ekonomická v Praze

Diplomová práce

2015

Bc. Michaela Křížková

Vysoká škola ekonomická v Praze
Fakulta podnikohospodářská
Studijní obor: Podniková ekonomika a management

Název diplomové práce:

Analýza vlivu daní a evropských dotací na HDP a nezaměstnanost v České republice

Autor diplomové práce: Bc. Michaela Křížková

Vedoucí diplomové práce: doc. Ing. Tomáš Pavelka, Ph.D

P r o h l á š e n í

Prohlašuji, že jsem diplomovou práci na téma
„Analýza vlivu daní a evropských dotací na HDP a nezaměstnanost v České republice“
vypracovala samostatně s využitím literatury a informací,
na něž odkazuji.

V Praze dne 20. srpna 2015

Podpis

Poděkování

Chtěla bych poděkovat vedoucímu profesorovi mé diplomové práce panu docentovi Tomáši Pavelkovi za jeho cenné připomínky a dotazy, které mi velmi pomohly při zpracování této práce.

Název diplomové práce:

Analýza vlivu daní a evropských dotací na HDP a nezaměstnanost v České republice

Abstrakt:

V této práci bylo cílem zjistit, jaký byl vliv jednak **daňové zátěže** příjmů obchodních korporací na HDP a nezaměstnanost v ČR, jednak **absolutní vybrané částky na DPPO** od obchodních korporací na ty samé ukazatele. Dále práce analyzuje vliv **EU dotací poskytnutých obchodním korporacím, jako primárním příjemcům, na HDP a nezaměstnanost v ČR.**

Závěry práce naznačují, že některé vlivy nelze přesně vyčíslit a jednoduše porovnat. Přesto práce shrnuje základní vlivy dílčích faktorů změn dotací poskytnutých obchodním korporacím, jakožto primárním příjemcům, a změn DPPO v podobě efektivní míry zdanění i v podobě inkasa DPPO jakožto příjmu státního rozpočtu.

Tato práce poskytuje porovnání výše uvedených vztahů z hlediska teoretického vymezení ukazatelů i z hlediska praxe v rámci ČR za období 1993 - 2013. Závěry jsou podloženy odbornými publikacemi. Práce zároveň poskytuje informaci o rozsáhlosti a četnosti vlivů, přičemž mnohé jsou nevyčíslitelné. Čtenář si po přečtení práce dokáže vytvořit vlastní názor na danou problematiku.

Klíčová slova:

Daň z příjmu právnických osob, dotace, obchodní korporace, HDP, nezaměstnanost

Title of the Diploma's Thesis:

Analysis of influences of tax and European subsidies on GDP and unemployment in the Czech Republic

Abstract:

The aim of this thesis is to analyze what was the influence of corporate tax rate and total paid amount on corporate income tax on GDP and unemployment in the Czech Republic. The essay also describes the impact of European subsidies given to Czech corporates as primary receivers on GDP and unemployment in the Czech Republic. A comparison of these two macroeconomic factors is provided.

Conclusions show that there are some impacts which are not supposed to be transferred to a concrete comparable numbers. The thesis provides detailed overview of main impact of derivation of European subsidies given to Czech companies as primary receivers and changing corporate income tax on GDP and unemployment.

The comparison of above influences is provided both on theoretical basis and the real one in the period of 1993-2013 for the Czech Republic. Conclusions and author's ideas are supported by professional publications. The thesis provides information on how the problematic is width and deep within these impacts. Any reader can create his/her own opinion on the problematic based on provided information and data.

Key words:

Corporate income tax, European subsidies, companies, GDP, unemployment

Seznam použitých zkratk

ČR – Česká republika

ČSÚ – Český statistický úřad

DPFO - Daň z příjmu fyzických osob

DPPO – Daň z příjmu právnických osob

EU – Evropská unie

FO – Fyzická osoba

HDP – Hrubý domácí produkt

HV – Hospodářský výsledek

NOZ – Nový občanský zákoník

OP – Operační program

PO – Právnická osoba

Obsah

Seznam použitých zkratk	6
Úvod	10
Vysvětlení volby dané struktury.....	11
Vymezení klíčových pojmů	12
Podněcující názory	12
Hypotézy	14
Teoretické vymezení ukazatele HDP	15
Definice	15
HDP a inflace	15
Metody určení HDP	16
Spotřební metoda.....	17
Výrobní metoda	18
Důchodová metoda	18
Potenciální produkt.....	18
Teorie hospodářských cyklů	18
Teoretické vymezení ukazatele nezaměstnanosti.....	20
Druhy nezaměstnanosti.....	20
Měření nezaměstnanosti.....	21
Teoretické vymezení DPPO.....	22
Úprava právnické osoby v NOZ:.....	22
Výpočet DPPO	23
Optimální sazba daně.....	23
Charakteristika a struktura evropských dotací pro právnické osoby.....	25
1. Programové období 2004 – 2006.....	25
2. Programové období 2007 – 2013.....	26
3. Programové období 2014 – 2020.....	28
4. Specifikace jednotlivých fondů	30

Fond Soudržnosti	30
Strukturální fondy	30
Iniciativy společenství	30
Popis současného stavu poznání problematiky	31
Metodika	34
Postup analýzy	35
Získání relevantních dat	36
Vývoj HDP 1993 – 2013	38
Shrnutí	41
Analýza nezaměstnanosti 1993-2013	43
Analýza poptávky	43
Korporátní daň z příjmu a její vliv na HDP	45
Vliv sazby DPPO na HDP	45
Podložení vlastních závěrů odbornou prací	48
Regrese a korelace	49
Vztah absolutní vybrané částky DPPO a HDP	51
Regrese a korelace	53
Shrnutí	54
Doplňující informace	54
Korporátní daň z příjmu a její vliv na nezaměstnanost	56
Regrese a korelace	57
Vztah absolutní vybrané částky na DPPO a nezaměstnanosti	58
Bodové zobrazení	59
Shrnutí	59
Dotace z fondu EU v ČR	61
Vliv dotací EU obchodním korporacím na tvorbu hrubého kapitálu	64
Regrese a korelace	65
Vliv evropských dotací poskytnutých obchodním korporacím na nezaměstnanost	68

Shrnutí.....	69
Závěr.....	70
Zhodnocení přínosů práce a dosažených závěrů s ohledem na cíl práce.....	70
Vlivy na HDP	70
Vlivy na nezaměstnanost	71
1. Hypotéza a 4. Hypotéza	71
2. Hypotéza	72
3. Hypotéza	73
5. Hypotéza	73
Seznam grafů.....	75
Seznam tabulek.....	76
Seznam obrázků	76
Seznam příloh.....	76
Zdroje.....	78
Literární.....	78
Elektronické	79
Přílohy.....	81

Úvod

Téma Analýza vlivu daní a evropských dotací na HDP a nezaměstnanost v České republice si autor zvolil, jelikož se již několikrát setkal s názorem, že dotace, které České republice poskytuje Evropská unie, jsou neúčinné, přičemž vhodnější způsob využití peněz alokovaných z EU do českých firem by mohl být v podobě snížení korporátní daně v ČR. Autor se tedy rozhodl analyzovat a porovnat vliv daní a evropských dotací na HDP a nezaměstnanost v České republice.

Vliv daňové zátěže na ekonomiku státu již posuzuje několik publikací¹ a většina z nich dochází k závěru, že růst HDP je negativně závislý na změně daňové sazby. **Aby byly veličiny dotace a daně komparativní, zvolil autor téma takto konkrétně, tzn. porovnání vlivů korporátní daně, tedy DPPO s vlivem EU dotací pro obchodní korporace².**

Cílem práce je zjistit, jak velký je vliv jednak sazby DPPO v procentech na HDP a nezaměstnanost v ČR, jednak absolutní vybrané částky na daních DPPO od obchodních korporací na ty samé ukazatele. V další části práce je analyzován vliv EU dotací na HDP a nezaměstnanost v ČR. Následuje porovnání daňových vlivů s vlivy evropských dotací na HDP a nezaměstnanost.

Dílčí cíle této diplomové práce jsou:

- Stanovení vhodné metodiky pro analýzu jednotlivých veličin.
- Teoretické vymezení jednotlivých veličin (HDP, nezaměstnanost, korporátní daň a dotace z EU určené českým firmám).
- Analýza vlivu korporátní DPPO na HDP a nezaměstnanost v ČR.
- Analýza vlivu evropských dotací na HDP a nezaměstnanost v ČR.
- Porovnání závislostí.

Tato práce není pokusem o prokázání „špatného“ zacházení s prostředky z evropských fondů, nýbrž porovnává vlivy dotací, jakožto prostředků podpory podnikání, a vlivy daňové zátěže, jakožto určitého omezujícího faktoru podnikání s tím, že jako výslednou proměnnou Y považuje HDP a nezaměstnanost.

Zároveň chce autor hned v úvodu podotknout, že práce se taktéž nesnaží popsat vliv vstupu ČR do EU. Vliv tohoto kroku je analyzován již v několika publikacích, které budou čtenáři stručně

¹ Viz kapitola Současné poznání problematiky

² Obchodní korporace tj. obchodní společnosti a družstva – jsou upraveny zákonem č. 90/2012 Sb., o obchodních korporacích a družstvech. Společnosti se dělí na: a) osobní společnosti – veřejná obchodní společnost a komanditní společnost b) kapitálové společnosti – společnost s ručením omezeným a akciová společnost

přiblíženy v této práci, nicméně práce má za úkol analyzovat pouze vliv dotací poskytnutých z EU České republice, nikoliv vstup do EU a jeho dopady na českou ekonomiku.

V teoretické části jsou vymezeny ukazatele HDP a nezaměstnanosti jako jedny z hlavních makroekonomických ukazatelů. Poté následuje stručný výklad korporátní daňové zátěže, přičemž autor uvažuje pouze daň z příjmu (práce se **nezabývá** DPH, sociálním pojištěním aj.).

Dále je popsána struktura a charakter dotací určených pro ČR. Poslední kapitola teoretické části je zaměřena na popsání dosavadních zjištění jinými autory. Každá kapitola teoretické části obsahuje zpřesnění, kterým typem ukazatele se bude analýza zabývat, jelikož z důvodu omezeného rozsahu diplomové práce³, nelze analyzovat všechny ukazatele

Praktická část konkrétně analyzuje a popisuje výstupy dílčích analýz jednotlivých ukazatelů a jejich vzájemné (ne)závislosti.

V závěru práce jsou vlivy daňové zátěže obchodních korporací a dotací vzájemně konfrontovány a je vyjádřen názor autora.

Čtenářům práce je dostupný seznam příloh na konci práce.

Vysvětlení volby dané struktury

Tato práce bude analyzovat vliv daňové zátěže z pohledu sazby DPPO a daňových úlev a vliv dotací z EU obchodním korporacím na HDP a nezaměstnanost v ČR. Jaké subjekty autor zařazuje pod pojem obchodní korporace či firma je uvedeno výše⁴.

Cílem autora je zaměřit se na podnikatelskou sféru a proto mezi firmy nezahrne jednotky územní samosprávy, neziskové organizace ad., jelikož v jejich případě se nejedná o provozování činnosti za účelem dosažení zisku. Pokud není činnost provozována za účelem dosažení zisku, je vliv daně z příjmu PO na investice do hrubého kapitálu s dopadem na HDP minimální a tak i nerelevantní pro tuto práci. **Zároveň dle nového zákona č. 90/2012 Sb., o obchodních korporacích je definovaná skupina, která je přesně relevantní pro tuto práci, a tou jsou právě obchodní korporace. Ostatní typy právnických osob jsou v zákoně č. 90/2012 Sb., o obchodních korporacích uvedeny pod pojmy Spolky, Fundace či Ústavy.**

³ Vzhledem k omezenému rozsahu práce a vzhledem k omezením dostupnosti dat.

⁴ V Úvodu práce (druhá poznámka pod čarou)

Vymezení klíčových pojmů

Daně- pod pojmem daně bude v této práci míněna výhradně daň z příjmu právnických osob.

Dotace- pod pojmem dotace budou v této práci míněny výhradně dotace z fondů Evropské unie pro Českou republiku.

Pro analýzu v této práci budou použity **dotace ze Strukturálních fondů** poskytnuté obchodním korporacím v ČR – vysvětlení viz kapitola Specifikace jednotlivých fondů.

Autor takto zvolil z důvodů uvedených výše.

Podněcující názory

Jak je psáno výše, autor se setkal již s několika názory vyjadřující tvrzení, že snížení daní by mělo mít efektivnější důsledky než poskytování dotací. Nejčastějším argumentem jsou náklady administrativní zátěže, korupce, poškození přirozené konkurence.

Např.: Petr Mach, zakladatel a předseda Strany svobodných občanů, ekonom, píše ve svém článku Petr Mach: Jak zlikvidovat korupci uveřejněném na portálu reformy.cz: *„Bud’ budeme mít svět bez korupce a svět nízkých daní a nulových dotací, nebo se budeme muset smířit se světem s všemožnými dotacemi, vysokými daněmi a – korupcí.“*⁵

Také europoslanec Derk-Jan Eppink, zastává názor, cituji⁶: *„Snížení daní je bez diskuze efektivnější politický nástroj než dotování, ale žádná byrokracie na světě nebude nikdy připravena tento fakt uznat. Pro ně dotace znamenají moc.“*

⁵ MACH, Petr. Jak zlikvidovat korupci. *Reformy.cz* [online]. 2011 [cit. 7.7.2015]. Dostupné z: <http://www.reformy.cz/zpravy/petr-mach-jak-zlikvidovat-korupci/>

⁶ ŠRÁMEK, Dušan. Marx naruby: daňoví poplatníci všech zemí, spojte se! *Revue politika* [online]. 2010 [cit. 7.7.2015]. Dostupné z: <http://www.revuepolitika.cz/clanky/1388/marx-naruby-danovi-poplatnici-vsech-zemi-spojte-se>

S těmito názory se ztotožňuje i uznávaný novinář Dušan Šrámek⁷, který ve svém článku Marx naruby: Daňoví poplatníci všech zemí, spojte se!⁸ pro internetové noviny revuepolitika.cz shrnul výše uvedené dílo Eppinka. Dále uvádí ve svém článku Vítejte v Čekofertu a rozklad demokracie přes téma dotace pro časopis Reflex⁹ „Že jsou evropské fondy v České republice permanentně zneužívány, je hotová věc. Dokonce nám v tomto ohledu patří v rámci EU neslavné premiantství.“

Názor zohledňující porovnání daní oproti dotacím také vyjadřuje bývalý prezident České republiky Václav Klaus, který během své návštěvy Strojírenského veletrhu v Brně 2006 sdělil, že:“ *Stav, který tato politika navozuje, je podle Klause, nespravedlivý v tom, že každá dotace nebo odpuštěná daň je na úkor těch, kteří tyto dotace nedostávají a daně musí platit v plné výši.*“¹⁰ Při čemž měl na mysli právě politiku daní a dotací v ČR.

Ekonom Pavel Kohout ve svém článku Proč evropské dotace škodí, který publikoval na vlastních stránkách,¹¹ vysvětluje na velmi výstižném, praktickém příkladu způsob, jak mohou dotace být pro ekonomiku kontraproduktivní.

Tito a mnozí další uvádějí důvody, proč se domnívají, že dotační peníze nejsou efektivně využívané a existuje lepší způsob např. v podobě snížení daní.

Inspirace autora práce tkví právě ve snaze podat čtenáři detailnější pohled na danou problematiku a ukázat obě strany mince.

⁷ Dušan Šrámek se narodil 5. května 1962 v Klatovech. Tam chodil do základní školy a na gymnázium. Před listopadem 1989 se podílel na rozmnožování a kolportování “nelegálních” tiskovin, např. dokumentu Charty 77, Lidových novin, časopisu Sport, Attack, Koruny české a dalších. Po roce '89 působil jako nezávislý novinář v týdenících Fórum, Profit, denících Lidové noviny, Český deník, Telegraf, Metropolitan. Dnes přispívá do týdeníku Reflex a dalších tištěných i online periodik. Věnuje se politickým kauzám a ekonomicko-podnikatelské problematice.

Dušan Šrámek. *Česká justice* [online]. ©2015 [cit. 7.7.2015]. Dostupné z: <http://www.ceska-justice.cz/author/sramek/>

⁸ ŠRÁMEK, Dušan. Marx naruby: daňoví poplatníci všech zemí, spojte se! *Revue politika* [online]. 2010 [cit. 7.7.2015]. Dostupné z: <http://www.revuepolitika.cz/clanky/1388/marx-naruby-danovi-poplatnici-vsech-zemi-spojte-se>

⁹ ŠRÁMEK, Dušan. Vítejte v Čekofertu a rozklad demokracie přes téma dotace. *Reflex* [online]. 2014 [cit. 7.7.2015]. Dostupné z: <http://www.reflex.cz/clanek/komentare/55923/dusan-sramek-vitejte-v-cekofertu-a-rozklad-demokracie-pres-tema-dotace.html>

¹⁰ Prezident Václav Klaus zahájil MSV 2006. *Elektro* [online]. 2006, č. 10 [cit. 7.7.2015]. Dostupné z: <http://www.odbornecasopisy.cz/elektro/casopis/tema/prezident-vaclav-klaus-zahajil-msv-2006--12917>

¹¹ KOHOUT, Pavel. Proč evropské dotace škodí [online]. 2013 [cit. 7.7.2015]. Dostupné z: <http://www.pavel-kohout.cz/clanky/proc-evropske-dotace-skodi>

Hypotézy

Autor stanovil následujících 5 hypotéz:

1. Hypotéza - vliv sazby daňové sazby DPPO na HDP

Autor předpokládá, že se projeví negativní korelace mezi sazbou DPPO a HDP, jelikož taková korelace již byla prokázána v několika publikacích, viz kapitola Popis současného stavu poznání problematiky.

2. Hypotéza posuzuje následující dva vlivy:

- Vliv absolutní rozdané částky obchodním korporacím formou evropských dotací na **nezaměstnanost**.
- Vliv absolutní rozdané částky obchodním korporacím formou evropských dotací na **HDP**.

Autor předpokládá pozitivní míru korelace mezi poskytnutými dotacemi z EU právnickým osobám ČR a HDP, jelikož se jedná o jeden z primárních cílů poskytování evropských dotací.

Stejný předpoklad platí pro vztah evropských dotací a nezaměstnanosti, jelikož u většiny dotačních programů je jednou z podmínek pro získání dotace vytvoření pracovních míst.

3. Hypotéza

Autor předpokládá, že korelace dle první hypotézy je silnější než korelace dle druhé hypotézy vzhledem k tomu, že daňová zátěž má dopad na všechny PO na rozdíl od dotací.

4. Hypotéza - Vliv absolutní vybrané částky DPPO na HDP

Autor předpokládá pozitivní regresi mezi absolutní vybranou částkou DPPO a HDP, jelikož inkaso DPPO stejně jako ostatní daně tvoří příjem státního rozpočtu, přičemž následné výdaje vlády jsou jednou ze složek HDP.

5. Hypotéza - posuzuje následující dva vlivy:

- Vliv absolutní vybrané částky na DPPO na nezaměstnanost.
- Vliv sazby daňové zátěže DPPO na nezaměstnanost.

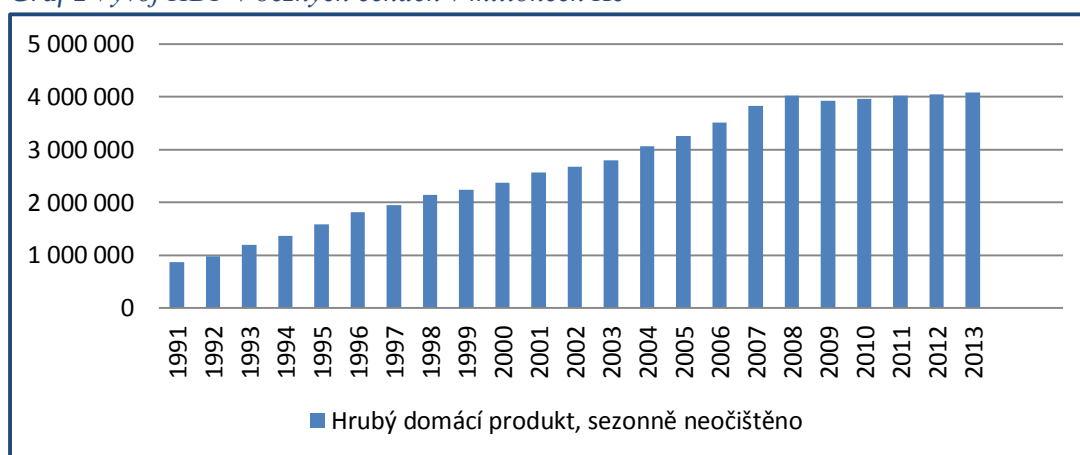
Autor předpokládá pozitivní míru korelace mezi nezaměstnaností a sazbou DPPO a neutrální míru korelace s absolutní vybranou částkou na daních z příjmu právnických osob, jelikož nezaměstnanost je ovlivňována mnohými faktory, přičemž DPPO bude pravděpodobně patřit mezi faktory se slabou mírou vlivu. Vliv DPPO na nezaměstnanost bude pravděpodobně velmi těžké přesně vyčíslit vzhledem ke komplexnosti tohoto ukazatele.

Teoretické vymezení ukazatele HDP

Definice

Hrubý domácí produkt je toková veličina a jedná se o jeden z ukazatelů měření výkonnosti ekonomiky. HDP je souhrn tržních hodnot finálních statků a služeb vyprodukovaných za určitou dobu, zpravidla za 1 kalendářní rok, v dané ekonomice (míněno územně).¹² Přičemž finálními statky mějme na mysli statky, které jsou určeny ke spotřebě, exportu, investicím, čímž se vyhneme duplicitnímu započtení meziproductů. Pod tržní hodnotou míníme cenu, jež platí kupující, tedy včetně nepřímých daní.¹³ Dosavadní vývoj HDP v běžných cenách v ČR je znázorněn v Grafu 1

Graf 1 Vývoj HDP v běžných cenách v milionech Kč

Zdroj: Vlastní zpracování autora. Zdroj dat: <http://www.czso.cz/csu/2014edicniplan.nsf/p/320181-14>; Tab. 04.01 Základní ukazatele národního hospodářství (1990-2013)

HDP a inflace

Při analýze HDP je třeba brát ohled na inflaci/deflaci¹⁴, jelikož rozlišujeme nominální a reálný HDP. Pokud HDP oceníme v cenách daného roku, zjistíme tak nominální HDP. Vzhledem k tomu, že se ceny v průběhu času mění, což nám vyjadřuje právě zmíněná inflace/deflace, je vhodné při pozorování HDP za více než jedno období použít vyjádření HDP v cenách prvního

¹² SOUKUP, Jindřich. *Makroekonomie*. 2., aktualiz. vyd. Praha: Management Press, 2010, 518 s. ISBN 978-80-7261-219-2

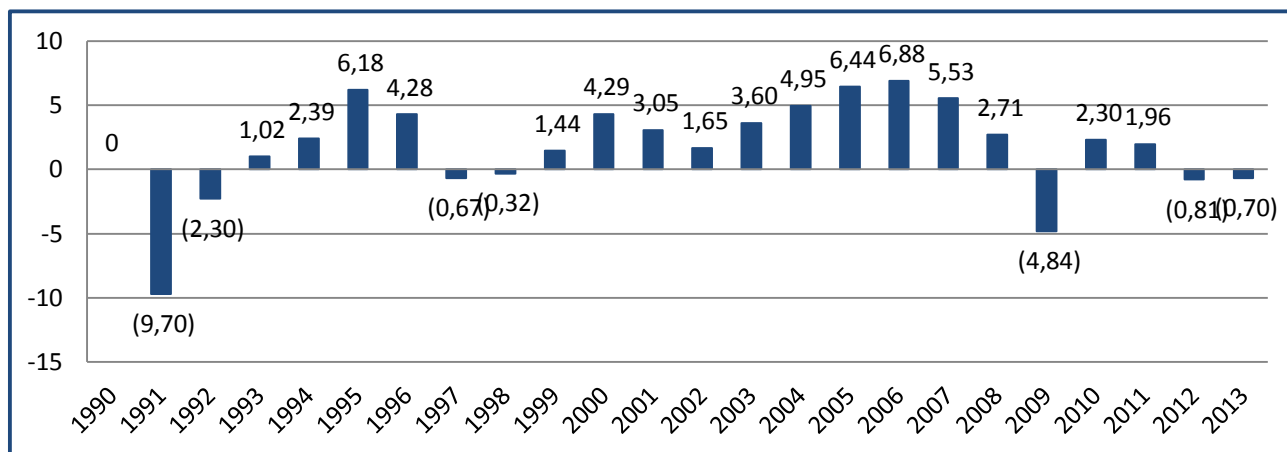
¹³ PAVELKA, Tomáš. *Makroekonomie: základní kurz*. Vyd. 3. Slaný: Melandrium, 2007, 278 s. ISBN 978-80-86175-58-4.

¹⁴ Více o inflaci/deflaci/stagflaci/ se čtenář může dočíst například v VLČEK, Josef. *Ekonomie a ekonomika*. 4., zcela přeprac. vyd. Praha: Wolters Kluwer Česká republika, 2009, 515 s. ISBN 978-80-7357-478-9

sledovaného tedy výchozího období. Takovému produktu se říká reálné HDP nebo HDP vyjádřené ve stálých cenách.¹⁵

Rozdíl vidíme při porovnání Grafu 1 (HDP roste vzhledem k tomu, že se jedná o nominální hodnotu) a Grafu 2 – Růst HDP v % (reálné HDP ve stálých cenách).

Graf 2: Růst HDP v % (stálé ceny)

Zdroj: Vlastní zpracování autora, Zdroj dat: https://www.czso.cz/documents/10180/25686252/3201814_0401.pdf/fd1a476d-f7b8-4965-b9a5-02f23b31cfef?version=1.0

Pro očištění nominálního HDP od cenových změn používá ekonomická teorie tzv. deflátor HDP. Deflátor HDP nám vyjadřuje míru inflace prostřednictvím poměru nominálního a reálného HDP vynásobeného 100.

$$\text{deflátor HDP} = \frac{\text{nominální HDP}}{\text{reálné HDP}} \times 100^{16}$$

V práci autor pracuje s již zjištěným deflátorem ČSÚ. Pomocí meziročních deflátorů jsou určeny jednotlivé reálné HDP v praktické části práce.

Metody určení HDP

HDP lze určit třemi způsoby, kterými dojdeme vždy ke stejnému výsledku. ČSÚ používá pro určení HDP všech tří hodnot, přičemž výsledná hodnota HDP musí vyjít ze všech metod stejná. Pro účely této práce byla použita data ČSÚ stanovená výdajovou metodou.

¹⁵ SOUKUP, Jindřich. *Makroekonomie*. 2., aktualiz. vyd. Praha: Management Press, 2010, 518 s. ISBN 978-80-7261-219-2

¹⁶ SOUKUP, Jindřich. *Makroekonomie*. 2., aktualiz. vyd. Praha: Management Press, 2010, 518 s. ISBN 978-80-7261-219-2

V následujícím textu jsou jednotlivé metody stručně¹⁷ přiblíženy čtenáři.

Spotřební metoda

Metoda spotřební neboli výdajová je založena na součtu veškerých výdajů a tedy veškeré spotřeby všech 4 sektorů¹⁸ dané ekonomiky.

Dle metodiky ČSÚ se jedná o součet finálního využití statků a služeb rezidenty dané ekonomiky, domácnostmi a firmami, a čistého exportu a vládních výdajů.

$$„HDP = \text{Výdaje na konečnou spotřebu plus Tvorba hrubého kapitálu plus Vývoz výrobků a služeb minus Dovoz výrobků a služeb}“^{19}$$

Spotřeba domácností tvoří nejvýznamnější složku HDP. V učebnicovém pojetí je vyjadřována písmenem C.

$$C = \text{výdaje na spotřebu z vlastních příjmů}$$

Tvorba hrubého kapitálu je tvořena výdaji firem na investice²⁰ a zásoby.

$$I = \text{tvorba čistého kapitálu} + \text{změna stavu zásob}$$

Mezi Vládní nákupy statků a služeb nezahrnujeme transfery, resp. transfery²¹ je nutné v podrobnějším výpočtu odečíst, jelikož transfery jsou poskytované domácnostem na jejich spotřebu C a tak, pokud bychom je zahrnuli do vládních výdajů G, byla by tato částka v HDP duplicitní. Pod vládními výdaji na nákup statků a služeb G si lze představit výdaje na chod veřejných institucí jako je školství, infrastruktura, zdravotnictví, obrana aj.

$$G = \text{vládní výdaje} - TR$$

Čistý export, NX, je výsledkem absolutního rozdílu mezi exportem a importem, jelikož import jakožto opak exportu de facto snižuje hodnotu vývozu. Hodnota exportu zvyšuje HDP, jelikož se jedná o statky a služby vyprodukované v dané ekonomice.

$$NX = X - M$$

¹⁷ Stručný popis metod je relevantní vzhledem k práci. Práce se nezabývá pouze analýzou HDP, a proto jsou uvedeny pouze stručné charakteristiky jednotlivých metod.

¹⁸ Čtyř sektorová ekonomika zahrnuje domácnosti, firmy, stát a export.

¹⁹ HDP výdajová metoda. Český statistický úřad [online]. ©2015 [cit. 7.7.2015]. Dostupné z: http://apl.czso.cz/pll/rocenka/rocnkavyber.makroek_vydaj

²⁰ Investicí máme na mysli přírůstek kapitálu nikoliv transakce typu nákup akcií, jelikož to by znamenalo pouze změnu portfolia. SOUKUP, Jindřich. *Makroekonomie*. 2., aktualiz. vyd. Praha: Management Press, 2010, 518 s. ISBN 978-80-7261-219-2

²¹ Sociální dávky a ostatní transfery domácnostem na jejich spotřebu.

Výrobní metoda

Metoda výrobní se zabývá zjištěním HDP dle informací z výroby a to prostřednictvím přidané hodnoty. Výsledek je získán prostým součtem všech vyprodukovaných přidaných hodnot v dané ekonomice. Je důležité mít na paměti, že se jedná o přidané hodnoty a tak je třeba se vyhnout vícenásobnému započítávání jednotlivých hodnot na daných stupních výroby.

Výsledný součet se snižuje o dotace a zvyšuje o nepřímé daně.

Důchodová metoda

Tato metoda řeší zjištění HDP dle vyplacených důchodů v ekonomice, jelikož ty jsou zdrojem pro výrobní faktory, jež vytváří produkci ekonomiky. Metoda sčítá mzdy, platy, renty, důchody plynoucí z podnikatelské činnosti, zisky, úroky. K součtu důchodů přičítáme daně a odečítáme dotace.

$HDP^{22} = Náhrady\ zaměstnancům + Daně\ z\ výroby\ a\ z\ dovozu - Dotace + Čistý\ provozní\ přebytek + Čistý\ smíšený\ důchod + Spotřeba\ fixního\ kapitálu$

Potenciální produkt

Ekonomický systém je omezený svými kapacitami. Počet pracovníků a množství zdrojů jsou v danou dobu omezené stejně tak i možnost dosáhnout určité hodnoty produktivity a kvality práce. Technologický vývoj je také tokovou veličinou, která se v průběhu času mění, v danou chvíli je ovšem konstantní. Potenciální produkt je takové HDP, kdy jsou využity všechny zdroje a ostatní výše uvedení činitelé úplně, aniž by docházelo k inflačním tlakům. V průběhu času se potenciální produkt mění, což je v ekonomické teorii označováno jako hospodářský růst. Většinou dochází k růstu produkčních možností ekonomiky, nicméně je možná i situace poklesu²³.

Teorie hospodářských cyklů

„Hospodářský cyklus představuje kolísání reálného hrubého domácího produktu kolem potenciálního produktu“²⁴

²² SOUKUP, Jindřich. *Makroekonomie*. 2., aktualiz. vyd. Praha: Management Press, 2010, 518 s. ISBN 978-80-7261-219-2

²³ SAMUELSON, Paul Anthony a William D NORDHAUS. *Ekonomie: 19. vydání*. Vyd. 1. Praha: NS Svoboda, 2013, xxiv, 715 s., [4] s. obr. příl. ISBN 978-80-205-0629-0.

²⁴ PAVELKA, Tomáš. *Makroekonomie: základní kurz*. Vyd. 3. Slaný: Melandrium, 2007, 278 s. ISBN 978-80-86175-58-4.

Hospodářské cykly jsou patrné téměř v každé ekonomice. Jedná se de facto o střídání fáze expanze, kdy HDP daného státu roste nad hodnotu potenciálního produktu, a recese, kdy naopak reálné HDP klesá pod úroveň potenciálního produktu.²⁵

V období ekonomické expanze dochází také ke snižování cyklické míry nezaměstnanosti, jelikož se zvyšuje poptávka firem po práci. Firmy zvyšují investice a rozšiřují výrobu, díky čemuž mohou a také musí najímat další pracovní sílu. Domácnostem se zvyšují příjmy a tak zvyšují svou spotřebu. Součet navýšení těchto výdajů pak zvyšuje reálné HDP.

V období recese pracují všechny mechanismy právě naopak. Firmy šetří a v případě předpokladu dlouhodobé krize propouštějí zaměstnance, snižuje se tak poptávka po práci a vzniká rozdíl mezi poptávkou a nabídkou práce. Tím vzniká cyklická nezaměstnanost²⁶, domácnosti jsou nucené šetřit a celkové výdaje ekonomiky klesají, což se projevuje na reálném HDP.

Rozdíl mezi reálným HDP a potenciálním produktem se nazývá mezera produktu, jež může být kladná v případě ekonomického růstu, nebo záporná v případě krize²⁷.

²⁵ PAVELKA, Tomáš. *Makroekonomie: základní kurz*. Vyd. 3. Slaný: Melandrium, 2007, 278 s. ISBN 978-80-86175-58-4.

²⁶ SOUKUP, Jindřich. *Makroekonomie*. 2., aktualiz. vyd. Praha: Management Press, 2010, 518 s. ISBN 978-80-7261-219-2

²⁷ SOUKUP, Jindřich. *Makroekonomie*. 2., aktualiz. vyd. Praha: Management Press, 2010, 518 s. ISBN 978-80-7261-219-2

Teoretické vymezení ukazatele nezaměstnanosti

Přidělení dotace je ve většině případů podmíněno vytvořením určitého počtu pracovních míst. Stejně tak investice do kapitálu jsou spjaté s náborem pracovní síly (ovšem existují i pracovní **nenáročné** investice). Vytváření pracovních míst je jedním z nástrojů, jak snížit nezaměstnanost, proto následující text uvádí čtenáře do problematiky nezaměstnanosti.

Nezaměstnanost je výsledkem nerovnováhy na trhu práce, který vzniká v důsledku odlišující se poptávky po práci od nabídky práce.²⁸

V ekonomické teorii tvoří poptávku po práci firmy a nabídku práce domácnosti jakožto nositelé výrobního faktoru práce.

Druhy nezaměstnanosti

Nezaměstnanost je dělena především podle příčiny vzniku, dobrovolnosti a přirozenosti.

Vzhledem k tomu, že většinou existuje určitá doba mezi ukončením pracovního poměru a nastoupením do nové práce v momentě, kdy osoby mění zaměstnání, vzniká tzv. **frikční nezaměstnanost**.²⁹ Její součástí je i tzv. **sezónní nezaměstnanost**, která je typická pro sezónní odvětví, jako je zemědělství, služby lyžařských center, stavebnictví ad. Frikční nezaměstnanost lze za určitých předpokladů³⁰ považovat za dobrovolnou, jelikož vzniká v důsledku dobrovolného opuštění stávajícího zaměstnání za účelem hledání nového, lepšího, vhodnějšího zaměstnání.

Pokud se jedná o neshodu v poptávané/nabízené kvalifikaci zaměstnance či o regionální nerovnováhu poptávky a nabídky práce, mluví se tzv. **strukturální nezaměstnanosti**. Zde nelze určit, zda se jedná o dobrovolnou nezaměstnanost.³¹

Jev **přirozená nezaměstnanost** nastává v momentě, kdy se v ekonomice shoduje množství nabízené i poptávané práce, ale existuje právě frikční a strukturální nezaměstnanost.

²⁸ Problematikou nabídky a poptávky práce se zabývá podrobněji (4) PALÍŠKOVÁ, 2014

²⁹ SOUKUP, Jindřich. *Makroekonomie*. 2., aktualiz. vyd. Praha: Management Press, 2010, 518 s. ISBN 978-80-7261-219-2

³⁰ Předpoklady v podobě upuštění od existence informačních bariér popisuje SOUKUP, Jindřich. *Makroekonomie*. 2., aktualiz. vyd. Praha: Management Press, 2010, 518 s. ISBN 978-80-7261-219-2

³¹ SOUKUP, Jindřich. *Makroekonomie*. 2., aktualiz. vyd. Praha: Management Press, 2010, 518 s. ISBN 978-80-7261-219-2

Cyklická nezaměstnanost zpomaluje ekonomiku. Jedná se o stav, kdy nabídka práce převažuje poptávku a nedochází k tzv. vyčištění trhu.³² Jedná se nejčastěji o cyklickou nezaměstnanost, která odráží stav³³ celkové ekonomiky viz. předchozí kapitola Teorie hospodářských cyklů.

Tento druh nezaměstnanosti je velmi těžké ovlivnit (snížit), jelikož je úzce spjata s vývojem celé ekonomiky.

Měření nezaměstnanosti

Nezaměstnanost je měřena ukazatelem, který nazýváme mírou nezaměstnanosti, a je vyjadřován procentně.

Definice míry nezaměstnanosti zní takto:

„Míra nezaměstnanosti je procento nezaměstnaných z ekonomicky aktivního obyvatelstva.“³⁴

Míra nezaměstnaných se udává v poměru k ekonomicky aktivnímu obyvatelstvu, jelikož ukazatel, který by byl vztažen k celkovému počtu obyvatel země, by nebyl relevantní ukazatel.

Celkové obyvatelstvo dané ekonomiky totiž obsahuje i ekonomicky neaktivní osoby. Do této kategorie řadíme důchodce, studenty, osoby na rodičovské dovolené. Vzhledem k tomu, že se u těchto skupin předpokládá neschopnost³⁵ pracovat, nebylo by vhodné tyto skupiny zařazovat do skupiny nezaměstnaných. Strukturovanější pohled na rozdělení obyvatelstva pro účely měření nezaměstnanosti nám uvádí následující schéma³⁶.

³² Přiblížení problematiky čištění trhu práce se věnují odborné publikace jako: BORJAS, George J. *Labor economics*. 5th ed., International student ed., McGraw-Hill international ed. Boston: McGraw-Hill/Irwin, 2010. ISBN 9780070172708 nebo KAUFMAN, Bruce E a Julie L HOTCHKISS. *The economics of labor markets*. 7e [ed.]. Mason, OH: Thomson/South-Western, c2006, xxiii, 760 p. ISBN 032433575xx.

³⁴ PAVELKA, Tomáš. *Makroekonomie: základní kurz*. Vyd. 3. Slaný: Melandrium, 2007, 278 s. ISBN 978-80-86175-58-4.

³⁵ Neschopností je myšlená časová indisponibilita rodičů, nepřipravenost na zaměstnání studentů, zdravotní stav důchodců.

³⁶ Obrázek č.: 1: Struktura obyvatelstva, Vlastní zpracování autora dle dat dostupných z:

Veřejná databáze. Tab. 600 – Obyvatelstvo podle ekonomické aktivity, věku, pohlaví a podle rodinného stavu. Český statistický úřad [online] [cit. 7.7.2015]. Dostupné z: <http://vdb.czso.cz>; Tab. 600 Obyvatelstvo podle ekonomické aktivity, věku, pohlaví a podle rodinného stavu

ČSÚ zjišťuje míru nezaměstnanosti na základě Výběrového šetření pracovních sil. Přesná metodika zjišťování míry nezaměstnanosti je čtenářům dostupná v příloze. Autor použije v praktické části právě tuto míru nezaměstnanosti.

Teoretické vymezení DPPO

Daň z příjmu právnických osob v ČR je vymezena zákonem o daních z příjmů č. 586/1992 Sb. DPPO je součástí daňové soustavy prakticky každého státu. Jedná se o daň přímou, což ve zkratce znamená, že daň odvádí subjekt (plátce), který je zároveň povinen daň spočítat a vyměřit poplatníkem³⁷.

Úprava právnické osoby v NOZ³⁸:

§ 20 Právnická osoba je organizovaný útvar, o kterém zákon stanoví, že má právní osobnost nebo jehož právní osobnost zákon uzná.

§ 118 Právnická osoba má právní osobnost od svého vzniku do svého zániku.

§ 126 Právnická osoba vzniká dnem zápisu do veřejného rejstříku.

Poplatníci, kteří nejsou založeni či zřízeni za účelem podnikání³⁹:

- zájmová sdružení právnických osob,
- občanská sdružení,
- odborové organizace,
- politické strany,
- politická hnutí,
- registrované církve a náboženské společnosti,
- nadace, nadační fondy,
- obecně prospěšné společnosti,
- veřejné vysoké školy,
- obce, organizační složky státu, vyšší územní samosprávné celky,
- příspěvkové organizace, státní fondy

U těchto neziskových subjektů nejsou předmětem zdanění příjmy:

³⁷ Daňovou problematikou se zabývá například publikace: KUBÁTOVÁ, Květa. *Daňová teorie a politika*. 4., aktualiz. vyd. Praha: ASPI, 2006, 279 s. ISBN 80-7357-205-2.

³⁸ KONIGOVÁ, Lenka. Nový občanský zákoník – právnické osoby [online]. 2014 [cit. 30.5.2015]. Dostupné z: <http://www.vasdanovyporadce.cz/novy-obcansky-zakonik-pravnicke-osoby/>

³⁹ LEBL. M. Daň z příjmů právnických osob (DPPO). *Miraslebl : personal web* [online] [cit. 30.5.2015]. Dostupné z: <http://www.miras.cz/seminarky/dane-dppo.php>

-z dotací a jiných forem státní podpory, z úroků z vkladů na běžném účtu
-z úplatných převodů, užívání, pronájmu a prodeje státního majetku=jsou příjmem státního rozpočtu
-z činností, které jsou jejich posláním (statut, zřizovací listina, zakladatelská listina), pokud splní podmínku, že náklady vynaložené na tyto činnosti jsou vyšší než příjmy, t.j. ztrátové činnosti plnící hlavní poslání těchto subjektů. Pokud jsou tyto činnosti ziskové, jsou předmětem daně jako u jiných podnikatelských subjektů. Předmětem daně jsou u těchto neziskových subjektů vždy příjmy z reklam, členských příspěvků a příjmy z nájemného.

Výpočet DPPPO

Základ daně se počítá jako hospodářský výsledek před zdaněním + položky zvyšující HV - položky snižující HV - odečet ztráty z minulých let - odečet reinvestice - dary na veřejně prospěšné účely (max. 5% ze základu daně).⁴⁰

Základ daně je následně násobený daňovou sazbou.

Optimální sazba daně

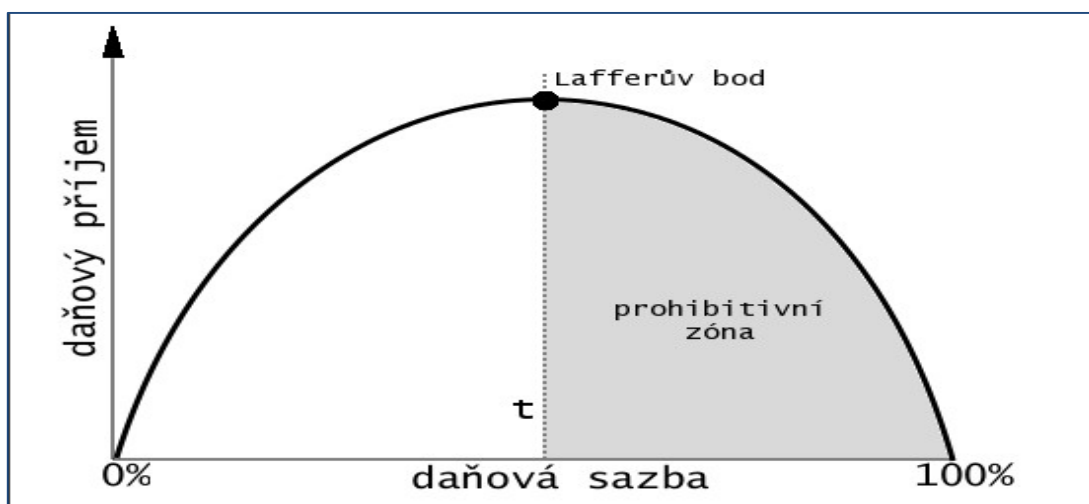
Jedním z předmětů zkoumání ekonomické teorie způsob určení výše daňové sazby. Touto problematikou se zabývá teorie Lafferovy křivky⁴¹, která je zaměřena na vztah mezi daňovou sazbou a daňovým výnosem.

Křivka má tvar obráceného písmene U, jak ukazuje Obrázek 1, na vertikální ose se nachází hodnoty daňového výnosu a na horizontále je daňová sazba. Lafferova teorie tvrdí, že daňový výnos může růst s růstem daňové sazby pouze do určitého bodu, kdy je daňová sazba tak vysoká, že se některým subjektům již nevyplatí podnikat či je pro ně výhodnější riziko daňových úniků. Od tohoto bodu je plocha pod Lafferovou křivkou nazývána prohibitivní neboli zakázanou zónou, která končí daňovou sazbou 100%, což je jeden ze dvou extrémních bodů této teorie.

⁴⁰ LEBL. M. Daň z příjmů právnických osob (DPPPO). *Miraslebl : personal web* [online] [cit. 30.5.2015] . Dostupné z: <http://www.miras.cz/seminarky/dane-dppo.php>

⁴¹ LAFFER, Arthur B.: The Laffer Curve: Past, Present, and Future. The Heritage Foundation. No.1765 (2004)

Obrázek 1: Lafferova křivka

Zdroj: [online] [cit. 30.5.2015] <http://finance-management.cz/080vypisPojmu.php?X=Lafferova+krivka&IdPojPass=54;> 30.5.2015

- 100% daňová sazba znamená, že stát bude mít nulový daňový výnos, jelikož nikdo nebude ochoten vytvářet přidanou hodnotu či jakkoliv pracovat, podnikat apod., pokud by měl veškerý svůj zisk odvést státu.
- Druhou extrémní hodnotou je daňová sazba v nulové výši. Taková sazba by sice pravděpodobně motivovala 100% populace k tvorbě přidané hodnoty podnikáním či prací, nicméně výnos státu by byl opět nulový vzhledem k jednoduchému matematickému výpočtu.

Lafferův bod, vrchol Lafferovy křivky, se pohybuje mezi těmito dvěma extrémy. Ekonomové se pak snaží určit právě onen bod, který rozděluje dovolenou a zakázanou zónu, jelikož právě tam je daňový výnos státu nejvyšší možný.

Lafferova křivka může dosahovat různých transformací z hlediska tvaru a optimální daňová sazba je také pro každý ekonomický systém jiná.

Charakteristika a struktura evropských dotací pro právnické osoby

Česká republika vstoupila do EU v roce 2004. Od té doby proběhlo jedno zkrácené dotační období (2004 – 2006) a druhé (2007 – 2013) stále ještě dobíhá. V současné chvíli probíhá třetí a poslední dotační období (2014 – 2020).

Struktura programů, z nichž mohou právnické osoby čerpat dotace je specifická pro každé jedno období. Proto se následující výklad bude věnovat právě struktuře jednotlivých období.

1. Programové období 2004 – 2006

Prvnímu programovému období předcházela jakási předvstupní fáze. V období od roku 2001 – 2004 bylo v ČR rozděleno 5,4⁴² mld. Kč z fondů EU. Tyto peníze měly České republice pomoci dosáhnout kritérií pro vstup do EU.

Pro toto období 2004–2006 byla pro Českou republiku určena částka 2,8 mld. EUR⁴³, z čehož bylo rozděleno 19,5⁴⁴ mld. Kč v letech 2004 – 2006. Dočerpání prostředků probíhalo ještě v následujících 2 letech dle pravidla n+2⁴⁵, které říká, že cílů daných rozpočtem EU je možno dosahovat vždy do dvou let po termínu. V následující Tabulce 1 je k dispozici struktura rozdělení prostředků tohoto období.

⁴² IS CEDR III. *Centrální registr dotací* [online] [cit. 31.5.2015]. Dostupné z: <http://cedr.mfcr.cz/cedr3internetv417/OlapReports2000/CubesListPage.aspx>; sekce tvorba sestav

⁴³ Strukturální fondy v ČR 2004 – 2006 : výsledky a vliv na současné programové období 2007 – 2013. *Euroskop* [online] [cit. 31.5.2015]. Dostupné z: <http://www.euroskop.cz/gallery/55/16775-buletin.pdf>

⁴⁴ IS CEDR III. *Centrální registr dotací* [online] [cit. 31.5.2015]. Dostupné z: <http://cedr.mfcr.cz/cedr3internetv417/OlapReports2000/CubesListPage.aspx>; sekce tvorba sestav

⁴⁵ Pravidlo N+2 znamená, že každý závazek členské země přijatý vůči Evropské komisi musí být splněn do dvou let od přijetí tohoto závazku (do konce druhého roku po roce přijetí závazku). V opačném případě může Evropská komise část závazku, který nebyl uhrazen platbou na účet nebo na něj neobdržela žádost o platbu zrušit.

Pravidlo N+2. *Ministerstvo pro místní rozvoj ČR: evropské strukturální a investiční fondy* [online]. Ministerstvo pro místní rozvoj ČR, [2015] [cit. 31.5.2015]. Dostupné z: <http://www.strukturalni-fondy.cz/cs/Informace-a-dokumenty/slovník-pojmu/P/Pravidlo-N-2>

Tabulka 1: Rozdělení prostředků 2004 - 2006 (v mil.EUR)

	2004—2006	2004	2005	2006
Fond soudržnosti	945,3	316,9	266,1	362,3
Strukturální fondy	1 584,40	381,5	528,9	674
Cíl 1 (13 krajů)	1 454,30	339	485,5	629,8
Cíl 2 (Praha)	71,3	23,3	23,8	24,2
Cíl 3 (Praha)	58,8	19,2	19,6	20
Iniciativy Společenství	100,8	28,6	32,1	40,1
Interreg	68,7	21	21,4	26,3
Equal	32,1	7,6	10,7	13,8
Strukturální operace celkem	2 630,50	727	827,1	1 076,30

Zdroj: Vlastní zpracování autora, zdroj dat: <http://www.strukturalni-fondy.cz/cs/Fondy-EU/Programy-2004-2006>; [online] [cit. 31.5.2015]

2. Programové období 2007 – 2013

V současné době ještě stále dobíhá dočerpání prostředků určených pro toto období.

Pro programové období 2007–2013 bylo pro ČR alokováno více než **26 mld. EUR**⁴⁶ v následující struktuře.

- 21,2 mld. EUR⁴⁷ – Tematické operační programy
- 4,6 mld. EUR⁴⁸ – Regionální operační programy
- 0,34 mld. EUR⁴⁹ - Operační programy Praha

⁴⁶ Programové období 2007-2013. *Evropské strukturální a investiční fondy* [online]. Ministerstvo pro místní rozvoj ČR [c2015]. [cit. 7.7.2015]. Dostupné z: <http://www.strukturalni-fondy.cz/cs/Fondy-EU/Programove-obdobi-2007-2013>

⁴⁷ Programové období 2007-2013. *Evropské strukturální a investiční fondy* [online]. Ministerstvo pro místní rozvoj ČR [c2015]. [cit. 7.7.2015]. Dostupné z: <http://www.strukturalni-fondy.cz/cs/Fondy-EU/Programove-obdobi-2007-2013/Programy-2007-2013/Tematicke-operacni-programy>;

⁴⁸ Programové období 2007-2013. *Evropské strukturální a investiční fondy* [online]. Ministerstvo pro místní rozvoj ČR [c2015]. [cit. 7.7.2015]. Dostupné z: <http://www.strukturalni-fondy.cz/cs/Fondy-EU/Programove-obdobi-2007-2013/Programy-2007-2013/Regionalni-operacni-programy>;

⁴⁹ Programové období 2007-2013. *Evropské strukturální a investiční fondy* [online]. Ministerstvo pro místní rozvoj ČR [c2015]. [cit. 7.7.2015]. Dostupné z: <http://www.strukturalni-fondy.cz/cs/Fondy-EU/Programove-obdobi-2007-2013/Programy-2007-2013/Operacni-programy-Praha>;

- 0,39 mld. EUR⁵⁰ - Evropská územní spolupráce

Česká republika měla v daném období pomocí evropských dotací naplnit následující cíle:

- konkurenceschopná česká ekonomika
- otevřená, flexibilní a soudržná společnost
- atraktivní prostředí

Rozdělení finančních prostředků jednotlivým příjemcům probíhá prostřednictvím operačních programů. Nejvýznamnější kategorií jsou tematické operační programy, kterých je celkem 8⁵¹.

OP Doprava slouží pro modernizaci železničních koridorů, budování obchvatů a zklidňování dopravy v obydlené zástavbě aj.

OP Životní prostředí se zaměřuje na výstavbu čistíren odpadních vod, úpravy vody, informační systémy předpovědní povodňové služby, rekonstrukce spalovacích zdrojů, budování zařízení na využívání odpadů, využití obnovitelných energetických zdrojů...

OP Podnikání a inovace podporuje začínající podnikatele, rozvoj informačních a komunikačních technologií, podnikatelských inkubátorů, marketingovou připravenost malých a středních podniků s cílem zvýšit jejich konkurenceschopnost na zahraničních trzích apod.

OP Výzkum a vývoj pro inovace se zabývá podporou výzkumných a vývojových laboratoří a na jejich vybavení, apod.

OP Lidské zdroje a zaměstnanost řeší profesní vzdělávání a rozvoj, rekvalifikace.

OP Vzdělávání pro konkurenceschopnost je podpora pro zlepšování výuky, vzdělávání, vzdělávacích ICT zařízení a SW aj.

Integrovaný operační program slouží jako pomoc pro digitalizaci vybraných datových zdrojů, modernizaci systému krizového a havarijního managementu, zavádění standardů ve službách cestovního ruchu ad.

OP technické pomoci je zřízen pro implementaci systému dotací EU.

⁵⁰Programové období 2007-2013. *Evropské strukturální a investiční fondy* [online]. Ministerstvo pro místní rozvoj ČR [c2015]. [cit. 7.7.2015]. Dostupné z: <http://www.strukturalni-fondy.cz/cs/Fondy-EU/Programove-obdobi-2007-2013/Programy-2007-2013/Evropska-uzemni-spoluprace>;

⁵¹Programové období 2007-2013. *Evropské strukturální a investiční fondy* [online]. Ministerstvo pro místní rozvoj ČR [c2015]. [cit. 7.7.2015]. Dostupné z: <http://www.strukturalni-fondy.cz/cs/Fondy-EU/Programove-obdobi-2007-2013/Programy-2007-2013/Tematicke-operacni-programy>;

Regionální operační programy (ROP) jsou již dle názvu určeny na podporu rozvoje jednotlivých regionů země. Každý ROP je řízen samostatně Regionální radou příslušného regionu soudržnosti a plán výzev, v jejichž rámci budou peníze poskytovány, je tvořen dle potřeb regionu.⁵²

Vzhledem k tomu, že Praha je nejrozvinutějším regionem ČR (z hlediska HDP i nezaměstnanosti), je částka pro OP Praha nejmenší.

Operační programy Evropské územní spolupráce jsou určeny pouze pro hraniční regiony sousedící s regiony v jiném členském státu. Pro ČR tak existují operační programy pro spolupráci s Polskem, Saskem, Bavorskem, Rakouskem a Slovenskem.

3. Programové období 2014 – 2020

V současné době probíhá spouštění jednotlivých výzev pro toto období, nicméně došlo k podstatnému zpoždění jednak z důvodu současného dobíhání čerpání z předešlého období, jednak z důvodu negativních výsledků auditu minulého monitorovacího systému čerpání dotací, bez něhož ČR nemohla prostředky EU čerpat.⁵³ Vliv na zpoždění měly pravděpodobně i jiné politické situace/debaty...

Pro toto období jsou pro Českou republiku vyčleněné finanční prostředky ve výši 24 mld. EUR.⁵⁴

Základní programy, z nichž je možno čerpat, mají následující strukturu.⁵⁵

- Operační program Podnikání a inovace pro konkurenceschopnost, řízený Ministerstvem průmyslu a obchodu;
- Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání, řízený Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy;
- Operační program Zaměstnanost, řízený Ministerstvem práce a sociálních věcí;
- Operační program Doprava, řízený Ministerstvem dopravy;

⁵²Programové období 2007-2013. *Evropské strukturální a investiční fondy* [online]. Ministerstvo pro místní rozvoj ČR [c2015]. [cit. 7.7.2015]. Dostupné z: <http://www.strukturalni-fondy.cz/cs/Fondy-EU/Programove-obdobi-2007-2013/Programy-2007-2013/Regionalni-operacni-programy>;

⁵³ Šlechtová: Česko nemůže čerpat dotace EU. Kvůli zpackanému auditu. *E15.cz* [online]. Mladá fronta a.s., 17.4.2015 [cit. 18.4.2015]. Dostupný z: <http://zpravy.e15.cz/domaci/udalosti/slechtova-cesko-nemuze-cerpat-dotace-eu-kvuli-zpackanemu-auditu-1181701>

⁵⁴Fondy EU 2014-2020. *Evropské strukturální a investiční fondy* [online]. Ministerstvo pro místní rozvoj ČR [c2015]. [cit. 7.7.2015]. Dostupné z: <http://www.strukturalni-fondy.cz/cs/Fondy-EU/2014-2020>; 6.7.2015

⁵⁵Fondy EU 2014-2020. *Evropské strukturální a investiční fondy* [online]. Ministerstvo pro místní rozvoj ČR [c2015]. [cit. 7.7.2015]. Dostupné z: <http://www.strukturalni-fondy.cz/cs/Fondy-EU/2014-2020/Operacni-programy>; 18.4.2015

- Operační program Životní prostředí, řízený Ministerstvem životního prostředí;
- Integrovaný regionální operační program, řízený Ministerstvem pro místní rozvoj;
- Operační program Praha - pól růstu ČR, řízený Magistrátem hlavního města Prahy;
- Operační program Technická pomoc, řízený Ministerstvem pro místní rozvoj;
- Operační program Rybářství 2014-2020, řízený Ministerstvem zemědělství;
- Program rozvoje venkova, řízený Ministerstvem zemědělství;

Rozložení finančních prostředků pro jednotlivé programy uvádí následující schéma.

Obrázek 2: Alokace ESI fondů mezi programy v období 2014 - 2020

Zdroj: Fondy EU 2014-2020. Evropské strukturální a investiční fondy [online]. Ministerstvo pro místní rozvoj ČR [c2015]. [cit. 7.7.2015]. Dostupné z: <http://strukturalni-fondy.cz/cs/Fondy-EU/2014-2020/Operacni-programy>; 11.7.2015

Do tohoto programového období jsou zařazeny i některé další programy zaměřující se především na mezinárodní spolupráci.⁵⁶

⁵⁶ Komplettní seznam programů pro období 2014 – 2020 je k nalezení v přílohách.

4. Specifikace jednotlivých fondů

Specifikace jednotlivých fondů je důležitá především pro následné relevantní zohlednění konkrétních dotací.

Fond Soudržnosti

Fond soudržnosti, poskytuje podporu na velké investiční projekty v rámci životního prostředí a dopravy v EU. Nárok na tuto podporu mají státy, jejichž HND je nižší než 90 % průměru EU.⁵⁷ Vzhledem k této charakteristice je jasné, že soukromý sektor není primárním příjemcem těchto prostředků, proto nebude do analýzy vlivu dotací zahrnut, nicméně je vhodné zmínit, že investiční projekt, na který stát čerpá dotace, následně realizuje za úplatu subjekt soukromého sektoru.

Strukturální fondy

Strukturální fondy jsou nástrojem politiky hospodářské a sociální soudržnosti (HSS). Tyto fondy jsou zaměřené na podporu ekonomického a sociálního přiblížení hospodářsky a sociálně slabších regionů regionům silnějším.⁵⁸

Tyto fondy jsou stěžejní pro tuto práci. V rámci strukturálních fondů bylo v ČR od roku 2001 doposud rozděleno 155,5⁵⁹ mld. Kč.

Iniciativy Společenství

Iniciativy Společenství jsou zvláštní programy zřízené Evropskou komisí pro podporu především přeshraniční a zahraniční spolupráce v rámci EU. Tyto iniciativy necílí na regionální situaci jednoho konkrétního státu, nýbrž na situaci EU jako celku. Proto prostředky tohoto fondu nejsou pro tuto práci relevantně zpracovatelné, přestože nelze tvrdit, že nemohou ovlivnit HDP či nezaměstnanost ČR.

⁵⁷ Fondy EU, Programy 2004-2006. *Evropské strukturální a investiční fondy* [online]. Ministerstvo pro místní rozvoj ČR [c2015]. [cit. 7.7.2015]. Dostupné z: <http://www.strukturalni-fondy.cz/cs/Fondy-EU/Programy-2004-2006/Fond-soudrznosti>; 4.5.2015

⁵⁸ Strukturální fondy. *EurActiv.cz* [online]. EU-Media s.r.o., c2004-2015 [cit. 31.5.2015]. Dostupné z: <http://www.euractiv.cz/strukturalni-fondy>

⁵⁹ IS CEDR III. *Centrální registr dotací* [online] [cit. 31.5.2015]. Dostupné z: <http://cedr.mfcr.cz/cedr3internetv417/OlapReports2000/CubesListPage.aspx>

Popis současného stavu poznání problematiky

Vliv daňové zátěže v podobě daně z příjmu právnických osob na hospodářský růst byl již analyzován v několika publikacích. Publikace neanalyzovali vliv na HDP, nýbrž na ekonomický růst. Rozdíl mezi HDP a hospodářským růstem spočívá především v časovém hledisku. Pokud má daná ekonomika určitý potenciální produkt, jež se vyznačuje maximální kapacitou hospodářství, pak je hospodářský růst představován změnami této kapacity. Problematikou se podrobněji zabývá např. (3) KADERÁBKOVÁ, 2002

Studie OECD. 2010. "Tax Policy Reform and Economic Growth." OECD Publishing zjišťovala vliv různých typů daní na ekonomický růst 31 zemí OECD za období 43 let, přičemž se projevila výrazná negativní korelace mezi ekonomickým růstem a daní z příjmu právnických osob.

Ke stejnému závěru přichází i publikace z OECD Economics Department Working Papers od Arnolda, J. z roku 2008. "Do Tax Structures Affect Aggregate Economic Growth?: Empirical Evidence from a Panel of OECD Countries." Tato publikace se zabývá analýzou vlivu struktury daní na ekonomický růst 21 zemí OECD, přičemž použila data za období 31 let.

Problematikou daňových vlivů na makroekonomické ukazatele se podrobně zabývá také publikace The Macroeconomic Effects of Tax Changes: Estimates Based on a New Measure of Fiscal Shocks⁶⁰. Publikace se zaměřuje na případ poválečného USA. Autoři publikace odhalili jasnou korelaci mezi HDP a daňovou zátěží. Exogenní zvýšení daní o jedno procento HDP snižuje skutečné HDP zhruba o tři procenta, přičemž nejvyšší podíl na korelaci mají investice.

Další zajímavou publikací je Fiscal Policy and Growth: Evidence From OECD Countries⁶¹, která mimo jiné dochází k závěru, že účinky na ekonomický růst lze členit z hlediska vládních výdajů a daní takto:

- „Distorzní daně působí na investiční rozhodování soukromých agentů, jak pokud jde o fyzický tak i lidský kapitál a tak negativně ovlivňují míru růstu.
- Nedistorzní daně nepůsobí na rozhodování o úsporách či investicích a tudíž nemají vliv na míru růstu.
- Produktivní výdaje vlády jsou argumentem produkční funkce soukromých podniků a mají tak přímý vliv na míru růstu.

⁶⁰ ROMER, CH., ROMER, D. The Macroeconomic Effects of Tax Changes: Estimates Based on a New Measure of Fiscal Shocks. NBER Working Paper No. 13264

⁶¹ KNELLER, R.; BLEANEY, M. F.; GEMMEL, N. "Fiscal Policy and Growth: Evidence From OECD Countries". *Journal of Public Economics*. 1999, [no.] 74, [p.] 171-190.

- Neproduktivní výdaje neovlivňují přímo míru růstu ve stálém stavu⁶²

Makroekonomickým vývojem ČR před a po vstupu do EU se zabývá i několik absolventských prací. Jednou z nich je diplomová práce Vývoj HDP v České republice před a po vstupu do EU⁶³ analyzuje vývoj HDP v období 1989-2008. Závěry práce poukazují na zlepšení ekonomické situace ČR po vstupu do EU, nicméně práce nedokazuje, že se o tento vývoj zasloužily právě dotace či jiný aspekt členství v EU.

Autor doposud nenalezl publikaci, která by se zabývala vlivem daňové zátěže firem na nezaměstnanost. Publikace tohoto typu se běžně zabývají vlivem zdanění práce jako výrobního faktoru na nezaměstnanost, což je de facto analýza nabídky práce a dobrovolné nezaměstnanosti. Jako publikaci podobného zaměření lze označit *Unemployment, Growth and Taxation in Industrial Countries*⁶⁴, která se zabývá vztahem mezi ekonomickým růstem a nezaměstnaností v zemích EU.

Vliv dotací poskytnutých ze Strukturálních fondů EU na vývoj poptávky po práci a na vývoj HDP popisuje např. materiál Ministerstva pro místní rozvoj *Přínosy strukturálních fondů a kohezní politiky v České republice*⁶⁵, který byl publikován v březnu 2014 a zahrnuje data od roku 2004 – 2013. Tento materiál je hlavním zdrojem pro vyčíslení přínosů dotací ze Strukturálních fondů pro praktickou část této práce. Souhrn základních přínosů Strukturálních fondů ukazuje následující tabulka:

⁶² IZÁK, Vratislav. Vliv vládních výdajů a daní na ekonomický růst: empirická analýza. In: *Politická ekonomie* [online]. [č.] 2, 2011 [cit. 14.7.2015]. Dostupné z: <http://www.vse.cz/polek/778>

⁶³ PAVELEK, Evžen. Vývoj HDP v České republice před a po vstupu do EU [online]. 2009 [cit. 14.7.2015]. Diplomová práce. Bankovní institut vysoká škola, Bankovní institut vysoká škola. Vedoucí práce František Jirásek. Dostupné z: http://is.bivs.cz/th/10722/bivs_m/

⁶⁴ DAVERI, F.; TABELLINI, G. 1997. *Unemployment, Growth and Taxation in Industrial Countries*[Working Paper No. 122]. Innocenzo Gasparini Institute for Economic Research. 1997.

⁶⁵ Přínosy Strukturálních fondů, cit 11.7.2015. Dokument na: <http://www.strukturalni-fondy.cz/getmedia/9a3af7a6-e3b1-4cd4-92b0-f25b5cbd3841/Prinosy-strukturalnich-fodnu-shrnuti-ke-stazeni.pdf?ext=.pdf>;

Tabulka 2: Základní přínosy Strukturálních fondů

Programové období	2004 - 2006	2007 – 2013*
Počet projektů	13.000	49.000
Zaměstnanost	46.000 nově vytvořených pracovních míst	82.400 nově vytvořených pracovních míst *
	182 nově založených a 4.273 podpořených firem	
Výzkum & Vývoj (VaV)	38% nově vytvořených pracovních míst ve VaV	
	jedna třetina všech klastrů v České republice podpořena zdroji z evropských fondů	
Infrastruktura	více jak 30 % dopravní infrastruktury státního významu podpořeno z EU fondů	
	1412 km rekonstruovaných komunikací a 236,4 km nově postavených silnic státního významu	
	úspora času v hodnotě ekvivalentní 3,1 mld. Kč / rok	
Energetika a životní prostředí	1/3 postavených čističek odpadních vod postavena s podporou evropských fondů	
	snížení spotřeby energie v objemu 3 mil. GJ za rok	

Zdroj: http://www.strukturalni-fondy.cz/getmedia/9a3af7a6-e3b1-4cd4-92b0-f25b5cbd3841/Prinosy-strukturalnich-fodnu_shrnuti_ke-stazeni.pdf?ext=.pdf; 11.7.2015

Metodika

Práce se zabývá celkem 6 analýzami závislostí a to:

- vliv absolutní vybrané částky na DPPO na HDP
- vliv absolutní vybrané částky na DPPO na nezaměstnanost
- vliv sazby daňové zátěže DPPO na HDP
- vliv sazby daňové zátěže DPPO na nezaměstnanost
- vliv absolutní rozdané částky formou dotací PO na nezaměstnanost
- vliv absolutní rozdané částky formou dotací PO na HDP

Data jsou analyzovaná prostřednictvím MS Office 2010 Excel.

Veličiny, jejich vývoj a vzájemné vztahy jsou popisované jednak základní statistickou analýzou, jednak vizuální evaluací grafického zobrazení a hodnocením autora.

Vzhledem k tomu, že se jedná o číselné ukazatele, jsou použity metody regresní a korelační analýzy, které se používají pro vyjádření dvou proti sobě stojících veličin.

- Veličina nezávisle vysvětlující je příčinou a bývá označována jako X. V této práci je za X považovaná hodnota dotací a hodnota vybraných DPPO popř. sazby DPPO.
- Veličina závisle proměnná je důsledkem, bývá označována Y. V této práci jsou takovouto veličinou HDP a nezaměstnanost.

Regresní analýza pomáhá zjišťovat jednostranné závislosti. Korelační analýza se týká vzájemné závislosti, klade větší důraz na těsnost závislosti.⁶⁶

Výsledkem obou analýz je popis závislosti mezi zkoumanými veličinami.

Popis lze vyjádřit buď „průběhem podmíněných průměrů vysvětlované proměnné (y) v důsledku systematických změn hodnot jedné či většího počtu vysvětlujících proměnných“⁶⁷, nebo regresní funkcí, což je funkční předpis v matematickém vyjádření, který co nejvýstižněji popisuje vztah obou veličin.

⁶⁶ ARLTOVÁ, Markéta. *Statistika 4ST201*[přednáška] [dokument ve formátu .doc.]. Praha:Vysoká škola ekonomická v Praze, [s.a.]. [cit 11.3.2015]

⁶⁷ ARLTOVÁ, Markéta. *Statistika 4ST201*[přednáška] [dokument ve formátu .doc.]. Praha:Vysoká škola ekonomická v Praze, [s.a.]. [cit 11.3.2015]

Postup analýzy

Aby analýza ukazatelů jejich korelace byla smysluplná, rozbor je rozdělen do několika následujících částí:

1. Zobrazení celého vývoje HDP a nezaměstnanosti v období 1993 – 2013. Rozbor trendu vývoje HDP a analýza trendu nezaměstnanosti. Popis sinusoidy vývoje HDP. Popis významných faktorů vývoje obou ukazatelů.
2. Analýza vývoje a vlivu daní na HDP 1993 - 2013. Analýza vlivu daní na poptávku po práci.
3. Analýza období od roku 2004 do roku 2013. Definování vlivu dotací na ukazatele HDP a nezaměstnanosti.
4. Každá jednotlivá analýza je zpracována nejprve popisem vizuálních výstupů v podobě grafu závisle a nezávisle veličiny, následně jsou tyto výstupy ověřené regresními modely Excelu.
5. Regrese je sestavena pro některé ukazatele ve dvou variantách.
 - a. Regresní analýza skutečných zaměřených hodnot a popis vhodnosti modelu.
 - b. Regresní analýza skutečných zaměřených hodnot a popis vhodnosti modelu pro období 1993 – 2008. Tedy autor odstraní z analýzy roky 2009-2013, kdy se v České republice projevovali důsledky ekonomické krize.

Vzhledem k tomu, že jednotlivé složky HDP se prostě sčítají, je možné na jejich úrovni použít regresní analýzu jedno-faktorovou.

Reálné HDP v cenách roku 1993 autor počítal pomocí meziročních deflátorů, kdy vycházel z HDP roku 1993 a použil vždy následující vzorec.

$$RHDP_2 = NHDP_2 * 100 / d_1$$

$$RHDP_3 = NHDP_3 * 100 / d_1 * 100 / d_2$$

$$RHDP_4 = NHDP_4 * 100 / d_1 * 100 / d_2 * 100 / d_3$$

Atd.

Kde RHDP je reálné HDP daného roku, NHDP je nominální HDP daného roku, d je meziroční deflátor.

Nezaměstnanost je faktor, který ovlivňuje každou ekonomiku, jak již bylo uvedeno výše. Vytváří ho kladný rozdíl mezi nabídkou a poptávkou po práci. Vzhledem k tomu, že práce porovnává vliv evropských dotací obchodním korporacím a vliv DPPO na HDP, nebude analyzován vliv na nabídku práce, kterou tvoří domácnosti. Autor se při analýze dopadu na nezaměstnanost zaměří především na změnu v agregátní poptávce po práci.

Získání relevantních dat

Autor jako zdroj pro data o ekonomické situaci a daňového inkasa na DPPO použil především data publikovaná ČSÚ, MFČŘ, MPO, MMR ČR a portálu Finanční správy.

Získání dat pro zjištění struktury a rozsahu poskytnutých dotací obchodním korporacím bylo poněkud náročnější.

Překvapivé bylo především to, kolik relevantních úřadů není schopno takovou informaci podat. Autor kontaktoval ČSÚ, MFČŘ, MPO, MMR ČR, Centrum pro regionální rozvoj ČR, informační portál risy.cz, Eurostat, Euroskop, Evropskou komisi, Eurocentrum, Europe direct. Kontaktní osoby všech těchto úřadů přes všechnu jejich snahu nebyly schopny autorovi data poskytnout, přičemž ani netušily, kde by mohla být takto konkrétní data dostupná za celé období od roku 2001 do 2013.

Autorovi se nakonec použil informační zdroj cedr.mfcr.cz, který se tváří pouze jako vyhledávací nástroj pro jednotlivé projekty, nicméně nabízí i možnost tvorby sestav dle následujícího postupu.

- Na webových stránkách <http://cedr.mfcr.cz/cedr3internetv417/default.aspx> naleznete v levém vertikálním menu možnost „tvorba sestav“.
- Nejvhodnější „kostkou“ je CEDR3Extended, která obsahuje nejvíce polí, postačí ale i druhé dvě „kostky“.
- Po sestavení sestavy je možno generovat tabulku.

Obrázek 3: Postup exportu dat

Info IS CEDR

Info pro poskytovatele dotací

Příjemci pomoci

Poskytnuté dotace

Tvorba sestav

Uložené sestavy

Seznam zkratk

Nápověda

CEDR3Extended

Popis : Kostka CEDR3Extended, Kostka CEDR3Extended

Zpracovávané období : 1999 - 2015

Poslední aktualizace schématu : 23.04.2014

Poslední zpracování dat : 01.07.2015

Sledované položky : Dotační tituly, Lokality, NUTS VÚSC, Období, Ope

Zdroje dat, Zdroje finančních prostředků

Sledované hodnoty : Částka spotřebovaná, Částka čerpaná, Částka u

projekt

Kostky Obnovit **Generovat** Zobrazit

Struktura kostky:

- Dimenze
 - Lokality
 - NUTS VÚSC
 - Operační programy
 - Poskytovatelé dotací
 - Právní formy
 - Typy dotací
 - Účelový znak
 - Územní finanční orgány
 - Zdroje dat
- Hodnoty
 - Částka spotřebovaná
 - Částka čerpaná
 - Částka vrácená
 - Počet příjemců
 - Počet projektů

Do řádků:

- Dimenze
 - Dotační tituly
 - Zdroje finančních prostředků

Do sloupců:

- Dimenze
 - Období
- Hodnoty
 - Částka uvolněná

Struktura sestavy:

- Řádky
 - Dimenze
 - Dotační tituly
 - Dotační tituly celkem
 - Zdroje finančních prostředků
 - Zdroje finančních prostře
- Sloupce
 - Dimenze
 - Období
 - Období celkem
 - Hodnoty
 - Částka uvolněná

Zdroj: Vlastní zpracování autora pomocí výřezů obrazovky

Tabulku je možno exportovat do xls souboru a dále s ní pracovat.

Vývoj HDP 1993 – 2013

Analýza HDP ČR začíná v době, kdy se postkomunistické Československo rozdělilo na dva samostatné státy tedy 31. prosince 1992. Rok 1993 je historicky významný mezník ČR a výchozí ekonomickou situaci ČR do roku 1996 zobrazuje následující tabulka. Zelenou barvou je v tabulce vyznačen pozitivní nárůst/pokles veličin. Červenou barvou je vyznačen negativní pokles/nárůst veličin.

Tabulka 3: Základní ukazatele národního hospodářství v České republice

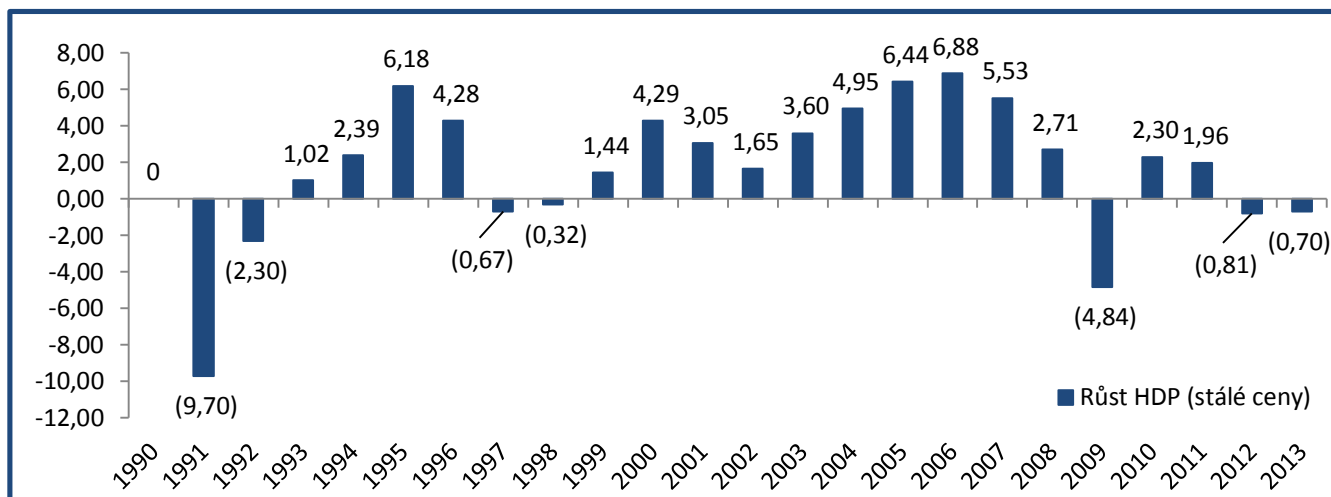
	Měřicí jednotka	1993	1994	1995	1996
Hrubý domácí produkt, sezonně neočištěno	mil. Kč, běžné ceny	1 195 811	1 364 823	1 580 115	1 812 622
Růst HDP (stálé ceny)	%	1,0	2,4	6,2	4,3
Podíl soukromých subjektů na tvorbě HPH	%	60,32	60,94	66,14	69,79
Střední stav obyvatelstva	tis.osob	10 331	10 336	10 331	10 315
HDP na 1 obyvatele	Kč, běžné ceny	115 754	132 043	152 952	175 721
Populace ve věku 15 let a více	tis.osob	8 292,68	8 354,61	8 406,44	8 447,53
Pracovní síla (= ekonomicky aktivní) celkem	tis.osob	5 093,57	5 147,94	5 170,63	5 173,46
Míra ekonomické aktivity celkem	%	61,42	61,62	61,51	61,24
Míra zaměstnanosti celkem	%	58,77	58,97	59,03	58,86
Obecná míra nezaměstnanosti celkem	%	4,32	4,30	4,02	3,89
Míra ekonomické aktivity osob ve věku 15-64 let	%	72,07	72,37	72,34	72,14
Míra zaměstnanosti osob ve věku 15- 64 let	%	68,97	69,24	69,43	69,33
Míra nezaměstnanosti osob ve věku 15 - 64 let	%	4,30	4,31	4,02	3,89

Zdroj: Vlastní zpracování autora, Zdroj dat: http://www.strukturalni-fondy.cz/getmedia/9a3af7a6-e3b1-4cd4-92b0-f25b5cbd3841/Prinosy-strukturalnich-fodnu_shrnuti_ke-stazeni.pdf?ext=.pdf; 11.7.2015

Z tabulky vyplývá poměrně pozitivní vývoj v prvních čtyřech letech po rozdělení států. Růst HDP se pohybuje v kladných hodnotách, nezaměstnanost má klesající charakter, zaměstnanost naopak rostoucí. Toto je ovšem velmi povrchní pohled, proto jsou v následujícím textu HDP a nezaměstnanost rozebrané podrobněji.

Graf č. 3 – Růst HDP v % (stále ceny) zobrazuje vývoj reálného HDP v čase v cenách roku 1990. jedná se vývoj v procentních změnách vůči roku 1990, nikoliv o meziroční změny.

Graf 3: Růst HDP ve stálých cenách roku 1990 v procentech

Zdroj: Vlastní zpracování autora, Zdroj dat: 2-9. HDP výdajovou metodou dostupné na <https://www.czso.cz/csu/czso/5013-12-n 2012-02> 30.5.2015

Graf růstu HDP jednoznačně potvrzuje teorii o hospodářských cyklech. Graf má tvar sinusoidy a je zde vidět, jak je období krize následované obdobím růstu. Tyto ekonomické stavy se opakuji v relativně stejně krátkých intervalech dvou až čtyř let.

Z předchozího vývoje (vůči analyzovanému období tzn. před rokem 1993) lze zmínit fakt, že tempo růstu HDP ČR zaznamenalo prudký pokles v roce 1991, téměř o 10 %. To lze pokládat za důsledek v té době nestabilní politické a ekonomické situace vzhledem k probíhající transformaci. Opětovný nárůst HDP zaznamenalo již v roce 1993, kdy se celková ekonomická situace ČR začala stabilizovat, HDP vzrostlo o 1 % (100 % = rok 1990). Růst HDP doprovázel pokles nezaměstnanosti, který pokračoval i v roce 1996 pod hranici 4 %⁶⁸.

V roce 1995 se HDP zvýšilo o jedno z historických maxim 3,79 procentních bodů (meziročně), což znamenalo relativně rychlý ekonomický růst. Naopak rok 1996 zaznamenal určité zpomalení ekonomiky a následovala ekonomická krize v podobě výsledného poklesu HDP (1990=100 %) o 0,68 %. Z pohledu HDP se ekonomika začala po dvou letech vzpamatovávat. V roce 1999 reálné HDP v cenách roku 1990 opět vzrostlo a dosáhlo o 1,44 % vyšší hodnoty než v roce 1990 a v roce 2000 se projevil výsledný nárůst o 4,29 % v cenách roku 1990 (1990=100 %). Mezi lety 2001-2003 docházelo k průběžnému zvyšování tempa růstu HDP, což

⁶⁸ Tab. 05.01 Zaměstnanost a nezaměstnanost v České republice podle výsledků výběrového šetření pracovních sil (VŠPS) (1993-2013). Český statistický úřad [online]. 16.5.2014 [cit. 20.4.2015]. Dostupné z: <https://www.czso.cz/csu/czso/ceska-republika-v-cislech-od-roku-1989-wau52m1y38>

Více se čtenář dozví v následující kapitole.

vedlo k expanzi, která v roce 2004 vyústila k téměř 5% nárůstu proti roku 1990. Rok 2006 byl doposud posledním rokem, kdy byla reálná hodnota HDP roku 1990 překročena o více než 6 %. Mezi lety 2007 a 2008 došlo k poklesu o téměř tři procentní body, což ovšem z hlediska tempa poklesu překonal rok 2009, kdy ČR zasáhly dopady celosvětové krize, a hodnota reálného HDP klesla od roku 1990 o historických 4,8 %. Od roku 2010 ekonomika fluktuuje mezi kladným a zápornými hodnotami, nyní lze předpokládat, že budoucí vývoj bude pozitivní, jak uvádí predikce ČNB (Tabulka 4).

Tabulka 4: ČNB predikce HDP

ukazatel	rok	ve výši
meziroční růst reálného HDP	2015	2,6 %
	2016	3,2 %

Zdroj: https://www.cnb.cz/cs/menova_politika/prognoza/index.html?cnb_css=true#HDP; 8.7.2015

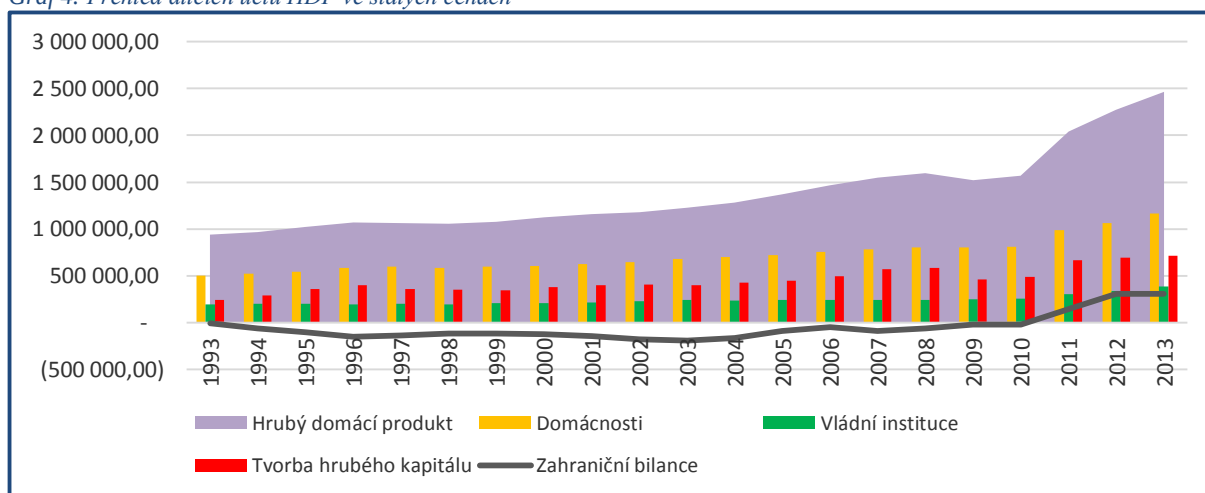
Nicméně predikce budoucího vývoje není předmětem této práce.

Graf č. 4: Přehled složek HDP ve stálých cenách roku 1993 ukazuje vývoj spotřeby domácností, výdajů vlády, zahraniční balance a investic v porovnání s vývojem HDP v **absolutních částkách v jednotkách milionů Kč**.

Největší složkou HDP za celé analyzované období jsou výdaje domácností, což je patrné i z grafu. Druhou největší složku historicky vždy tvoří právě investice firem respektive tvorba hrubého kapitálu. Z hlediska podílu na HDP⁶⁹ pak následují vládní výdaje a čistý export.

Zahraniční balance se pohybovala v analyzovaném období v neutrálních číslech, jak je patrné z Grafu č 4., vývoz se lišil pouze o malé částky oproti dovozu v porovnání s hodnotou HDP⁷⁰,

Graf 4: Přehled dílčích účtů HDP ve stálých cenách

Zdroj: Vlastní zpracování autora, Zdroj dat: 2-9. HDP výdajovou metodou dostupné na https://www.czso.cz/csu/czso/5013-12-n_2012-02 30.5.2015

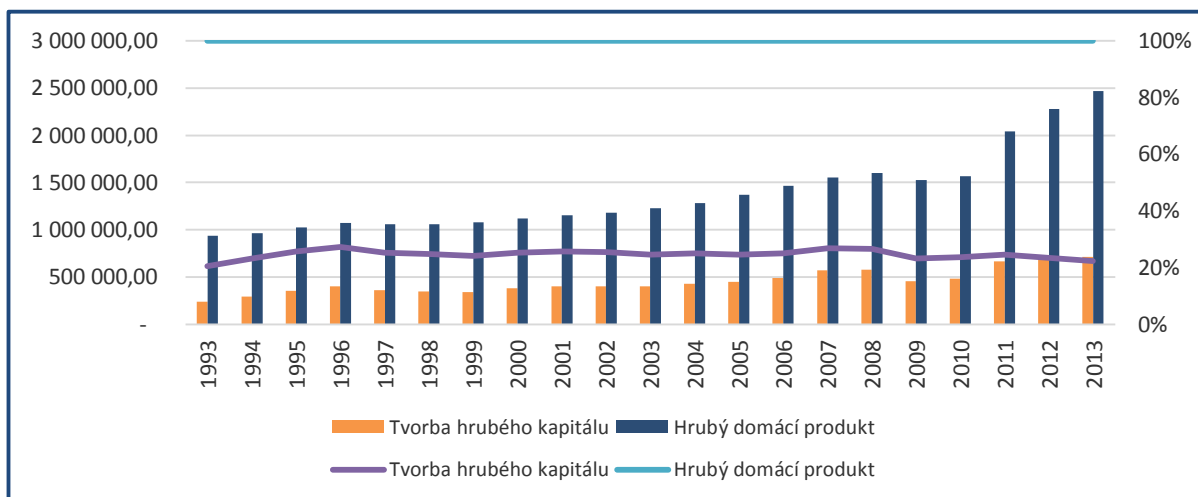
⁶⁹ Autor uvažuje třídění dle výdajové metody.

⁷⁰ Pokud HDP dosahuje do bilionových částek, je zahraniční balance (rozdíl mezi exportem a importem), která dosahuje maximálně 200 mld. malou částkou, dle uvážení autora.

Při detailnějším pohledu na investice, které jsou pro tuto práci jednou z nejvýznamnějších položek, je patrný jejich stabilní vývoj.

V Grafu č. 5: Podíl investic na HDP jsou sloupcovými grafy znázorněny jednotlivé **absolutní hodnoty ve stálých cenách roku 1993**, spojnicové grafy pak ukazují **procentuální podíl na HDP pomocí pravé vertikální osy**. Přestože se investice postupem času vyvíjely kladným

Graf 5: Podíl investic na HDP

Zdroj: Vlastní zpracování autora, Zdroj dat: 2-9. HDP výdajovou metodou dostupné na https://www.czso.cz/csu/czso/5013-12-n_2012-02 30.5.2015

směrem, tedy rostly, rostly pomaleji než samotné HDP a tak jejich podíl na tvorbě HDP klesal.

Shrnutí

Z uvedeného vyplývá, že česká ekonomika nebyla stabilní, což je ovšem dle teorie hospodářských cyklů přirozené pro jakýkoliv ekonomický systém. Růst HDP doprovázený poklesem nezaměstnanosti v letech 1993-1996 následoval prudký pokles HDP a růst nezaměstnanosti v letech 1997-2002. Moment, kdy docházelo k oživení ekonomiky v letech 2002 - 2008, byl přerušen rokem 2009, kdy Českou republiku dostihla celosvětová krize, jejíž důsledky jsou znát dodnes. O konci novodobé ekonomické krize se začalo psát na začátku roku 2014, ovšem jak uvádí některé zdroje, lze očekávat další ekonomickou krizi v následujících dvou letech.⁷¹

Predikce MPSV základních makroekonomických ukazatelů je ovšem pozitivní, jak uvádí Tabulka 5: Predikce MPSV základní makroekonomické ukazatele.

⁷¹ Časopis Forbes uveřejnil článek: CONNERLY, Bill. We Are Due For a Recession In 2015? *Forbes* [online]. 2015. Dostupný z: <http://www.forbes.com/sites/billconerly/2014/12/29/are-we-due-for-a-recession-in-2015/>

Klesání míry nezaměstnanosti v letech 1994-1996 následoval prudký růst až na 8,8 %⁷². V současné době se nezaměstnanost pohybuje kolem 7 % a predikce budoucího vývoje je prozatím pozitivní. Očekává se snížení pod 7 %. Detailnější informace k nezaměstnanosti jsou obsahem následující kapitoly.

Tabulka 5: Predikce MPSV základní makroekonomické ukazatele

	2014 skutečnost	2015 predikce	2016 výhled	2017 výhled
Hrubý domácí produkt (ve stálých cenách)	2,0	2,1 až 3,1	2,4 až 3,2	2,4 až 3,2
Průměrná roční míra cenové inflace	0,4	0,4 až 1,4	1,4 až 2,4	1,5 až 2,5
Průměrná nominální mzda v NH ¹⁾	2,4	2,4 až 4,4	2,6 až 5,0	2,8 až 5,2
Podíl nezaměstnaných osob ²⁾	7,7	6,6 až 7,0	6,4 až 7,0	6,2 až 6,9

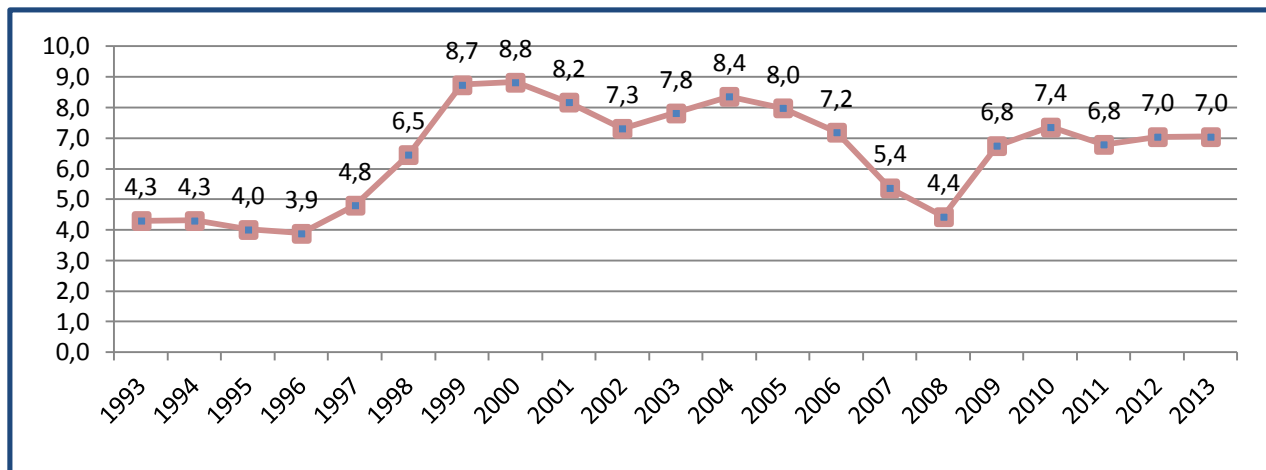
Zdroj: <http://www.mpsv.cz/cs/869>; 8.7.2015

⁷² Tab. 05.01 Zaměstnanost a nezaměstnanost v České republice podle výsledků výběrového šetření pracovních sil (VŠPS) (1993-2013). Český statistický úřad [online]. 16.5.2014 [cit. 20.4.2015]. Dostupné z: <https://www.czso.cz/csu/czso/ceska-republika-v-cislech-od-roku-1989-wau52m1y38>

Analýza nezaměstnanosti 1993-2013

Graf č. 6: Míra nezaměstnanosti osob ve věku 15-64 let (%) zobrazuje vývoj tohoto ukazatel v autorem analyzovaném období.

Graf 6: Míra nezaměstnanosti osob ve věku 15 - 64 let (%)

Zdroj: Vlastní zpracování autora, Zdroj dat: Tab. 05.01 Zaměstnanost a nezaměstnanost v České republice podle výsledků výběrového šetření pracovních sil (VŠPS) dostupné na: <https://www.czso.cz/csu/czso/ceska-republika-v-cislech-od-roku-1989-wau52m1y38> 20.4.2015

V roce 1993 byla míra nezaměstnanosti poměrně nízká a dosahovala 4,3 %. Kolem 4 % se udržela i následující 4 roky, přičemž byl patrný i mírný pokles na 3,9 % v roce 1996. V roce 1997 ovšem začala míra nezaměstnanosti prudce růst. V roce 1998 dosáhla hodnoty 6,5 % a o rok později 8,7 %. Tento vývoj se zastavil až v roce 2000 na 8,8 %. Od roku 2001 je vývoj tohoto národního ukazatele kolísavý ovšem stále vysoký v porovnání s roky 1993-1996. Mírný pokles na hodnotu 7,3 % byl zaznamenán v roce 2002, ovšem s opětovným vzrůstem na 8,4 % v roce 2004. Mezi lety 2005-2008 docházelo k pravidelnému poklesu o 1 procentní bod ročně, kdy v roce 2008 klesla hodnota nezaměstnanosti až na historické minimum od roku 1996 4,4 %. Tento pozitivní vývoj přerušil až příchod dopadů krize v roce 2009, jak je zmíněno v předchozí kapitole Analýza HDP. V té době se nezaměstnanost začala opět vracet do vysokých hodnot.

Vysvětlení tohoto specifického vývoje je relevantní především z hlediska poptávky po práci, jelikož tu tvoří firmy a práce se zabývá korporátní dani a dotacemi firmám, proto se autor nebude zabývat analýzou nabídkou práce, kterou tvoří domácnosti.

Analýza poptávky

Poptávka po práci je odvozenou poptávkou, jelikož závisí na agregátní poptávce, lze ji tedy analyzovat pomocí změn HDP. Růst či naopak pokles poptávky po práci je determinován i produktivitou práce.

Firmy odvozují svou poptávku po pracovní síle podle očekávaného vytížení výroby.

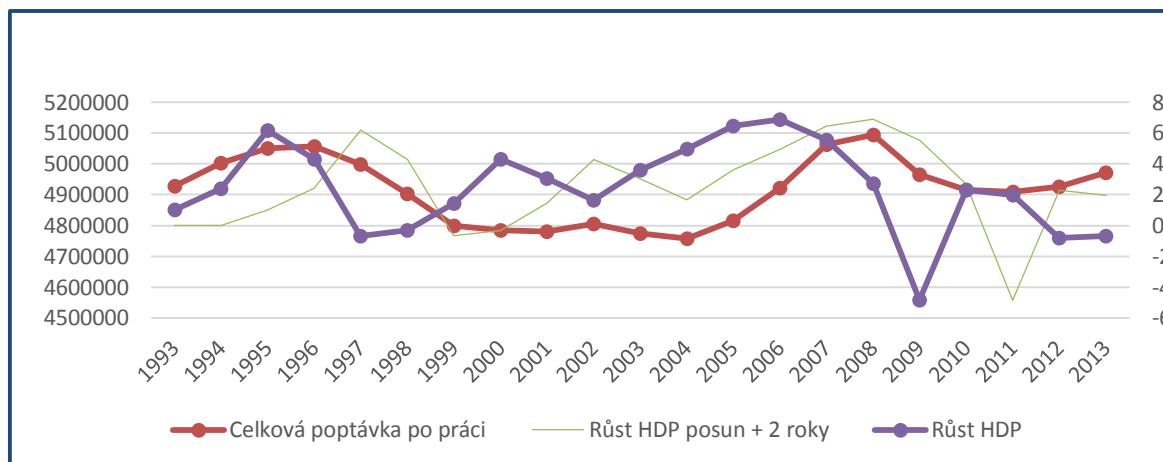
- Pokud očekávají krátkodobý nárůst vytížení, řeší situaci krátkodobými nástroji zvýšení kapacity tedy prací přesčas, brigádníky aj.
- Pokud předpokládají dlouhodobou změnu v poptávce po své produkci, řeší ji propouštěním, v případě předpokladu dlouhodobého snížení poptávky po produkci, nebo nábořem kmenových zaměstnanců, v případě předpokladu dlouhodobého zvýšení poptávky po produkci,

k čemuž dochází vždy s určitým zpožděním, jelikož právě z počátku dané změny poptávky po produkci firmy nevědí, zda se bude jednat o krátkodobý výkyv nebo o dlouhodobou změnu.

Jak uvedl Ing. Václav Kupka ve své analýze pro ČSÚ⁷³, kombinace faktoru produktivity práce a změn agregátní poptávky vyjadřuje pouze jakousi předpokládanou poptávku po práci. Naopak počet volných míst spolu s počtem zaměstnaných osob tvoří skutečnou poptávku po práci.

Graf 7: Porovnání poptávky po práci a růstu HDP zobrazuje kombinaci poptávky po práci a tempa růstu HDP. Růst HDP je měřen na pravé vertikální ose. Poptávka po práci je zde měřena na levé vertikální ose a je součtem počtu obsazených a počtu volných pracovních míst.

Autor se rozhodl přidat ještě křivku tempa růstu HDP zpomalenou o 2 roky, což bylo rozhodnuto na základě vizuálního porovnání obou křivek autorem, přičemž se ukázalo, že změny tempa růstu HDP zpomalené o 2 roky lépe kopírují vývoj poptávky po práci. Graf

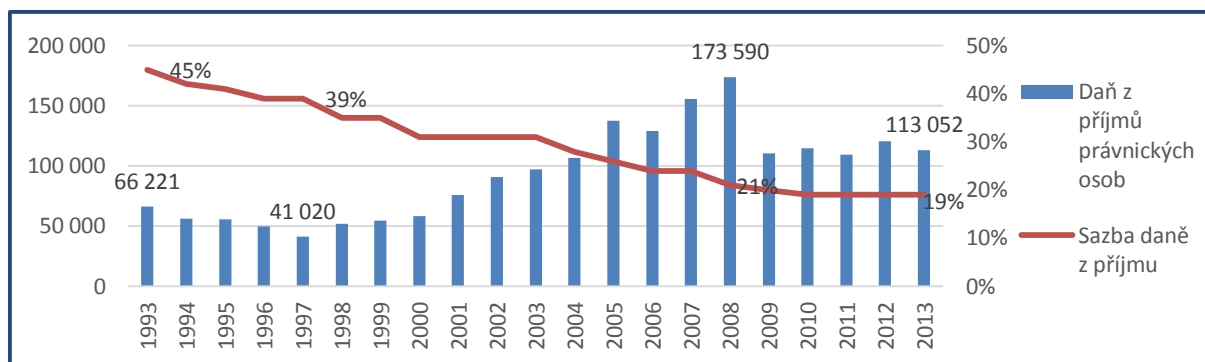
Zdroj: Vlastní zpracování autora - **počet volných míst spolu s počtem zaměstnaných osob**, Zdroj dat: Tab. 05.01 Zaměstnanost a nezaměstnanost v České republice podle výsledků výběrového šetření pracovních sil (VŠPS) dostupné na: <https://www.czso.cz/csu/czso/ceska-republika-v-cislech-od-roku-1989-wau52m1y38> 20.4.2015 a Zdroj dat: 2-9. HDP výdajovou metodou dostupné na https://www.czso.cz/csu/czso/5013-12-n_2012-02 30.5.2015 samostatné skutečné poptávky po práci v čase nalezne čtenář v příloze.

⁷³ KUPKA, Václav. Trh práce a nezaměstnanost v letech 1993 až 2006 : krátká tematická analýza. . Český statistický úřad [online]. 25.4.2007 [cit. 2.3.2015]. Dostupné z: <https://www.czso.cz/csu/czso/cr/trh-prace-a-nezamestnanost-1993-2006-703bsnbs4f>

Korporátní daň z příjmu a její vliv na HDP

Graf č. 8: DPPO absolutní částka a sazba ukazuje vývoj míry zdanění a vybrané DPPO od roku 1993, kdy byla sazba DPPO na úrovni 45 %, docházelo po celou dobu pouze k jejímu snižování či stagnaci, v roce 1997 vláda odsouhlasila snížení sazby pod hranici 40 %. Sazba daně 39 % začala platit od roku 1998. Snižování sazby DPPO pokračovalo každý rok, až se v roce 2010 zastavila na daňové sazbě 19 %, která platí i dnes.

Graf 8: DPPO absolutní hodnota a sazba

Zdroj: Vlastní zpracování autora Zdroj dat: <http://dumfinanci.cz/clanky/4509-dan-z-prijmu-pravnickych-osob/>; 8.7.2015 a <http://www.financnisprava.cz/cs/dane-a-pojistne/analyzy-a-statistiky/danova-statistika>; 8.7.2015,

V období mezi lety 1997 - 2008 docházelo ke zvyšování absolutní vybrané částky, nejen díky tomu, že nižší daň působila jako motivující faktor nejen pro malé a střední podniky.

Svou roli v daném vývoji inkasa DPPO mohl mít i vliv investičních pobídek. Jak analyzuje práce Analýza efektů investičních pobídek v České republice Barbory Svobodové⁷⁴. Více v následující kapitole.

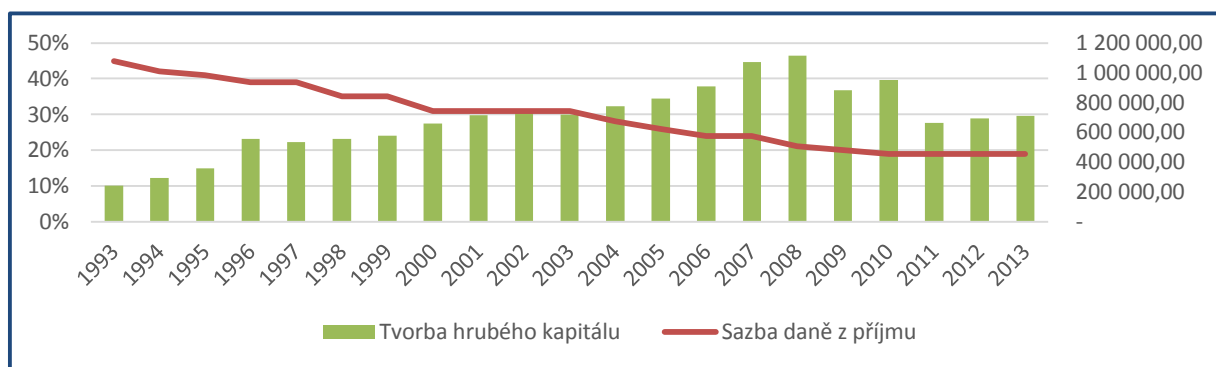
Samozřejmě vlivů na ekonomickou a investiční aktivitu firem a potažmo na inkaso DPPO je mnoho, s různou silou od celkové ekonomické a politické situace, přes efektivitu využití práce, času, zdrojů, produktivitu kapitálu, vzdělanost obyvatelstva po méně významné ale přesto silné faktory jako je například kontrola placení daně, systém výběru daně atd.

Vliv sazby DPPO na HDP

Tvorba hrubého kapitálu je složkou HDP a vzhledem k tomu, že sazba DPPO ovlivňuje právnické osoby, je možné vliv sazby DPPO na HDP vyjádřit a analyzovat prostřednictvím dopadu na tvorbu hrubého kapitálu.

⁷⁴ SVOBODOVÁ, Barbora. Analýza efektů investičních pobídek v České republice [online]. Praha, 2008 [cit. 2015-08-11]. Diplomová práce. Vysoká škola ekonomická v Praze. Vedoucí práce Zdeněk Lukáš. Dostupné z: <<http://theses.cz/id/o0o9zk/>>

Graf 9: Vývoj sazby DPPO a tvorby hrubého kapitálu v čase

Zdroj: Vlastní zpracování autora, <http://www.financnisprava.cz/cs/dane-a-pojistne/analyzy-a-statistiky/danova-statistika>; 8.7.2015, 2-9. HDP výdajovou metodou dostupné na https://www.czso.cz/csu/czso/5013-12-n_2012-02 30.5.2015

Stěžejní pro práci, je to, jaký dopad má snižování daňové zátěže na investiční aktivitu firem. Graf č. 9: Vývoj sazby DPPO a tvorby hrubého kapitálu v čase zobrazuje, jak se tyto dva ukazatele vyvíjely. Na pravé ose vertikální ose je měřena tvorba hrubého kapitálu v Kč, na levé ose je měřena sazba DPPO v %.

Z pohledu na Graf 9 lze uvést, že se nejspíše bude jednat o **negativní závislost**, která je velmi podobná s korelací mezi sazbou DPPO a absolutní vybranou částkou na DPPO. S klesající daňovou sazbou rostou investice firem až na výjimku jednoho období, od roku 2009, kdy firmy nechtěly nebo nemohly investovat do kapitálu vzhledem ke krizi, která se tou dobou projevovala v plné míře.

Zdá se, že efekt snížení DPPO je dvojnásobný:

Pokud stát sníží sazbu DPPO dojde jednak k vyšší motivaci firem investovat a to nejen proto, že firmám zůstane vyšší část zisku ale i z důvodu vyšší budoucí hodnoty zisku z investice respektive snížení doby návratnosti, jednak snižuje černou ekonomiku v podobě daňových úniků a jednak dojde ke snížení bodu zvratu některých podniků či snad podnikatelských záměrů, což vede k zakládání nových podniků především malých a středních, čímž dochází k nárůstu absolutní vybrané částky na DPPO.

Druhý efekt se zdá ve vybrané dani, kterou stát použije na svoje výdaje (transfery domácnostem, investice do infrastruktury, zdravotnictví, školství, ochrana státu aj.). Tyto vládní výdaje jsou složkou HDP. Snížení sazby DPPO tedy výsledně vedlo ke zvýšení HDP. Ovšem toto tvrzení bude dále ještě ověřované.

To, že snížení daňové sazby mělo v ČR pozitivní vliv na investiční aktivitu firem, dokládá Graf 9: Vývoj sazby DPPO a tvorby hrubého kapitálu v čase, z něhož je patrná závislost mezi těmito faktory. Tvorba hrubého kapitálu se vyvíjela negativně oproti sazbě DPPO. Tyto výdaje firem zvyšují HDP, a jelikož jsou druhou největší složkou HDP, korelace bude patrně velmi silná.

Vliv DPPO na investiční a hospodářskou aktivitu ovšem nespočívá pouze ve snížení sazby DPPO, nýbrž spočívá i v programech daňových úlev jako je např. program Investičních pobídek nebo úprava Zákona o daních z příjmu, možnosti daňových slev a odpočtů, uplatnění daňové ztráty minulých let. To vše⁷⁵ má vliv na investiční a hospodářskou aktivitu firem.

Velmi zjednodušeně Investiční pobídky fungují na principu daňového zvýhodnění zahraničních investorů, kteří musí pro zařazení do programu splnit určité podmínky⁷⁶, mezi něž patří i povinné vytvoření určitého počtu pracovních míst a jejich udržení. Investiční pobídky jsou poskytovány v rámci státní podpory a nejsou nikterak spojeny s dotacemi EU. Jejich zavedení proběhlo v roce 1998. Investiční motivace je v tomto programu zajištěna prostřednictvím snížení daňové sazby nebo úplných daňových prázdnin. Investiční pobídky mohou mít také podobu státních dotací.

Jak uvádí Miluše Albrechtová ve své práci Aplikace Lafferovy křivky na daň z příjmů právnických osob v České republice⁷⁷: „z výsledků průzkumu společnosti Ernst&Young vyplývá, že nejdůležitějšími faktory rozhodování investorů o umístění investice jsou:

- kvalita dopravní infrastruktury,
- kvalita telekomunikací
- náklady na pracovní sílu
- kvalita pracovní síly v dané zemi
- **daňové zatížení, které je dle průzkumů „velmi důležité“ pro 45 % dotazovaných investorů.“**

⁷⁵ Samozřejmě jsou i jiné důležitější faktory ovlivňující aktivitu firem, jako je např. kvalita pracovní síly, politický systém, možnosti firmy, vyšší moc a mnohé další., což ale není předmětem této práce.

⁷⁶ Stručný, ale výstižný přehled aspektů a podmínek získání Investiční pobídky je dostupný na <http://www.czech.cz/cz/Podnikani/Investice-a-obchod-s-CR/System-investicnich-pobidek-v-CR>;

⁷⁷ ALBRECHTOVÁ, Miluše. *Aplikace Lafferovy křivky na daň z příjmů právnických osob v České republice* [online]. Praha, 2007. Diplomová práce. Vysoká škola ekonomická v Praze, Národohospodářská fakulta. Vedoucí práce Miroslav Ševčík [cit. 1.8.2015]. Dostupné z: <http://isis.vse.cz/zp/59687/podrobnosti>

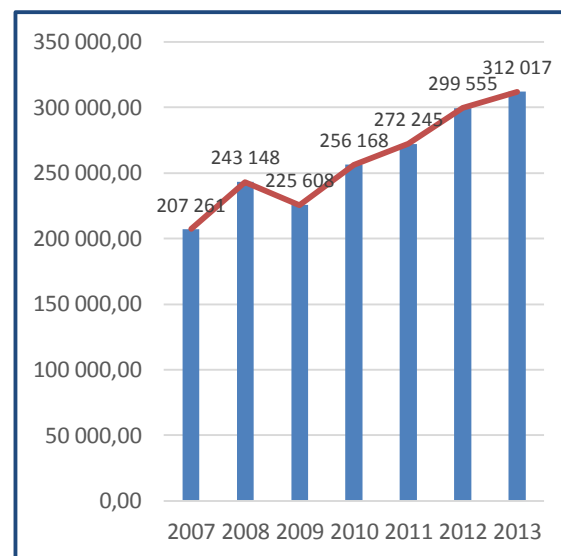
Z toho vyplývá, že **daňová zátěž je jedním z rozhodujících faktorů pro investiční aktivitu firem.**

Počet obchodních korporací v letech 2007-2013 rostl z počtu 207 tisíc na počet 312 tisíc, což je nárůst o 50%, jak ukazuje Graf 10 Růst počtu obchodních korporací.

Počet společností, které byly v tomto období založeny na základě podpory ze Strukturálních fondů, je pouhých 182⁷⁸. Toto dokazuje pozitivní motivaci k zakládání obchodních korporací, která plynula z ekonomické situace České republiky.

Ekonomická situace České republiky je samozřejmě charakterizována i vývojem agregátní poptávky, která je hlavním motivačním faktorem firem k produkci. Firmy by nevyráběly, pokud by neměly pro koho vyrábět. Vzhledem k tomu mělo vliv na tvorbu hrubého kapitálu i samotné otevření hranic se státy Evropské unie. Což pro firmy znamenalo možnosti objevení nových či větších trhů pro svou produkci, ale i možnost výběru na trhu dodavatelů.⁷⁹

Graf 10: Růst počtu obchodních korporací

Zdroj: Vlastní zpracování autora, Zdroj dat: http://vdb.czso.cz/vdbvo/maklist.jsp?kapitola_id=6

Podložení vlastních závěrů odbornou prací

Vzhledem k rozsahu práce autor zvolil pro podložení svých závěrů již zpracovanou odbornou práci, která se zabývala de facto pouze touto podkapitolou.

Práce Miluše Albrechtové⁸⁰ analyzovala aplikaci Lafferovy křivky na DPPO v ČR, přičemž součástí analýzy byl i vliv sazby DPPO na výdaje firem a základ daně, což není totéž jako

⁷⁸ Podrobněji bude rozebráno v kapitole Dotací, MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ ČR. *Prínosy strukturálních fondů a kohezní politiky v České republice : manažerské shrnutí* [online]. Praha: Ministerstvo pro místní rozvoj ČR, 2014 [cit. 1.8.2015]. ISBN 978-80-87147-60-3. Dostupné z: http://www.strukturalni-fondy.cz/getmedia/9a3af7a6-e3b1-4cd4-92b0-f25b5cbd3841/Prinosy-strukturalnich-fodnu_shrnuti_ke-stazeni.pdf?ext=.pdf

⁷⁹ Bližší poznání ekonomické situace z pohledu otevření hranic pro obchod poskytuje • MAREK, D. – BAUN, M. *Česká republika a Evropská unie*. Barrister & Principal, 2010. 228 s. ISBN: 978-80-87029-89-3.

⁸⁰ ALBRECHTOVÁ, Miluše. *Aplikace Lafferovy křivky na daň z příjmů právnických osob v České republice* [online]. Praha, 2007. Diplomová práce. Vysoká škola ekonomická v Praze, Národohospodářská fakulta. Vedoucí práce Miroslav Ševčík [cit. 1.8.2015]. Dostupné z: <http://isis.vse.cz/zp/59687/podrobnosti>

tvorba hrubého kapitálu, nicméně tvorba hrubého kapitálu jde ruku v ruce se základem daně, který je počítán z hospodářského výsledku firmy.

Pokud mají firmy vysoký hospodářský výsledek a platí nižší daně, zbývají firmě vyšší⁸¹ vlastní zdroje pro investice a rozšiřování hospodářské činnosti.

Práce byla zpracovaná pod záštitou VŠE. Závěrem práce vyplývá, že snížení daňové sazby nemělo v intervalu, v němž se pohybovala česká DPPO, přímý vliv na výši inkasa DPPO.

V této práci ovšem není analyzován aplikace Lafferovy křivky respektive, pokud uvažujeme snížení daňové sazby jako především motivační faktor firem k hospodářské a investiční aktivitě, **je relevantní dopad na základ daně**, z něhož lze definovat růst nebo pokles hospodářské aktivity a tak i příspěvku HDP. **Výše uvedená práce⁸² jasně potvrdila vliv snížení sazby DPPO na základ DPPO v podobě lineární negativní závislosti. Korelační koeficient dosahoval hodnoty vyšší než 90 %, což bylo shledáno za těsnou závislost.**

Výsledky analýzy Miluše Albrechtové vyústily v následující rovnici závislosti

$$z = (205,576 - 2,7342 \cdot x + 40,8196 \cdot t) \cdot x$$

z = daňové inkaso

x = sazba daně

t = čas

Regrese a korelace

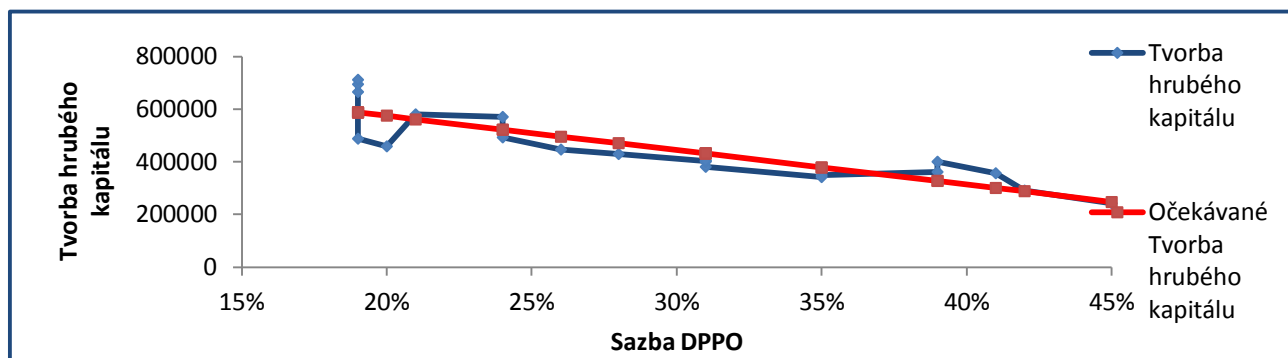
Nástroje Excelu umožňují vytvořit regresní a korelační analýzu. Detailní výstupy těchto analýz nalezne čtenář v přílohách. Graf 11 Sazba DPPO Graf porovnání hodnot zobrazuje konkrétní funkční závislost Tvorby hrubého kapitálu a sazby DPPO. Působí zde negativní lineární závislost, což potvrzuje závěry předchozí kapitoly. Červená křivka grafu znázorňuje matematicky dopočítané hodnoty lineární regrese, modrá křivka zobrazuje skutečné hodnoty.

⁸¹ Než pokud by tomu bylo naopak.

⁸² ALBRECHTOVÁ, Miluše. *Aplikace Lafferovy křivky na daň z příjmů právnických osob v České republice* [online]. Praha, 2007. Diplomová práce. Vysoká škola ekonomická v Praze, Národohospodářská fakulta. Vedoucí práce Miroslav Ševčík [cit. 1.8.2015]. Dostupné z: <http://isis.vse.cz/zp/59687/podrobnosti>

Korelační koeficient je 0,86, což je poměrně silná závislost.

Graf 11: Sazba DPPO Graf porovnání hodnot

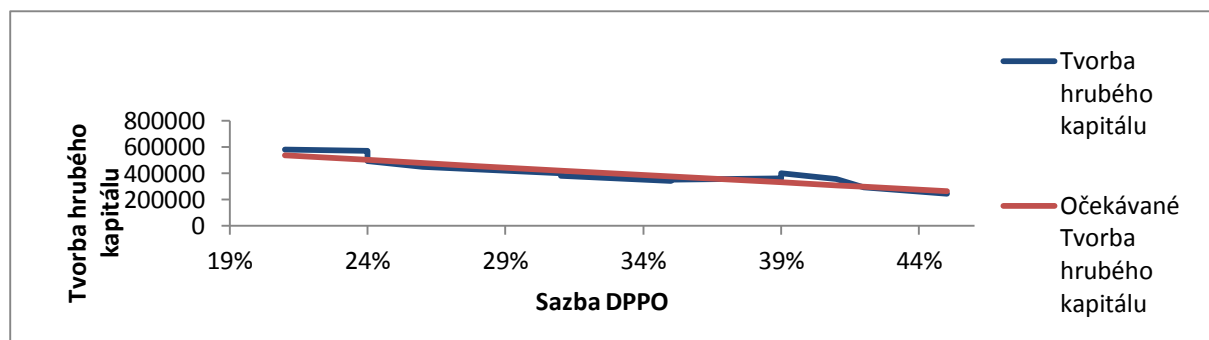
Zdroj: Vlastní zpracování autora

Analyzovaná data ovšem zahrnují i extrémní výkyv po roce 2008, autor proto zvolil analýzu pomocí alternativních období, přičemž alternativním obdobím pro tuto práci je období mezi lety 1993-2008 vzhledem k tomu, že do této doby nebyly výkyvy v ekonomickém vývoji České republiky po roce 1993 tak dlouhodobé tak intenzivní jako je právě období po roce 2009.

Tedy analýza korelace a regrese pro snížený počet pozorování o nekonvenční hodnoty vykazuje zlepšení. Graf hodnot skutečných a dopočítaných modelem je hladší a bez značných výkyvů.

Korelační koeficient dosahuje hodnoty 0,9 a spolehlivost modelu je ve výši 0,8.

Graf 12: Sazba DPPO Graf porovnání hodnot

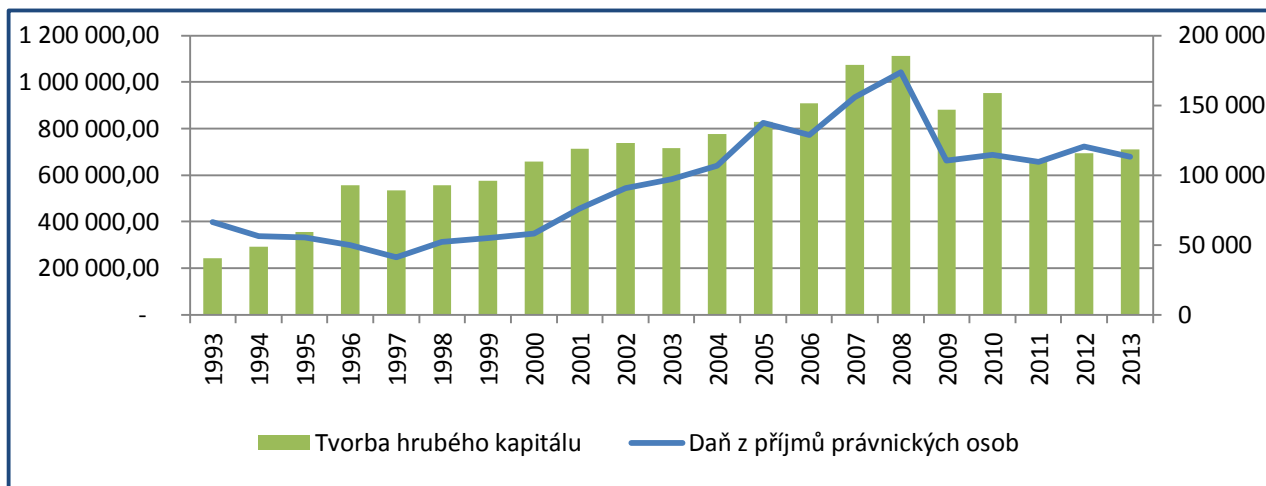

Zdroj: Vlastní zpracování autora

Vztah absolutní vybrané částky DPPO a HDP

Z Grafu č. 13: Vývoj Absolutní vybrané částky DPPO a tvorby hrubého kapitálu vyplývá, že i zde bude možné najít určitý vliv a to pozitivní. Absolutní hodnota DPPO je měřena na pravé

Graf 13: Vývoj Absolutní vybrané částky DPPO a tvorby hrubého kapitálu v milionech Kč

Zdroj: Vlastní zpracování autora, Zdroj dat: 2-9. HDP výdajovou metodou dostupné na https://www.czso.cz/csu/czso/5013-12-n_2012-02 30.5.2015, <http://www.financnisprava.cz/cs/dane-a-pojistne/analyzy-a-statistiky/danova-statistika>; 8.7.2015

vertikální ose, tvorba hrubého kapitálu na ose levé. Je vidět, že s rostoucí vybranou částkou na daních jakožto důsledek snížení sazby daně, roste i motivace firem investovat do kapitálu. Autor vidí tento jev jako paralelní důsledek jiné příčiny a to snížení daňové sazby. Autor není toho názoru, že by vybraná částka na DPPO měla jakýkoliv matematický prokazatelně vliv na investice firem.

Ovšem práce se zabývá vlivem na HDP a v tomto momentě výklad analýzy mění směr. Lze předpokládat, že zvýšení částky vybrané na DPPO má vliv na jiný agregát, než jsou investice firem a to na vládní výdaje a potažmo na státní dluh, který vzniká při převýšení státních výdajů nad příjmy.

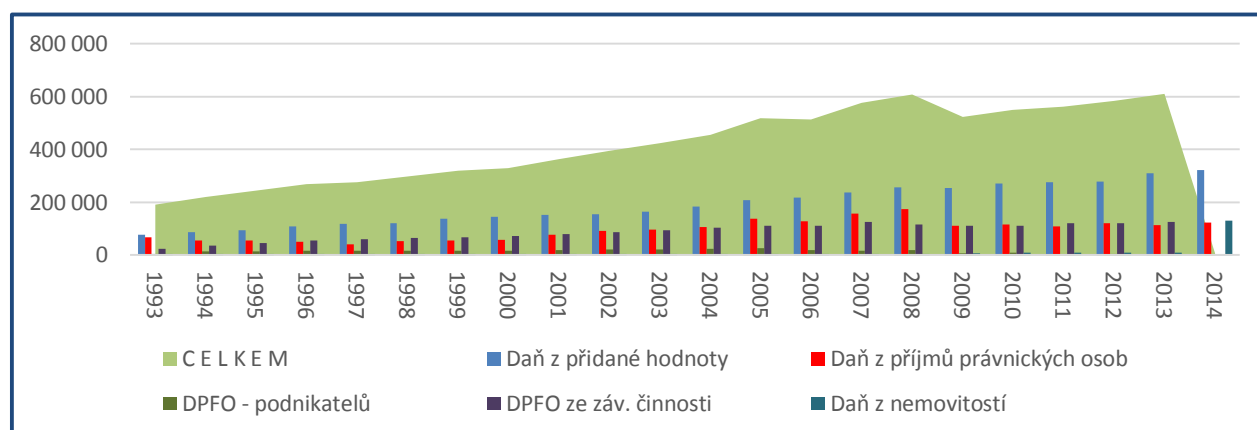
Graf č. 14: Vybrané daně jako příjem státního rozpočtu ČR zobrazuje, jak se vyvíjel výběr nejvýznamnějších daní od roku 1993.

DPPO je na druhém místě z hlediska výše absolutní vybrané částky na daních (nikoliv z hlediska všech příjmů státního rozpočtu), což dokazuje právě Graf 14, z čehož jasné vyplývá, že zvýšení absolutní částky vybrané daně bez ohledu na sazbu, bude mít přímý dopad na výši vládních výdajů za předpokladu, že má ČR stanoveny fixní státní dluh pro každý jednotlivý rok. Pokud by nebyl státní dluh stanovený fixní hranicí, nemělo by zvýšení příjmu státního rozpočtu žádný či pouze nepatrný vliv, jelikož stát by vytvořil výdaje bez ohledu na příjmy. Ovšem vláda každý rok stanovuje určitou hranici, kterou se snaží dodržet v podobě státního rozpočtu.

Jedinou otázkou zůstává, jak silný bude vliv inkasa DPPO na vládní výdaje.

V tomto bodě by autor rád zdůraznil, že práce se zabývá Analýzou vlivu daní a evropských dotací na HDP a nezaměstnanost v České republice, přičemž pod pojmem daně je vymezena pouze DPPO z důvodů uvedených v úvodu. Tedy autor se **nesnaží** dokázat, že DPPO je jediný a hlavní faktor ovlivňující vládní výdaje nebo nezaměstnanost, což také není, nicméně se snaží **objevit** tento vliv, pokud vůbec existuje.

Graf 14: Vybrané daně v milionech Kč jako příjem státního rozpočtu ČR

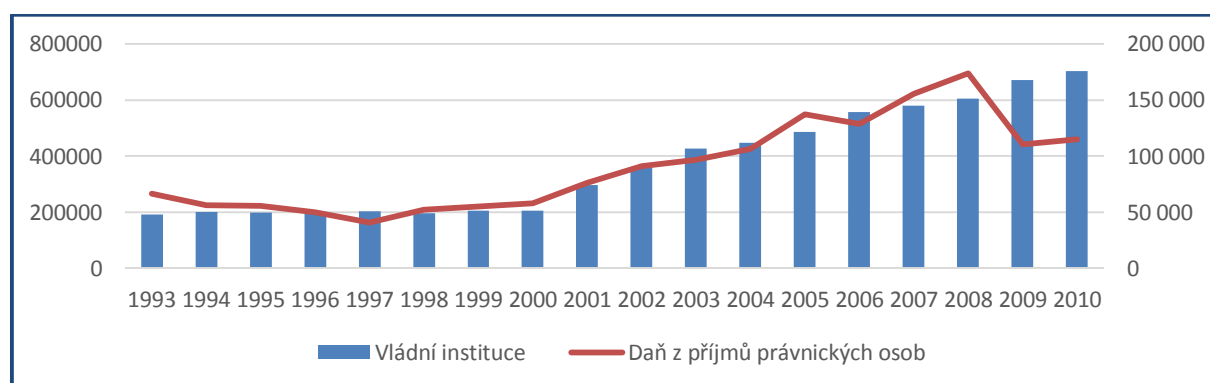

Zdroj: <http://www.financnisprava.cz/cs/dane-a-pojistne/analyzy-a-statistiky/danova-statistika>; 8.7.2015

Graf č. 15: Vliv vybrané částky DPPO na vládní výdaje ukazuje vliv absolutní vybrané částky na DPPO, hodnoty na pravé ose, na vládní výdaje, hodnoty zobrazené na levé ose. Vidíme pozitivní závislost.

Jak silná je tato závislost ukáže korelační analýza Excelu.

Graf 15: Vliv vybrané částky DPPO na vládní výdaje

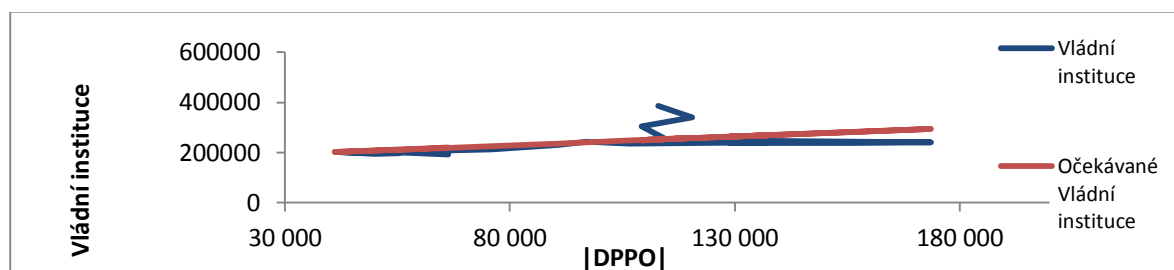
Zdroj: Vlastní zpracování autora, Zdroj dat: <http://www.financnisprava.cz/cs/dane-a-pojistne/analyzy-a-statistiky/danova-statistika>; 8.7.2015, 2-9. HDP výdajovou metodou dostupné na https://www.czso.cz/csu/czso/5013-12-n_2012-02

Regrese a korelace

Graf 16 |DPPO| Graf porovnání hodnot zobrazuje konkrétní funkční závislost absolutní vybrané částky DPPO a výdajů vlády. Působí zde pozitivní lineární závislost, což potvrzuje závěry předchozí kapitoly. Červená křivka grafu znázorňuje matematicky dopočítány hodnoty lineární regrese, modrá křivka zobrazuje skutečné hodnoty. Chybovost regresního modelu je velmi nízká.

Korelační koeficient dosahuje hodnoty 0,53, spolehlivost korelačního koeficientu i celého modelu je velmi nízká 0,28. Chyba střední hodnoty modelu je 43650 mil Kč (na druhou). Regresní analýza tedy nepotvrzuje výše uvedený výklad autora o závislosti výše vládních výdajů na absolutní vybrané částce DPPO. Kompletní výsledky analýzy nalezne čtenář v příloze.

Graf 16: |DPPO| Graf porovnání hodnot

Zdroj: Vlastní zpracování autora

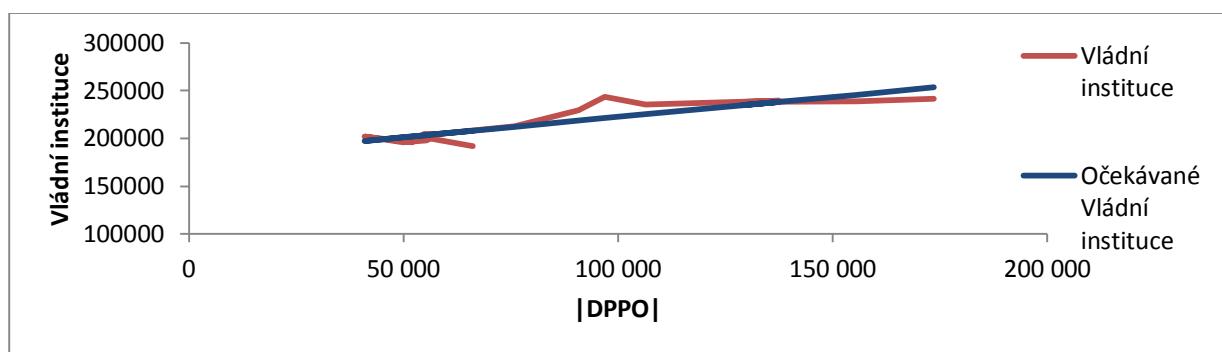
Stejně jako v předchozí kapitole autor i zde provedl druhou analýzu s upravenou řadou dat o krizová data po roce 2009, jejichž hodnoty stále nejsou plně ozdravené.

I v tomto modelu dosahuje naše analýza významného zlepšení spolehlivosti modelu i korelačního koeficientu. Korelační koeficient dosahuje 88% a spolehlivost modelu je ve výši 77%. Chyba střední hodnoty je pouhých 9669 oproti původním 43650 mil Kč ^{na druhou}. Tento výsledek již lze pokládat za potvrzení autorova výše uvedeno výkladu.

Pokud se podíváme na graf regresní křivky, je vidět, že se téměř shoduje s křivkou skutečných hodnot, což vysvětluje snížení chyby střední hodnoty o více než 30 tisíc mil Kč ^{na druhou}, **chyba střední hodnoty totiž udává, jak moc se liší skutečné hodnoty od hodnot vypočtených regresním modelem. De facto se jedná o statistický rozptyl, kde místo průměru je dosazována hodnota spočtena regresním modelem. Jedná se o součet čtverců.**

Z grafu lze také vyčíst, že křivka je velmi plochá, což nám říká, že velká změna vybrané částky DPPO způsobí velmi malou změnu vládních výdajů.

Graf 17: |DPPO| Graf porovnání hodnot

Zdroj: Vlastní zpracování autora

Shrnutí

Z uvedeného vyplývá ze snížení daňové sazby DPPO mělo v historii České republiky dvojitý efekt.

První efekt se projevil jako úspora pro firmy a jako motivující faktor, což vedlo k vyšším investicím.

Druhý významný efekt spočívá ve zvýšení přijaté částky z výběru DPPO.

Zvýšení státního příjmu díky tomuto pozitivnímu posunu vedlo ke zvýšení státních výdajů za předpokladu, že má stát stanoveny fixní. Rozpočet, což ČR splňuje. Snížování sazby DPPO ovšem vedlo pouze k malým změnám vládních výdajů.

Regresní analýza tyto závěry potvrzuje **v případě vyloučení části datové řady a to té, která následovala po roce 2009.**

Autor se rozhodl provést analýzu pro takto upravenou řadu, jelikož v roce 2009 se projevil důsledek první takové krize, po níž (pro analyzované období do roku 2013) nedošlo k plné rekonvalescenci ekonomické situace, ačkoliv je nutné podotknout, že současná data roku 2015 již naznačují pozitivní vývoj. Krize, která se projevila v roce 1997 a následný menší pokles v roce 2002 byly na rozdíl od roku 2009 následované oživením ekonomiky do původních hodnot. V současné chvíli se ekonomika oživuje, již v minulém roce naplnila pozitivní predikce. Zároveň makroekonomické předpovědi na budoucí roky jsou také pozitivní.

Regresní analýza pro data z celého analyzovaného období se projevila slabším modelem v obou případech, kdy u vlivu absolutní vybrané částky na DPPO není možné mluvit o regresi. V případě vlivu sazby DPPO je evidentní vliv na tvorbu hrubého kapitálu a potažmo na HDP.

Doplňující informace

Část tvorby hrubého kapitálu je tvořena vládními institucemi, z čehož lze usoudit několik závěrů.

Pokud by autor ponížil částku analyzovanou jako tvorbu hrubého kapitálu korelace by byla pravděpodobně nižší.

Vzhledem k tomu, že DPPO má jistý (sice malý) vliv na výdaje vlády, z nichž je část započtena v tvorbě hrubého kapitálu, je otázkou, zda je nutné hodnoty tvorby hrubého kapitálu od části vládních výdajů očistit.

Při rozhodování o tomto kroku autor přihlédl k dostupným datům. Následující tabulka ukazuje hodnoty tvorby hrubého kapitálu vládními institucemi v procentech HDP.

Tabulka 6: Tvorba hrubého kapitálu vládními institucemi v procentech HDP

Rok	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Tvorba hrubého kapitálu vládními institucemi	7,3	4,7	4,9	4,9	4,6	5	5,5	4,7	4,1	3,9	3,5

Zdroj: Vlastní zpracování autora, zdroj dat <http://apl.czso.cz/pll/eutab/html.h?ptabkod=tec00022#aV>

Výše vládních výdajů, které vstupují do tvorby hrubého kapitálu, jsou dostupné pouze pro polovinu analyzovaného období tedy 2003 – 2013. Zároveň hodnoty lze považovat za méně významné (nikoliv nevýznamné). Vzhledem k těmto faktům se autor rozhodl data tvorby hrubého kapitálu neupravovat, jelikož není možnost upravit celou datovou řadu.

V případě plné dostupnosti dat by autor zvolil úpravu dat. Proto je vhodné upozornit čtenáře na fakt, že korelace by touto úpravou mohla dosahovat jiných hodnot, autor ovšem nepředpokládá, že by touto úpravou došlo k nějakému výraznému vychýlení.

Korporátní daň z příjmu a její vliv na nezaměstnanost

Jaký bude dopad snížení daňové zátěže na nezaměstnanost, je předmětem následujícího textu. Snížení daňové zátěže může mít velmi komplikovaný vliv na nezaměstnanost, jelikož je zde mnoho měnných faktorů.

Autor uvede alespoň jednu z možných úvah. Jak víme z předchozí kapitoly, snížení daňové zátěže vedlo ke zvýšení vybraných daní, to vedlo ke zvýšení vládních výdajů. Lze předpokládat ze zvýšení agregátní poptávky povede ke zvýšení poptávky po práci a v momentě, kdy je nabídka práce vyšší než poptávka, vedl by celý tento efekt ke snížení nezaměstnanosti. Velmi analogicky by se dalo postupovat u firem, nicméně zde je jistá odchylka od dané úvahy.

Pokud firmy v důsledku vyššího zůstatku zisku investují do kapitálu, je možné, že budou také poptávat více práce. Změna této úvahy nastává v momentě, kdy uvažujeme technologický pokrok.

Firmy kupují nové, lepší a technologicky vyspělejší stroje. Pokud se změní technologie, zvýší se produktivita kapitálu, což má vliv i na produktivitu práce. Technologický pokrok je v současné době velmi výrazný, což by mohlo mít za důsledek neúčinnost na nezaměstnanost.

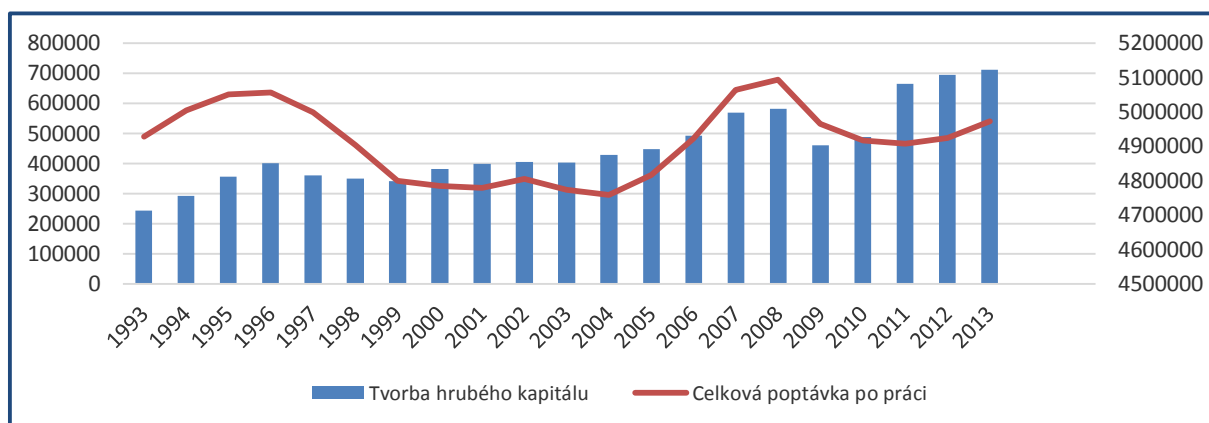
Závěrem podobné analýzy by mohl být i fakt, že podpora investic firem jakoukoliv formou může vyústit naopak ve zvýšení nezaměstnanosti respektive snížení poptávky po práci. Stejně tak je nevyčíslitelným faktorem očekávání firem.

Tato úvaha samozřejmě platí i obráceně, pokud firmy vytváří pracovně náročné investice, nezaměstnanost se bude pravděpodobně snižovat (za předpokladu neměnné nabídky práce), respektive poptávka po práci se bude zvyšovat.

Autor stanoví předpoklad, že sazba DPPO nemůže ovlivnit nabídku práce, nýbrž může ovlivnit poptávku po práci.

Graf 18: Vzájemný vývoj tvorby hrubého kapitálu a poptávky po práci ukazuje vývoj těchto dvou veličin. Je patrné, že tyto dvě veličiny mají podobný vývoj. V obdobích, kde rostla tvorba hrubého kapitálu, rostla také poptávka po práci a naopak. Je ovšem otázkou, zda má snížení DPPO prokazatelný sekundární dopad na poptávku po práci. Z hlediska teorie by tyto dva ukazatele měli mít pozitivní nepřímou úměrnou závislost.

Graf 18: Vzájemný vývoj tvorby hrubého kapitálu a poptávky po práci

Zdroj: Vlastní zpracování autora, Zdroj dat: <http://www.financninoviny.cz/zpravy/nezamestnanost-byla-v-cr-podle-csu-nejvyssi-na-pocatku-stoleti/1139796>, 23.7.2015, 2-9. HDP výdajovou metodou dostupné na <https://www.czso.cz/csu/czso/5013-12-n> 2012-02 30.5.2015

Z grafu zároveň vidíme, že **hospodářské cykly přirozeně působí i na poptávku po práci**. Pokud bychom tedy přistoupili k původnímu objektu analýzy a to vlivu na nezaměstnanost, lze uvést, že snížení DPPO má pozitivní dopad na nezaměstnanost, jelikož, pokud by k němu nedošlo lze nepochybně předpokládat, že by nárůst nezaměstnanosti byl vyšší, než jaký je. Primy prokazatelně vliv bude patrně velmi malý, nicméně to ukáže až regresní analýza.

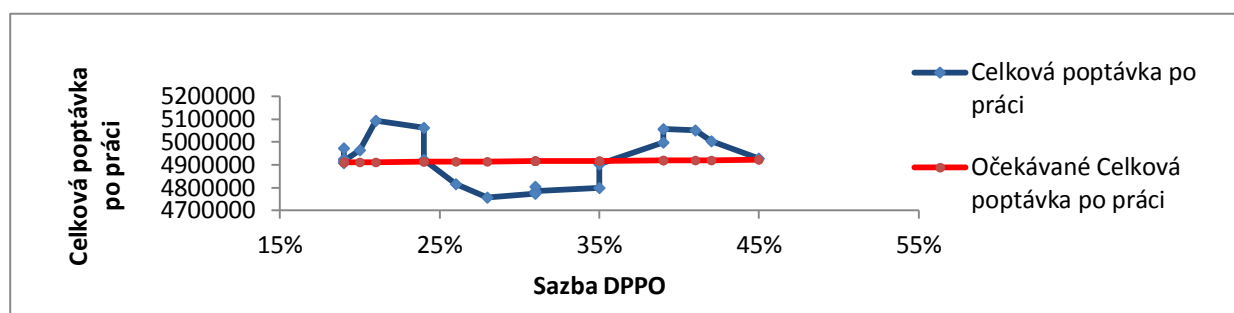
Vzhledem k tomu, že nezaměstnanost ovlivňuje mnoho faktorů, jejichž analýza není předmětem této práce, zaměří se autor pouze na její dílčí faktor, kterým je poptávka po práci, u níž by se dle výše uvedeného mohla projevit funkční závislost. Výstupy regresní a korelační analýzy jsou následující.

Regrese a korelace

Graf 19 Sazba DPPO Graf porovnání hodnot zobrazuje konkrétní funkční závislost sazby DPPO a poptávky po práci. Nepůsobí zde pozitivní ani negativní závislost, což je v rozporu se závěry autora z předchozí kapitoly. Červená křivka grafu znázorňuje matematicky dopočítané hodnoty regrese, modrá křivka zobrazuje skutečné hodnoty.

Vzhledem k dosavadní neprokazatelnosti přímého vlivu se autor rozhodl v další regresní a korelační analýze nepokračovat. Jak již bylo zmíněno výše, autorovi se nepodařilo nalézt jedinou publikaci, která by prokazovala takovou závislost.

Graf 19: Sazba DPPO Graf porovnání hodnot

Zdroj: Vlastní zpracování autora

Ke stejnému závěru autor došel i při analýze závislosti poptávky po práci na tvorbě hrubého kapitálu.

Při očištění datové řady o krizové období v posledních letech došlo sice ke zlepšení modelu, ovšem model je stále nedostatečný, jelikož **poptávka po práci je tvořena mnohými faktory a jedním z nich je např. nevyčíslitelné očekávání firem, technologický pokrok, minimální mzda, ostatní náklady na práci, produktivita atd.**

Vliv sazby DPPO je minoritní a tak i špatně vyčíslitelný, zároveň autor nenalezl jedinou publikaci, která by se této analýze věnovala.

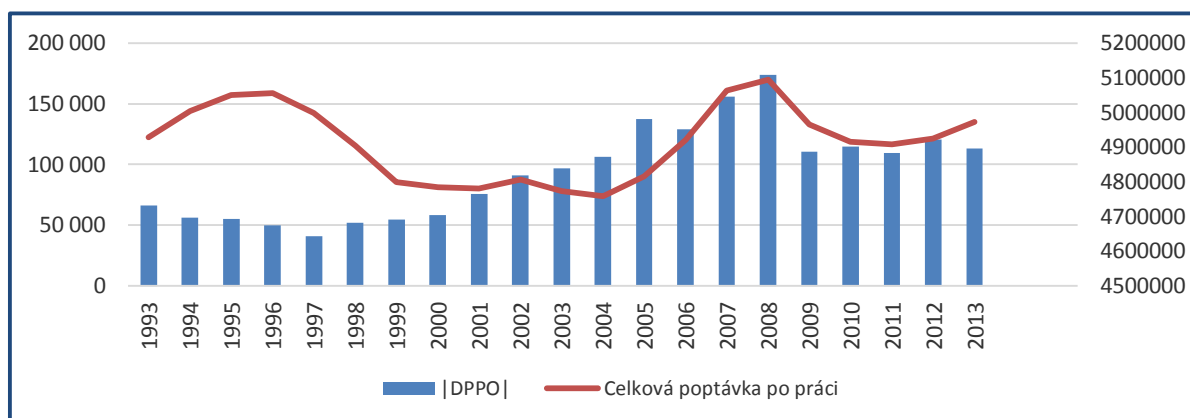
Vztah absolutní vybrané částky na DPPO a nezaměstnanosti

Jak vyplývá z předchozích kapitol zvýšení vybrané částky, mělo jediný důsledek a to zvýšení vládních výdajů, což by dle ekonomické teorie mohlo vést ke zvýšení odvozené poptávky po práci. Vzhledem k tomu, že inkaso DPPO způsobuje velmi malé změny vládních výdajů, sekundární dopad na nezaměstnanost respektive poptávku po práci bude pravděpodobně neprokazatelný opět ze stejných důvodů jako v předchozí kapitole. **Nezaměstnanost je ekonomický faktor, který je ovlivňován mnohými faktory, jež mají mnohem významnější vliv než absolutní vybraná částka na DPPO.**

Opět se jedná o ovlivňující proměnnou pouze vůči poptávce po práci, což by se projevilo totožně u nezaměstnanosti pouze za předpokladu neměnné nabídky práce. Graf 20: Vývoj vybrané částky na DPPO a poptávky po práci ukazuje vývoj absolutní vybrané částky na DPPO a celkové poptávky po práci. **Není patrná jakákoliv závislost.**

V období 1993-2001 se poptávka po práci chovala negativně proti vybrané částce. V následujícím období 2002-2013 se naopak vyvíjela pozitivně vzhledem k vybrané částce DPPO.

Graf 20: Vývoj vybrané částky na DPPO a poptávky po práci

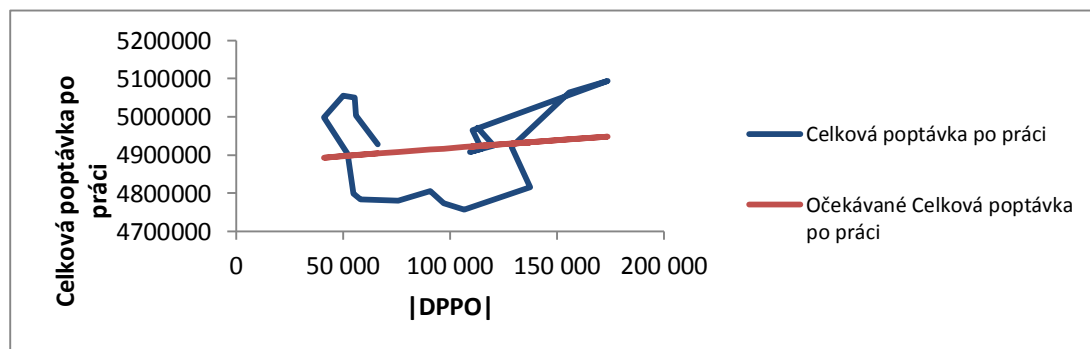

Zdroj: Vlastní zpracování autora

Bodové zobrazení

Graf 21 |DPPO| Graf porovnání hodnot zobrazuje konkrétní funkční závislost absolutní vybrané částky DPPO a poptávky po práci. Nepůsobí zde pozitivní ani negativní závislost, což dokládá předpoklad, že tento vliv bude velmi špatně vyčíslitelný. Červená křivka grafu znázorňuje matematicky dopočítány hodnoty regrese, modrá křivka zobrazuje skutečné hodnoty. Dle modré křivky můžeme usoudit, že se nejedná o žádnou podobu funkce, jelikož je zde mnoho hodnot X (DPPO), kterým jsou přiřazeny dvě hodnoty Y (Poptávka po práci).

Graf 21: |DPPO| Graf porovnání hodnot

Shrnutí

V této kapitole je analyzována sekundární závislost s příčinou proměnnou DPPO ve dvojí podobě a nezaměstnanost jako důsledek. Autor vliv na nezaměstnanost rozdělil do dvou skupin a to vliv na nabídku práce a vliv na poptávku práce. Z logiky věci, vlastností nabídky práce a z poznatků ekonomické teorie se autor rozhodl nezkoumat vliv DPPO na nabídku práce.

Naopak vliv DPPO na poptávku po práci by se mohl projevit vzhledem k její provázanosti s ekonomickou aktivitou firem.

Výsledky regresní analýzy pro data České republiky jsou slabé a nelze je považovat za výstup hodný tvrzení, že existuje jednoznačná závislost mezi nezaměstnaností respektive poptávkou po práci a DPPO v jakékoli podobě.

Z hlediska teorie by měla být tvorba hrubého kapitálu propojena s poptávkou po práci, a pokud vyjdeme z výsledku první analýzy, kde se potvrdila závislost mezi sazbou DPPO a tvorbou hrubého kapitálu, měl by zde existovat i sekundární dopad na poptávku po práci.

Nicméně výsledky analýz SW Excel toto nepotvrdili a zároveň autor nenalezl žádný zdroj, který by tento předpokládatelný vztah z hlediska teorie potvrzoval na praktické analýze nějaké ekonomiky.

Vzhledem k tomuto zjištění se autor přiklání k zamítnutí hypotézy ohledně existence prokazatelné závislosti mezi nezaměstnaností a daní z příjmu právnických osob v období 1993-2013 v České republice v jakékoliv podobě. Autor ale nepochybuje, že tyto dvě veličiny z obecného hlediska mají jistou skrytou propojenost, která doposud ale nebyla vyčíslena.

Dotace z fondu EU v ČR

Tabulka č. 3: Základní přehled čerpání dotací z evropských fondů nám uvádí, jak velké částky byly skutečně v jednotlivých letech přiděleny příjemcům v ČR. Je vidět značný rozdíl mezi prostředky předvstupní pomoci EU České republice a následnými dotacemi.

Předvstupní období mělo trvat pouze do vstupu ČR do EU tedy do roku 2004, nicméně EU uplatňuje pravidlo n+2, které říká, že cíle pomoci prostředků lze plnit ještě následující dva roky po ukončení období. Tedy z částky, která byla ČR přidělena pro období 2001-2004 mohla ČR čerpat prostředky ještě v letech 2005 a 2006, přestože již běželo programové období 2004-2006.

V letech 2004-2006 Česká republika použila 9 870 718 266 Kč ze Strukturálních fondů EU, z čehož do českých obchodních korporací odešla částka 3 202 371 021 Kč.

Tabulka 7: Základní přehled čerpání dotací z evropských fondů

Rok	Fondy EU celkem	Strukturální fondy EU	Předvstupní pomoc
2001	2 962 667 000,00	-	2 801 601 000,00
2002	142 346 173,00	-	142 346 173,00
2003	2 316 181 303,00	-	2 310 491 303,00
2004	2 270 791 458,00	18 202 199,00	2 163 100 259,00
2005	2 776 727 078,00	1 049 232 064,00	1 461 695 014,00
2006	14 451 340 042,00	8 803 284 003,00	529 264 039,00
2007	23 271 171 800,00	17 112 761 516,00	190 000,00
2008	21 000 292 321,00	17 791 376 863,00	-
2009	66 517 171 966,00	16 027 204 012,00	-
2010	52 882 703 257,00	20 808 959 250,00	37 144 744,00
2011	51 667 939 446,00	22 717 141 448,00	-
2012	15 917 415 646,00	14 526 753 947,00	-
2013	45 831 290 499,00	22 038 634 146,00	-
2014	20 973 325 643,00	14 339 091 521,00	-
2015	212 201 642,00	212 201 642,00	-

Zdroj: Vlastní zpracování autora, zdroj dat: cedr.mfcr.cz; sekce tvorba sestav dostupná na <http://cedr.mfcr.cz/cedr3internetv417/OlapReports2000/CubesListPage.aspx>; 31.5.2015

V roce 2007 začalo pro Českou republiku de facto třetí období čerpání prostředků z EU. Evropská unie zároveň zavedla povinnost monitorování, což částečně zpomalilo čerpání na začátku roku 2007, nicméně stejně jako v předchozím období i v tomto Česká republika odčerpávala ještě zbývající rozpočet předchozího období. Jak je vidět v tabulce zpomalení se netýkalo Strukturálních fondů.

V tomto roce 2007 dostaly vybrané obchodní korporace 3 725 811 568 Kč ze Strukturálních fondů.

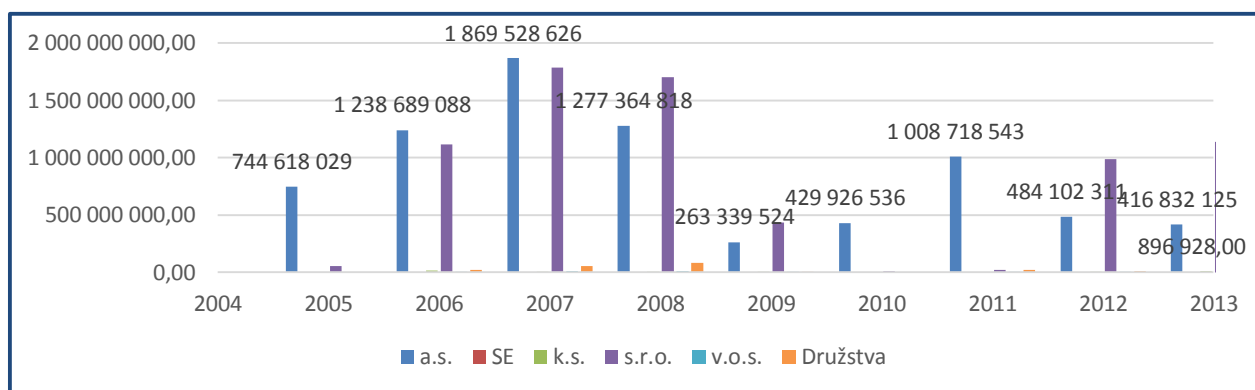
Rok 2009 je významný především ekonomickou krizí, která se v plné míře projevila právě v tomto roce vzhledem k pesimistickým očekáváním firmy nebyly ochotné investovat ani s většinovou podporou dotací EU. Obchodním korporacím bylo v roce 2009 přiděleno pouhých

714 879 555 Kč, což je jen 19 % oproti předchozímu roku. Z tohoto je vidět, že investiční aktivita firem je významně ovlivněna očekáváními a ekonomickou situací a ani dotace EU v tomto rocenepomohly firmy motivovat.

Z dostupných dat je vidět, že v době začátku krize v ČR tedy 2009 byl na Strukturálních fondech zaznamenán pokles čerpání, přestože na položce Fondy celkem je markantní nárůst. Zde je vidět, že stát se snažil českou ekonomiku pozvednout alespoň prostřednictvím veřejných zakázek dotovaných z Kohezního a jiných fondů, z nichž má právo čerpat. Od roku 2006 se držela hodnota Strukturálních fondu na více než 60 % celkových prostředků z fondů EU. Nicméně v roce 2009 hodnota klesla na podíl kolem 25 %.

Graf 23: Strukturální fondy obchodním korporacím zobrazuje, jakou částku jednotlivé typy obchodních korporací vyčerpaly ze Strukturálních fondů. Popisky dat jsou zobrazené pouze pro akciové společnosti, jakožto nejvýznamnější příjemce z hlediska přijaté částky.

Graf 22: Strukturální fondy obchodním korporacím

Zdroj: Vlastní zpracování autora, zdroj dat: [cedr.mfcr.cz](http://cedr.mfcr.cz/cedr3internetv417/OlapReports2000/CubesListPage.aspx); sekce tvorba sestav dostupná na <http://cedr.mfcr.cz/cedr3internetv417/OlapReports2000/CubesListPage.aspx>; cit. 31.5.2015

To, že firmám nepomohly dotace z EU k motivaci investovat v období krize, je pravděpodobně spojeno se systémem dotací. Pokud chce firma žádat o dotaci, ve většině případů musí doložit kvalitně zpracovanou žádost, jejíž součástí je projektová dokumentace, studie proveditelnosti či jakýkoliv jiný dokument popisující detailně daný investiční projekt včetně harmonogramu a predikce účetních výsledků na několik let dopředu, což má sloužit jako nástroj pro hodnocení návratnosti investice.

Zároveň pouze v několika málo výjimkách se jedná o stoprocentní dotaci. Většinou dotace nedosáhne nad 50 % hodnoty investice, což znamená, že firma si musí podstatnou část nákladů zaplatit sama.

Zároveň firma většinou nemá jistotu, že peníze skutečně dostane či že neudělá nějakou procesní chybu v době udržitelnosti, což je doba, po kterou firmám mohou být peníze zpětně odebrány, a o peníze nepřijdou.

Proces zajištění dotaci je poměrně zdlouhavý. Podání a vyhodnocení žádosti se pohybuje v periodách kolem půl roku. Realizace projektu a její doba je individuální. Doba udržitelnosti se pak pohybuje od 3 do 5 let.

Postup získání dotace ze Strukturálních fondů zahrnuje několik základních kroků - od vytvoření projektového záměru, určení vhodného operačního programu ke zpracování a samotnému předložení žádosti o dotaci. Celý proces pak pokračuje realizací podpořeného projektu, ke které se váží určité povinnosti vyplývající z pravidel stanovených pro projekty financované ze strukturálních fondů.

Základní kroky žádání o dotaci lze shrnout do následujících 9 kategorií⁸³:

- 1) Vytvoření podrobného projektového záměru
- 2) Nalezení příslušného operačního programu a v něm konkrétní oblasti podpory pro váš projektový záměr
- 3) Zpracování žádosti o dotaci
- 4) Výzva k předkládání žádostí o dotaci
- 5) Kontrola žádosti a přílohy
- 6) Hodnocení a výběr žádostí
- 7) Realizace projektu
- 8) Žádost o platbu a monitorovací zpráva
- 9) Udržitelnost projektu

Nakonec i pro období 2007-2013 probíhalo dočerpání finančních prostředků i po roce 2013.

V současné době probíhá spuštění jednotlivých výzev pro období 2014 - 2020, nicméně došlo k podstatnému zpoždění jednak z důvodu dobíhání čerpání z předešlého období, jednak z důvodu negativních výsledků auditu stávajícího monitorovacího systému čerpání dotací, bez něhož ale ČR nemohla prostředky EU čerpat.⁸⁴

Následující text se zaměří právě na dotace obchodním korporacím.

⁸³ Jak získat dotaci. *Ministerstvo pro místní rozvoj : evropské strukturální a investiční fondy* [online]. Ministerstvo pro místní rozvoj ČR [cit. 24.7.2015]. Dostupné z: <http://www.strukturalni-fondy.cz/cs/Jak-na-projekt>

⁸⁴ Šlechtová: Česko nemůže čerpat dotace EU. Kvůli zpackanému auditu. *E15.cz* [online]. Mladá fronta a.s., 17.4.2015 [cit. 18.4.2015]. Dostupný z: <http://zpravy.e15.cz/domaci/udalosti/slechtova-cesko-nemuze-cerpat-dotace-eu-kvuli-zpackanemu-auditu-1181701mpo>

Vliv dotací EU obchodním korporacím na tvorbu hrubého kapitálu

Pokud jsou investice firem ovlivňované především očekáváním, smysl dotací tak nabírá malé významnosti.

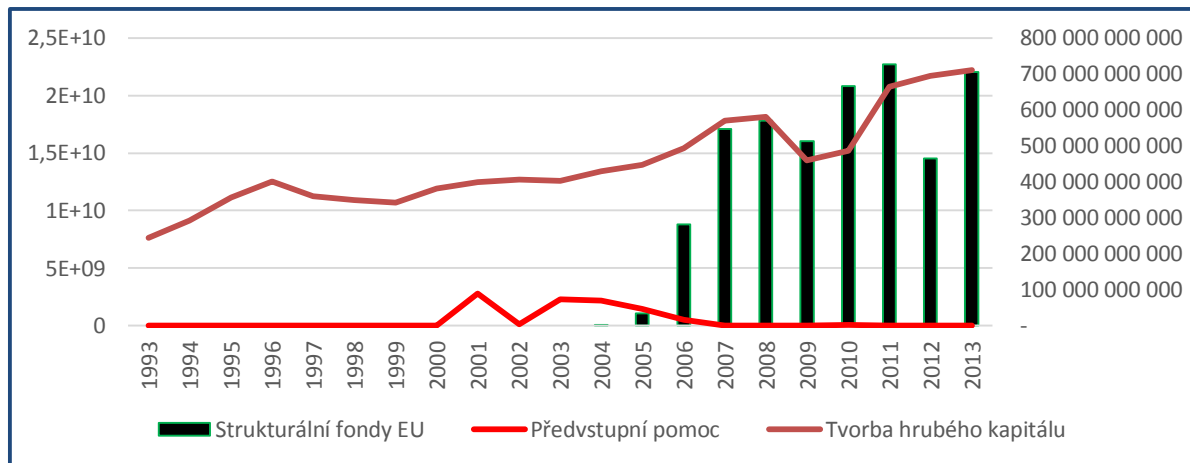
- Jelikož v době krize firmy nechtějí investovat ani při možnosti čerpání dotací, respektive investiční činnost i tvorba celého hrubého kapitálu je snížena, jak je vidět z Grafu č., firmy jsou tedy velmi averzní k riziku. Tuto teorii potvrzuje i Ministerstvo pro místní rozvoj⁸⁵
- V době ekonomické prosperity jsou ochotné investovat a investují i bez možnosti čerpání dotací.

Každá mince má ovšem dvě strany.

- V době krize dotace snižují ekonomický propad.
- V době ekonomické prosperity zvyšují celkový pozitivní dopad.

Graf 24 ukazuje podobu vývoje tvorby kapitálu (hodnoty právě vertikální osy) a čerpání částek Strukturálních fondů a předvstupní pomoci (hodnoty levé vertikální osy). Z pohledu je patrný vzájemný vztah. Dotace firmám pravděpodobně ovlivňují výši tvorby hrubého kapitálu, nemají ovšem možnost ovlivnit vývoj ekonomiky jako takové.

Graf 23: Vývoj dotací vyplacených českým obchodním korporacím ze Strukturálních fondů a tvorby hrubého kapitálu

Zdroj: Vlastní zpracování autora, Zdroj dat cedr.mfcr.cz; sekce tvorba sestav dostupná na <http://cedr.mfcr.cz/cedr3internetv417/OlapReports2000/CubesListPage.aspx>; cit. 31.5.2015

⁸⁵ MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ ČR. *Prínosy strukturálních fondů a kohezní politiky v České republice : manažerské shrnutí* [online]. Praha: Ministerstvo pro místní rozvoj ČR, 2014 [cit. 5.8.2015]. ISBN 978-80-87147-60-3. S. 4. Dostupné z: http://www.strukturalni-fondy.cz/getmedia/9a3af7a6-e3b1-4cd4-92b0-f25b5cbd3841/Prinosa-strukturalnich-fodnu_shrnuti_ke-stazeni.pdf?ext=.pdf, str. 4 poslední odstavec

Regrese a korelace

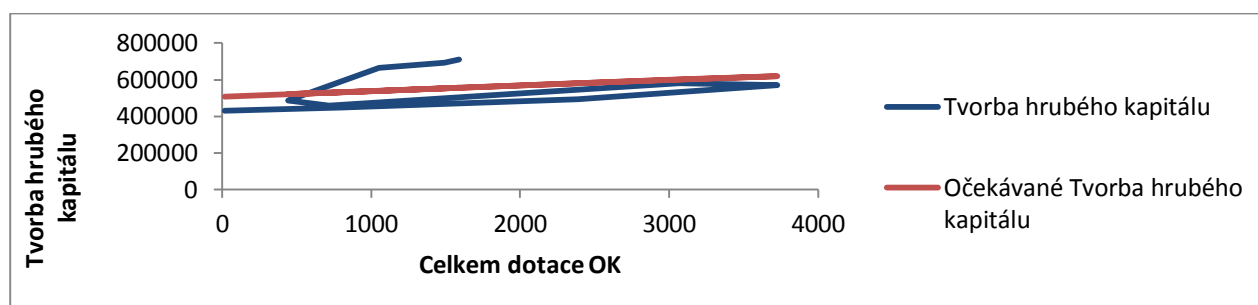
Výsledky regresní a korelační analýzy jsou překvapivě slabé. Korelační koeficient sice dosahuje hodnoty 0,34, nicméně spolehlivost modelu nedosahuje ani 1 setiny. Chybovost střední hodnoty je 105 946 mil Kč na druhou. I z grafu 24 je vidět, že se nejedná o funkční závislost (hodnotám X – dotace poskytnuté obchodním korporacím jsou přiřazeny až tři hodnoty Y – tvorba hrubého kapitálu).

Pojďme se podívat blíže, co toto způsobuje. V médiích se hovoří o miliardových částkách poskytnutých České republice. Práce se zabývá vlivem DPPO a vlivem dotací poskytnutým obchodním korporacím, aby výsledky byly komparativní.

Příčinou slabé závislosti je právě částka poskytnutá obchodním korporacím jako primárním příjemců tedy částky poskytnuté ze Strukturálních fondů primárně.

Regresní statistika	
Násobné R	0,341969202
Hodnota spolehlivosti R	0,116942935
Nastavená hodnota spolehlivosti R	0,006560802
Chyba stř. hodnoty	105946,8348
Pozorování	10

Graf 24: Celkem dotace OK Graf porovnání hodnot

Zdroj: Vlastní zpracování autora

Je velmi překvapivé, jak malé procento celkových dotací EU fondů plyne obchodním korporacím a jak stejně malé procento plyne ze Strukturálních fondů. Tabulka 8 Čerpání EU fondu nabízí přehled, kolik Kč bylo poskytnuto české republice celkem z fondů EU, jaká částka byla rozalokovaná prostřednictvím Strukturálních fondů a kolik Kč z těchto fondů šlo právě do českých obchodních korporací.

Od roku 2001 do roku 2013 bylo České republice poskytnuto celkem z fondů EU **více než 302 miliard korun**, z čehož dotace obchodním korporacím, jako primárním příjemcům, ze Strukturálních fondů činily pouhých **15 miliard**, což je zhruba **5 %**. Zbylé prostředky putovaly do ekonomiky přes státní zakázky, dotace příspěvkovým organizacím, platy administrativních pracovníků aj. Vzhledem k tomu, že i tak lze předpokládat, že peníze zůstaly v české

ekonomice, není toto konstatování míněno jako kritika. Pouze se jedná o poměrně překvapivé zjištění.

Pokud tedy porovnáme částku 15 miliard Kč (v průměru 2 miliardy za rok) s hodnotu HDP, která se pohybuje ve stovkách miliard reálných cen, není se čemu divit, že regresní analýza neprokáže účinky těchto dotací.

Zároveň v tomto vlivu není zahrnut vliv na nezaměstnanost viz následující kapitola. Stejně tak není zahrnut vliv na životní úroveň a jiné další přínosy.

Stejně tak nevyčíslitelné jsou platy na všech nově vytvořených pracovních místech, přičemž tyto platy jsou následně zahrnuty do spotřeby v podobě výdajů domácnosti a do úspor, které se následně mění v investice atd. multiplikační a synergický efekt dotací ze strukturálních fondů je prakticky nemožné vyčíslit.

Tabulka 8: Přehled podílu dotací obchodním korporacím ze SF

Období	Jednotka	Fondy EU	Strukturální fondy	SF - podíl na celkových fondech EU v %	Obchodní korporace (kapitálové, osobní společnosti a družstva)	Obchodní korporace - podíl na Strukturálních fondech v %
Období celkem	Kč	302 008 037 990,00	140 893 549 448,00	46,65	15 123 287 054,00	10,73
2001	Kč	2 962 667 000,00		0,00	0,00	0,00
2002	Kč	142 346 173,00		0,00	0,00	0,00
2003	Kč	2 316 181 303,00		0,00	0,00	0,00
2004	Kč	2 270 791 458,00	18 202 199,00	0,80	16 000 000,00	87,90
2005	Kč	2 776 727 078,00	1 049 232 064,00	37,79	798 553 238,00	76,11
2006	Kč	14 451 340 042,00	8 803 284 003,00	60,92	2 368 364 774,00	26,90
2007	Kč	23 271 171 801,00	17 112 761 516,00	73,54	3 668 708 965,00	21,44
2008	Kč	21 000 292 321,00	17 791 376 863,00	84,72	2 988 362 899,00	16,80
2009	Kč	66 517 171 966,00	16 027 204 012,00	24,09	709 225 729,00	4,43
2010	Kč	52 882 703 257,00	20 808 959 250,00	39,35	440 611 717,00	2,12
2011	Kč	51 667 939 446,00	22 717 141 448,00	43,97	1 075 107 031,00	4,73
2012	Kč	15 917 415 646,00	14 526 753 947,00	91,26	1 485 780 495,00	10,23
2013	Kč	45 831 290 499,00	22 038 634 146,00	48,09	1 572 572 206,00	7,14

Zdroj: Vlastní zpracování autora, Zdroj dat cedr.mfcr.cz; sekce tvorba sestav dostupná na <http://cedr.mfcr.cz/cedr3internetv417/OlapReports2000/CubesListPage.aspx>; cit. 31.5.2015

Vliv evropských dotací poskytnutých obchodním korporacím na nezaměstnanost

Opět přistoupíme k analýze z hlediska poptávky po práci.

Poptávku po práci vyjadřujeme jednotkou pracovních míst a Ministerstvo pro místní rozvoj sleduje od roku 2004 vývoj nově vytvořených pracovních míst vztahený na projekty realizované s podporou Strukturálních fondů.

V této kapitole tedy není nutná regresní či korelační analýza, jelikož data byla přesně monitorována a to na úrovni projektů, nikoliv agregátne za celou ekonomiku.

Tabulka 9: Vliv dotací ze Strukturálních fondů na poptávku po práci

Programové období	2004 - 2006	2007 – 2013*
Počet projektů	13.000	49.000
Zaměstnanost	46.000 nově vytvořených pracovních míst	82.400 nově vytvořených pracovních míst *
	182 nově založených a 4.273 podpořených firem	

Zdroj: http://www.strukturalni-fondy.cz/getmedia/9a3af7a6-e3b1-4cd4-92b0-f25b5cbd3841/Prinosy-strukturalnich-fodnu_shrnuti_ke-stazeni.pdf?ext=.pdf; 11.7.2015

Na základě podpory ze Strukturálních fondů bylo v programovém období 2004 – 2006 vytvořeno právě 46 000 nových pracovních míst. V období 2007 – 2013 činil počet nově vytvořených pracovních míst podpořených v rámci Strukturálních fondů 82 400.

Vliv na celkovou poptávku popisuje následující Tabulka 7: Vliv Strukturálních fondů na poptávku po práci. Podíl vytvořených pracovních míst podpořených v rámci Strukturálních fondů na celkové poptávce po práci dosahuje velmi malých hodnot (pod 1 %), vliv na celkovou nezaměstnanost tak bude také velmi malý, nicméně pokud vezmeme v úvahu volná pracovní místa, je tento podíl již poměrně významný. V letech 2004 -2006 tvořil 23 % a v následujícím období 2007 – 2013 tvořil přes 20 %.

Tabulka 10: Vliv Strukturálních fondů na poptávku po práci

Období		Celková poptávka po práci	Vytvořená místa v rámci SF	Vliv SF na celkovou poptávku po práci v %	Volná pracovní místa	Vliv SF na volná pracovní místa v %
2004 - 2006	-	14 495 500	46 000	0,32	196 792	23,37
2007 - 2013	-	34 843 413	82 400	0,24	399 840	20,61

Zdroj: Vlastní zpracování autora

Shrnutí

Vliv dotací poskytnutých obchodním korporacím ze Strukturálních fondů na HDP se v analytické části neprojevil. Nicméně velkou příčinou je fakt, že samotné vyčíslení veškerých vlivů na HDP je prakticky nemožné pro diplomovou práci.

V analýze není zahrnut vliv na životní úroveň a jiné další přínosy. Stejně tak nevyčíslitelné jsou platy na všech nově vytvořených pracovních místech, přičemž tyto platy jsou následně zahrnuty do spotřeby v podobě výdajů domácnosti a do úspor, které se následně mění v investice atd. multiplikační a synergický efekt dotací ze Strukturálních fondů je možné slovně popsat, ovšem vzhledem k malé dostupnosti dat nemožným přesně vyčíslit.

Pokud jsou investice firem ovlivňované především očekáváním, smysl dotací tak nabírá malé významnosti.

- Jelikož v době krize firmy nechtějí investovat ani při možnosti čerpání dotací, respektive investiční činnost i tvorba celého hrubého kapitálu je snížena, jak je vidět z Grafu č., firmy jsou tedy velmi averzní k riziku. Tuto teorii potvrzuje i Ministerstvo pro místní rozvoj⁸⁶
- V době ekonomické prosperity jsou ochotné investovat a investují i bez možnosti čerpání dotací.

Shrnutím vyplývá, že dotace poskytnuté obchodním korporacím v rámci podpory ze Strukturálních fondů fungují spíše jako komplexní faktor zasahující do celé české ekonomiky. Nelze je chápat jako faktor ovlivňující pouze tvorbu hrubého kapitálu jako ukazatel investiční a ekonomické aktivity firem.

Vliv dotací poskytnutých obchodním korporacím ze Strukturálních fondů na nezaměstnanost je dán přesným číslem respektive je monitorováno, kolik přesně je vytvořeno nových pracovních míst v rámci projektu podporovaných Strukturálními fondy.

Zvýšení celkové poptávky po práci o 0,26 % za období 2004 – 2013 bylo v ČR zapříčiněno právě dotacemi poskytnutými obchodním korporacím ze Strukturálních fondů. Počet volných pracovních míst se za stejné období zvýšil stejným vlivem o 21,5 %.

⁸⁶ MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ ČR. *Přínosy strukturálních fondů a kohezní politiky v České republice : manažerské shrnutí* [online]. Praha: Ministerstvo pro místní rozvoj ČR, 2014 [cit. 1.8.2014]. ISBN 978-80-87147-60-3. S. 4. poslední odstavec. Dostupné z: http://www.strukturalni-fondy.cz/getmedia/9a3af7a6-e3b1-4cd4-92b0-f25b5cbd3841/Prinosy-strukturalnich-fodnu_shrnuti_ke-stazeni.pdf?ext=.pdf

Závěr

Zhodnocení přínosů práce a dosažených závěrů s ohledem na cíl práce

V této práci bylo cílem zjistit, jak velký je vliv jednak **daňové zátěže** obchodních korporací na HDP a nezaměstnanost v ČR, jednak **absolutní vybrané částky na DPPO** od obchodních korporací na ty samé ukazatele. Dále práce analyzuje vliv **EU dotací poskytnutých obchodním korporacím, jako primárním příjemcům, na HDP a nezaměstnanost v ČR**.

Autor během analytické části došel k závěru, že některé vlivy nelze přesně vyčíslit a jednoduše porovnat. Přesto práce shrnuje základní vlivy dílčích faktorů změn dotací poskytnutých obchodním korporacím jakožto primárním příjemcům a změn DPPO v podobě míry zdanění i v podobě inkasa DPPO.

Tato práce poskytuje porovnání výše uvedených vztahů z hlediska teoretického vymezení ukazatelů i z hlediska praxe v rámci ČR za období 1993 - 2013. Závěry jsou podloženy odbornými publikacemi. Práce zároveň poskytuje informaci o rozsáhlosti a četnosti vlivů, přičemž mnohé jsou nevyčíslitelné. Čtenář si po přečtení práce dokáže vytvořit vlastní názor na danou problematiku.

Hodnocení závěru nabízí následující podkapitola. Vyhodnocení hypotéz stanovených v úvodu pokrývá poslední podkapitola.

Vlivy na HDP

Účinek fiskální politiky českého státu v podobě změn DPPO se projevil jako faktor ovlivňující HDP v části tvorby hrubého kapitálu a vládních výdajů, oproti tomu dotace ze Strukturálních fondů poskytnuté obchodním korporacím mají multiplikační efekt i na výdaje domácností⁸⁷.

Autor uvažoval pouze dotace, které přijímaly obchodní korporace jako primární příjemci. V tomto ohledu není vliv na vládní výdaje, přestože dotace jako takové ať už z EU nebo české mají nepochybně dopad i na vládní výdaje. **Data, která autor použil, jsou očištěná o podíl českého státu.**

⁸⁷ Multiplikační efekt platí i u investic firem, které nejsou podpořené dotacemi, multiplikační efekt prochází celou ekonomikou, nicméně práce se tímto nezabývá. **Autor touto větou poukazuje na fakt, že z hlediska vlivu dotací lze monitorovat i přesný počet nových pracovních míst, tím pádem by teoreticky bylo možné monitorovat i platy na těchto pozicích, což by vedlo k možnosti vyčíslení spotřeby, která je složkou HDP, což u vlivu DPPO nelze.**

Vzhledem k tomu, že investiční a hospodářská aktivita firem je z velké části ovlivňovaná očekáváním firem **lze dotace popsat jako podpůrný faktor celé ekonomiky**.

- V době krize dotace snižují ekonomický propad.
- V době ekonomické prosperity zvyšují celkový pozitivní dopad.

Vliv DPPO nespočívá jen ve snížení sazby ale i v daňových zákonech, možnosti odpisů, daňových úlev, investičních pobídek. Všechny⁸⁸ tyto faktory, při uvažování v rovině vlivu DPPO, ovlivňují tvorbu hrubého kapitálu a to tak, že snížení daňové sazby má za důsledek zvýšení HDP.

Tento závěr podkládají i odborné publikace, jejichž analýzy jsou velmi exaktní a detailní a mnohé z nich obsahovaly ve vzorku zkoumaných ekonomik i českou republiku. Stručný přehled těchto publikací nalezne čtenář v příloze.

Vlivy na nezaměstnanost

Vliv na nezaměstnanost se autor rozhodl analyzovat z hlediska poptávky po práci vzhledem k zaměření práce na obchodní korporace.

Dotace ze Strukturálních fondů poskytnuté obchodním korporacím v letech 2004 – 2013 vedly ke zvýšení celkové poptávky po práci o 0,26 %. Počet volných pracovních míst se za stejné období zvýšil stejným vlivem o 21,5 %.

Vliv daňových úlev a snižování sazby u daně z příjmu PO na nezaměstnanost autor nebyl schopen prokázat. Autor nenalezl žádný odborný podklad. I přesto se domnívá, že jistá ač slabá závislost zde působí, jelikož z teoretického hlediska by zde měla existovat provázanost s tvorbou hrubého kapitálu.

1. Hypotéza a 4. Hypotéza

- Autor předpokládá, že se projeví negativní korelace mezi sazbou DPPO a HDP, jelikož taková korelace již byla prokázána v několika publikacích, viz kapitola Popis současného stavu poznání problematiky.
- Autor předpokládá pozitivní korelaci mezi absolutní vybranou částku DPPO a HDP.

Z dílčích analýz vyplývá, že snížení daňové sazby DPPO mělo v historii České republiky poměrně silný dopad na HDP, což potvrzují i mnohé odborné publikace. Tento efekt snížení sazby DPPO a s ním spojené změny pro možnost daňových úlev a snižování daňového základu se projevil jako úspora pro firmy a jako motivující faktor, což vedlo k vyšším investicím.

⁸⁸ Existují i mnohé další faktory ovlivňující aktivity firem, mezi něž patří zmiňované očekávání firem, ekonomická a politická situace, vyšší moc atd.

Druhý již méně významný efekt spočívá ve zvýšení přijaté částky z výběru DPPO.

Zvýšení státního příjmu vedlo ke zvýšení státních výdajů za předpokladu, že má stát stanovený fixní rozpočet, což ČR splňuje. Zvýšení inkasa DPPO ovšem vedlo pouze k malým změnám vládních výdajů.

Regresní analýza tyto závěry potvrzuje **v případě vyloučení části datové řady a to té, která následovala po roce 2009.**

Regresní analýza pro data z celého analyzovaného období se projevila slabším modelem v obou případech, kdy u vlivu absolutní vybrané částky na DPPO není možné mluvit o regresi. V případě vlivu sazby DPPO je evidentní vliv na tvorbu hrubého kapitálu a potažmo na HDP.

2. Hypotéza

- Autor předpokládá pozitivní míru korelace mezi poskytnutými dotacemi z EU právnickým osobám ČR a HDP, jelikož se jedná o jeden z primárních cílů poskytování evropských dotací.
- Stejný předpoklad platí pro vtaž evropských dotací a nezaměstnanosti.

Vliv dotací poskytnutých obchodním korporacím ze Strukturálních fondů na HDP se v analytické části neprojevil. Nicméně velkou příčinou je fakt, že samotné vyčíslení veškerých vlivů na HDP je prakticky nemožné pro diplomovou práci. Nevyčíslitelné jsou např. platy na všech nově vytvořených pracovních místech, přičemž tyto platy jsou následně zahrnuty do spotřeby v podobě výdajů domácnosti a do úspor, které se následně mění v investice atd.

Pokud jsou investice firem ovlivňované především očekáváním, na smysl dotací lze nahlížet dvojím způsobem:

- Jelikož v době krize firmy nechtějí investovat ani při možnosti čerpání dotací, respektive investiční činnost i tvorba celého hrubého kapitálu je snížena, firmy jsou tedy velmi averzní k riziku. Tuto teorii potvrzuje i Ministerstvo pro místní rozvoj⁸⁹
- V době ekonomické prosperity jsou ochotné investovat a investují i bez možnosti čerpání dotací.
- V době krize dotace snižují ekonomický propad.
- V době ekonomické prosperity zvyšují celkový pozitivní dopad.

⁸⁹ MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ ČR. *Prínosy strukturálních fondů a kohezní politiky v České republice : manažerské shrnutí* [online]. Praha: Ministerstvo pro místní rozvoj ČR, 2014 [cit. 1.8.2014]. ISBN 978-80-87147-60-3. S. 4. poslední odstavec. Dostupné z: http://www.strukturalni-fondy.cz/getmedia/9a3af7a6-e3b1-4cd4-92b0-f25b5cbd3841/Prinosy-strukturalnich-fodnu_shrnuti_ke-stazeni.pdf?ext=.pdf

Shrnutím vyplývá, že dotace analyzované v této práci, tedy dotace poskytnuté obchodním korporacím v rámci podpory ze Strukturálních fondů, fungují, spíše jako podpůrný faktor zasahující do celé české ekonomiky. Nelze je chápat pouze jako faktor ovlivňující pouze tvorbu hrubého kapitálu - ukazatel investiční a ekonomické aktivity.

Vliv dotací poskytnutých obchodním korporacím ze Strukturálních fondů na nezaměstnanost je dán přesným číslem, respektive je monitorováno, kolik přesně je vytvořeno nových pracovních míst v rámci projektů podporovaných strukturálními fondy.

Zvýšení celkové poptávky po práci o 0,26 % za období 2004 – 2013 bylo v ČR zapříčiněno právě dotacemi poskytnutými obchodním korporacím ze Strukturálních fondů. Počet volných pracovních míst se za stejné období zvýšil stejným vlivem o 21,5 %.

3. Hypotéza

- Autor předpokládá, že korelace dle první hypotézy je silnější než korelace dle druhé hypotézy vzhledem k tomu, že daňová zátěž má dopad na všechny PO na rozdíl od dotací.

Tato hypotéza nebyla potvrzena ani vyvrácena. Vzhledem k nezbytným zdrojům nebylo v možnostech autora tuto hypotézu exaktně prověřit.

Dle názoru autora mělo v České republice vyšší vliv na HDP snižování DPPO než poskytování dotací. Ovšem velký vliv na tento názor má rozdílnost částek a doba působení obou faktorů. Pokud by dotace obchodním korporacím ze SF byly poskytovány obchodním korporacím ve vyšší míře a po delší dobu, výsledky analýzy by byly pravděpodobně v mnohém odlišné.

Je nutno podotknout že autor mohl vyčíslit pouze přímé vlivy, ale vliv dotací obchodním korporacím ze Strukturálních fondů má i sekundární dopady. **U dotací je možné sledovat i počet vytvořených míst, přičemž i platy na těchto místech jdou zpět do ekonomiky v podobě spotřeby domácností, což zvyšuje HDP.**

5. Hypotéza

- Autor předpokládá pozitivní míru korelace mezi nezaměstnaností a sazbou DPPO a neutrální míru korelace s absolutní vybranou částkou na daních z příjmu právnických osob.

Autor vliv na nezaměstnanost rozdělil do dvou skupin a to vliv na nabídku práce a vliv na poptávku práce. Z logiky věci, vlastností nabídky práce a z poznatků ekonomické teorie se autor rozhodl nezkoumat vliv DPPO na nabídku práce.

Výsledky regresní analýzy pro data České republiky jsou slabé a nelze je považovat za výstup hodný tvrzení, že existuje jednoznačná závislost mezi nezaměstnaností respektive poptávkou po práci a DPPO v jakékoli podobě.

Z hlediska teorie by měla být tvorba hrubého kapitálu propojena s poptávkou po práci, a pokud vyjdeme z výsledku analýzy dle první hypotézy, kde se potvrdila závislost mezi sazbou DPPO a tvorbou hrubého kapitálu, měl by zde existovat i sekundární dopad na poptávku po práci. Autor nenalezl ani žádný zdroj, který tento předpokládatelný vztah z hlediska teorie potvrzoval na praktické analýze nějaké ekonomiky.

Vzhledem k tomuto zjištění se autor přiklání k zamítnutí hypotézy ohledně existence prokazatelné závislosti mezi nezaměstnaností a daní z příjmu právnických osob v období 1993-2013 v České republice v jakékoliv podobě. Autor zůstává toho názoru, že vliv sazby DPPO na poptávku po práci existuje, ovšem prozatím zůstává neprokázaný.

Seznamy

Seznam grafů

Graf 1 Vývoj HDP v běžných cenách v milionech Kč.....	15
Graf 2: Růst HDP v % (stálé ceny)	16
Graf 3: Růst HDP ve stálých cenách roku 1990 v procentech.....	39
Graf 4: Přehled dílčích účtů HDP ve stálých cenách	40
Graf 5: Podíl investic na HDP.....	41
Graf 6: Míra nezaměstnanosti osob ve věku 15 - 64 let (%)	43
Graf 7: Porovnání poptávky po práci a růstu HDP	44
Graf 8: DPPO absolutní hodnota a sazba	45
Graf 9: Vývoj sazby DPPO a tvorby hrubého kapitálu v čase.....	46
Graf 10: Růst počtu obchodních korporací.....	48
Graf 11: Sazba DPPO Graf porovnání hodnot.....	50
Graf 12: Sazba DPPO Graf porovnání hodnot.....	50
Graf 13: Vývoj Absolutní vybrané částky DPPO a tvorby hrubého kapitálu v milionech Kč .51	
Graf 14: Vybrané daně v milionech Kč jako příjem státního rozpočtu ČR.....	52
Graf 15: Vliv vybrané částky DPPO na vládní výdaje	52
Graf 16: DPPO Graf porovnání hodnot	53
Graf 17: DPPO Graf porovnání hodnot	54
Graf 18: Vzájemný vývoj tvorby hrubého kapitálu a poptávky po práci	57
Graf 19: Sazba DPPO Graf porovnání hodnot.....	58
Graf 20: Vývoj vybrané částky na DPPO a poptávky po práci	59
Graf 21: DPPO Graf porovnání hodnot	59
Graf 23: Strukturální fondy obchodním korporacím.....	62

Graf 24: Vývoj dotací vyplacených českým obchodním korporacím ze Strukturálních fondů a tvorby hrubého kapitálu	64
---	----

Graf 25: Celkem dotace OK Graf porovnání hodnot	65
---	----

Seznam tabulek

Tabulka 1: Rozdělení prostředků 2004 - 2006 (v mil.EUR).....	26
Tabulka 2: Základní přínosy Strukturálních fondů	33
Tabulka 3: Základní ukazatele národního hospodářství v České republice	38
Tabulka 4: ČNB predikce HDP.....	40
Tabulka 5: Predikce MPSV základní makroekonomické ukazatele	42
Tabulka 6: Tvorba hrubého kapitálu vládními institucemi v procentech HDP	55
Tabulka 7: Základní přehled čerpání dotací z evropských fondů	61
Tabulka 8: Přehled podílu dotací obchodním korporacím ze SF	67
Tabulka 9: Vliv dotací ze Strukturálních fondů na poptávku po práci.....	68
Tabulka 10: Vliv Strukturálních fondů na poptávku po práci	68

Seznam obrázků

Obrázek 1: Lafferova křivka	24
Obrázek 2: Alokace ESI fondů mezi programy v období 2014 - 2020.....	29
Obrázek 3: Postup exportu dat	37

Seznam příloh

Příloha 1: Publikace potvrzující dopad sazby DPPO na HDP	81
Příloha 2: Seznam programů dotačního období 2014 – 2020 (včetně interaktivních odkazů).....	81
Příloha 3: Metodika ČSÚ pro zjišťování nezaměstnanosti - výběr.....	83
Příloha 4: Přehled sazeb DPPO v letech 1993-2014	85
Příloha 5: Celková poptávka po práci	86

Příloha 6: Tvorba hrubého kapitálu Graf porovnání hodnot.....	86
Příloha 7: Korelační tabulka	87
Příloha 8: Regresní analýza Tvorby hrubého kapitálu a sazby DPPO	88
Příloha 9: Regrese Vládních výdajů a absolutní vybrané částky	90
Příloha 10: Regrese Poptávky po práci a sazby DPPO	91
Příloha 11: Regrese tvorby hrubého kapitálu a poptávky po práci	93
Příloha 12: Regrese Poptávky po práci a absolutní vybrané částky DPPO	95
Příloha 13: Popis postupu žádosti o dotaci	97

Zdroje

Literární

SOUKUP, Jindřich. Makroekonomie. 2., aktualiz. vyd. Praha: Management Press, 2010, 518 s. ISBN 978-80-7261-219-2.

PAVELKA, Tomáš. Makroekonomie: základní kurz. Vyd. 3. Slaný: Melandrium, 2007, 278 s. ISBN 978-80-86175-58-4.

KADEŘÁBKOVÁ, Anna. Hospodářský růst a strukturální změny. Vyd. 1. Praha: Oeconomica, 2002, 228 s. ISBN 80-245-0466-9.

PALÍŠKOVÁ, Marcela. Trh práce v Evropské unii: historický vývoj, aktuální trendy a perspektivy. Vyd. 1. V Praze: C.H. Beck, 2014, xxiii, 203 s. Beckova edice ekonomie. ISBN 978-80-7400-270-0.

SAMUELSON, Paul Anthony a William D NORDHAUS. *Ekonomie: 19. vydání*. Vyd. 1. Praha: NS Svoboda, 2013, xxiv, 715 s., [4] s. obr. příl. ISBN 978-80-205-0629-0.

DAVERI, F.; TABELLINI, G. 1997. Unemployment, Growth and Taxation in Industrial Countries [Working Paper No. 122]. Innocenzo Gasparini Institute for Economic Research. 1997.

KUBÁTOVÁ, Květa. *Daňová teorie a politika*. 4., aktualiz. vyd. Praha: ASPI, 2006, 279 s. ISBN 80-7357-205-2.

IZÁK, Vratislav. Vliv vládních výdajů a daní na ekonomický růst: empirická analýza. In: *Politická ekonomie* [online]. [č.] 2, 2011 [cit. 14.7.2015]. Dostupné z: <http://www.vse.cz/polek/778>

PAVELEK, Evžen. Vývoj HDP v České republice před a po vstupu do EU [online]. 2009 [cit. 14.7.2015]. Diplomová práce. Bankovní institut vysoká škola, Bankovní institut vysoká škola. Vedoucí práce František Jirásek. Dostupné z: http://is.bivs.cz/th/10722/bivs_m/

DAVERI, F.; TABELLINI, G. 1997. Unemployment, Growth and Taxation in Industrial Countries [Working Paper No. 122]. Innocenzo Gasparini Institute for Economic Research. 1997.

ROMER, CH., ROMER, D. The Macroeconomic Effects of Tax Changes: Estimates Based on a New Measure of Fiscal Shocks. NBER Working Paper No. 13264

BORJAS, George J. *Labor economics*. 5th ed., International student ed., McGraw-Hill international ed. Boston: McGraw-Hill/Irwin, 2010. ISBN 9780070172708.

KAUFMAN, Bruce E a Julie L HOTCHKISS. *The economics of labor markets*. 7e [ed.]. Mason, OH: Thomson/South-Western, c2006, xxiii, 760 p. ISBN 032433575xx.

LAFFER, Arthur B.: *The Laffer Curve: Past, Present, and Future*. The Heritage Foundation. No.1765 (2004).

KNELLER, R., BLEANEY, M.F. and GEMMEL, N. (1999). "Fiscal Policy and Growth: Evidence From OECD Countries." *Journal of Public Economics*. [No.] 74, 171-190.

VANČUROVÁ, Alena; LÁCHOVÁ, Lenka. *Daňový systém ČR 2010: aneb učebnice daňového práva*. Praha: 1. VOX, 2010. ISBN 978-80-86324-86-9.

ALBRECHTOVÁ, Miluše. *Aplikace Lafferovy křivky na daň z příjmů právnických osob v České republice* [online]. Praha, 2007. Diplomová práce. Vysoká škola ekonomická v Praze, Národohospodářská fakulta. Vedoucí práce Miroslav Ševčík [cit. 1.8.2015]. Dostupné z: <http://isis.vse.cz/zp/59687/podrobnosti>

SVOBODOVÁ, Barbora. *Analýza efektů investičních pobídek v České republice* [online]. Praha, 2008 [cit. 2015-08-11]. Diplomová práce. Vysoká škola ekonomická v Praze. Vedoucí práce Zdeněk Lukáš. Dostupné z: <http://theses.cz/id/o0o9zk/>

Elektronické

ŠRÁMEK, Dušan. Marx naruby: daňoví poplatníci všech zemí, spojte se! *Revue politika* [online]. 2010 [cit. 7.7.2015]. Dostupné z: <http://www.revuepolitika.cz/clanky/1388/marx-naruby-danovi-poplatnici-vsech-zemi-spojte-se>

Česká národní banka. *Česká národní banka* [online]., c2013-2015. Dostupné z: <http://www.cnb.cz/cs/index.html>

Časopis Forbes uveřejnil článek: CONNERLY, Bill. We Are Due For a Recession In 2015? *Forbes* [online]. 2015. Dostupný z: <http://www.forbes.com/sites/billconerly/2014/12/29/are-we-due-for-a-recession-in-2015/mpsv>

Ministerstvo pro místní rozvoj ČR: *evropské strukturální a investiční fondy* [online]. Ministerstvo pro místní rozvoj ČR, [2015] [cit. 31.5.2015]. Dostupné z: <http://www.strukturalni-fondy.cz/cs/Informace-a-dokumenty/slovník-pojmu/P/Pravidlo-N-2>

Programové období 2007-2013. *Evropské strukturální a investiční fondy* [online]. Ministerstvo pro místní rozvoj ČR [c2015]. [cit. 7.7.2015]. Dostupné z: <http://www.strukturalni-fondy.cz/cs/Fondy-EU/Programove-obdobi-2007-2013>

Programové období 2007-2013. *Evropské strukturální a investiční fondy* [online]. Ministerstvo pro místní rozvoj ČR [c2015]. [cit. 7.7.2015]. Dostupné z: <http://www.strukturalni-fondy.cz/cs/Fondy-EU/Programove-obdobi-2007-2013/Programy-2007-2013/Tematicke-operacni-programy>

Programové období 2007-2013. Evropské strukturální a investiční fondy [online]. Ministerstvo pro místní rozvoj ČR [c2015]. [cit. 7.7.2015]. Dostupné z: <http://www.strukturalni-fondy.cz/cs/Fondy-EU/Programove-obdobi-2007-2013/Programy-2007-2013/Regionalni-operacni-programy>;

Programové období 2007-2013. Evropské strukturální a investiční fondy [online]. Ministerstvo pro místní rozvoj ČR [c2015]. [cit. 7.7.2015]. Dostupné z: <http://www.strukturalni-fondy.cz/cs/Fondy-EU/Programove-obdobi-2007-2013/Programy-2007-2013/Operacni-programy-Praha>;

MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ ČR. *Prínosy strukturálních fondů a kohezní politiky v České republice : manažerské shrnutí* [online]. Praha: Ministerstvo pro místní rozvoj ČR, 2014 [cit. 1.8.2015]. ISBN 978-80-87147-60-3. Dostupné z: http://www.strukturalni-fondy.cz/getmedia/9a3af7a6-e3b1-4cd4-92b0-f25b5cbd3841/Prinosy-strukturalnich-fodnu_shrnuti_ke-stazeni.pdf?ext=.pdf

IS CEDR III. Centrální registr dotací [online] [cit. 31.5.2015]. Dostupné z: <http://cedr.mfcr.cz/cedr3internetv417/OlapReports2000/CubesListPage.aspx>; sekce tvorba sestav

Strukturální fondy. EurActiv.cz [online]. EU-Media s.r.o., c2004-2015 [cit. 31.5.2015]. Dostupné z: <http://www.euractiv.cz/strukturalni-fondy>

Regionální informační servis. *Centrum pro regionální rozvoj České republiky* [online]. [2015]. Dostupné z: <http://www.risy.cz/cs>

Strukturální fondy v ČR 2004 – 2006 : výsledky a vliv na současné programové období 2007 – 2013. Euroskop [online] [cit. 31.5.2015]. Dostupné z: <http://www.euroskop.cz/gallery/55/16775-buletin.pdf>

Šlechtová: Česko nemůže čerpat dotace EU. Kvůli zpackanému auditu. *E15.cz* [online]. Mladá fronta a.s., 17.4.2015 [cit. 18.4.2015]. Dostupný z: <http://zpravy.e15.cz/domaci/udalosti/slechtova-cesko-nemuze-cerpat-dotace-eu-kvuli-zpackanemu-auditu-1181701mpo>

KONIGOVÁ, Lenka. Nový občanský zákoník – právnické osoby [online]. 2014 [cit. 30.5.2015]. Dostupné z: <http://www.vasdanovyporadce.cz/novy-obcansky-zakonik-pravnicke-osoby/>

Dušan Šrámek. Česká justice [online]. ©2015 [cit. 7.7.2015]. Dostupné z: <http://www.ceska-justice.cz/author/sramek/>

MACH, Petr. Jak zlikvidovat korupci. *Reformy.cz* [online]. 2011 [cit. 7.7.2015]. Dostupné z: <http://www.reformy.cz/zpravy/petr-mach-jak-zlikvidovat-korupci/>

KOHOUHT, Pavel. Proč evropské dotace škodí [online]. 2013 [cit. 7.7.2015]. Dostupné z: <http://www.pavel-kohout.cz/clanky/proc-evropske-dotace-skodiapl.czso.cz>

Prezident Václav Klaus zahájil MSV 2006. *Elektro* [online]. 2006, č. 10 [cit. 7.7.2015]. Dostupné z: <http://www.odbornecasopisy.cz/elektro/casopis/tema/prezident-vaclav-klaus-zahajil-msv-2006--12917>

Přílohy

Příloha 1: Publikace potvrzující dopad sazby DPPO na HDP

Název publikace	Analyzovaný vzorek	Výsledek analýzy DPPO
OECD. 2010. "Tax Policy Reform and Economic Growth." <i>OECD Publishing</i> .	31 zemi OECD z let 1965-2008	Značná negativní korelace mezi daňovým zatížením a růstem.
Arnold, J. 2008. "Do Tax Structures Affect Aggregate Economic Growth?: Empirical Evidence from a Panel of OECD Countries." OECD Economics Department Working Papers.	21 zemi OECD z let 1971-2004	Značná negativní korelace mezi daňovým zatížením a růstem.
Spahr, Ronald W., Pankaj K. Jain, and Fariz Huseynov. 2008. "The Income Tax Structure's Impact on Growth, Valuation, and Global Investments: A Three Stakeholder Perspective." <i>SSRN eLibrary</i> .	108 zemi z let 1991-2004	Zvýšení sazby daně o 1 procentní bod vede k poklesu růstu 0,1-0,2 procentního bodu, k 1-2% poklesu v hodnotě akcii a k poklesu investic o 0,3% .
Lee, Y., and R. H. Gordon. 2005. "Tax structure and economic growth." <i>Journal of Public Economics</i> 89:1027–1043.	70 zemi z let 1970-1997	Pokles sazby o 10 procentních bodů může zvýšit růst o 1,1-1,8 procentního bodu.
Kneller, R., M. F. Bleaney, and N. Gemmell. 1999. "Fiscal policy and growth: evidence from OECD countries." <i>Journal of Public Economics</i> 74:171–190.	22 zemi OECD z let 1970-1995	Pokles daňových příjmů o 1 procentní bod (v %HDP) může ročně zvýšit růst o 0,1-0,2 procentního bodu.

Příloha 2: Seznam programů dotačního období 2014 – 2020 (včetně interaktivních odkazů)

Programy pro programové období 2014 – 2020 byly vymezeny usnesením vlády ČR č. 867 ze dne 28. listopadu 2012. Jedná se o následující programy:

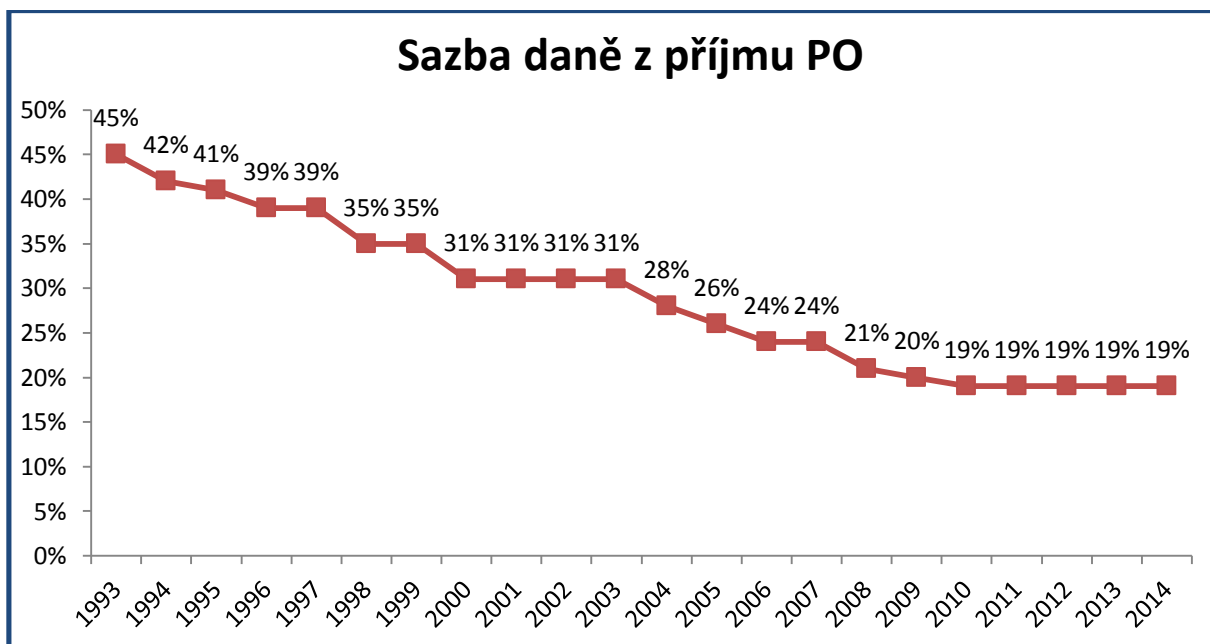
1. [Operační program Podnikání a inovace pro konkurenceschopnost](#), řízený Ministerstvem průmyslu a obchodu;
2. [Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání](#), řízený Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy;
3. [Operační program Zaměstnanost](#), řízený Ministerstvem práce a sociálních věcí;
4. [Operační program Doprava](#), řízený Ministerstvem dopravy;
5. [Operační program Životní prostředí](#), řízený Ministerstvem životního prostředí;
6. [Integrovaný regionální operační program](#), řízený Ministerstvem pro místní rozvoj;
7. [Operační program Praha - pól růstu ČR](#), řízený Magistrátem hlavního města Prahy;
8. [Operační program Technická pomoc](#), řízený Ministerstvem pro místní rozvoj;
9. [Operační program Rybářství 2014-2020](#), řízený Ministerstvem zemědělství;
10. [Program rozvoje venkova](#), řízený Ministerstvem zemědělství;
11. [Interreg V-A Česká republika - Polsko](#), řízený Ministerstvem pro místní rozvoj;
12. [Interreg V-A Slovenská republika - Česká republika](#), koordinovaný na území České republiky Ministerstvem pro místní rozvoj;
13. [Program spolupráce Rakousko - Česká republika 2014-2020](#), koordinovaný na území České republiky Ministerstvem pro místní rozvoj;
14. [Program přeshraniční spolupráce Česká republika - Svobodný stát Bavorsko Cíl EÚS 2014-2020](#), koordinovaný na území České republiky Ministerstvem pro místní rozvoj;
15. [Program spolupráce Svobodný stát Sasko - Česká republika 2014-2020](#), koordinovaný na území České republiky Ministerstvem pro místní rozvoj;
16. Program nadárodní spolupráce [Interreg CENTRAL EUROPE](#), koordinovaný na území České republiky Ministerstvem pro místní rozvoj;
17. Program nadnárodní spolupráce [DANUBE](#), koordinovaný na území České republiky Ministerstvem pro místní rozvoj (schválen dodatečně usnesením vlády ČR č. 447 ze dne 12. června 2013);
18. Program meziregionální spolupráce [INTERREG EUROPE](#), koordinované na území České republiky Ministerstvem pro místní rozvoj.
19. Program meziregionální spolupráce [ESPON 2020](#)
20. Program meziregionální spolupráce [INTERACT III](#)

Příloha 3: Metodika ČSÚ pro zjišťování nezaměstnanosti - výběr

Počet zaměstnaných osob (v hlavním zaměstnání) v národním hospodářství	Za zaměstnané se považují všechny osoby patnáctileté a starší, obvykle bydlící na sledovaném území, které v průběhu referenčního týdne pracovaly alespoň 1 hodinu za mzdu, plat nebo jinou odměnu, nebo sice nebyly v práci, ale měly formální vztah k zaměstnání; hlavním kritériem pro zařazení mezi zaměstnané je tedy vyvíjení jakékoliv odměňované pracovní aktivity. Není proto rozhodující, zda pracovní aktivita těchto osob měla trvalý, dočasný, sezónní či příležitostný charakter a zda měly jen jedno nebo více souběžných zaměstnání, nebo zda současně studovaly, pobíraly nějaký důchod apod. Do kategorie zaměstnaných náleží všichni placení zaměstnaní (zaměstnanci a členové produkčních družstev) a všichni zaměstnaní ve vlastním podniku (podnikatelé a pomáhající rodinní příslušníci). Kategorii podnikatelů v hlavním zaměstnání je nutné odlišovat od kategorie osob samostatně výdělečně činných (OSVČ) vymezených zákonem č.155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění pozdějších předpisů. Počet OSVČ zahrnuje kromě tzv. hlavní samostatné výdělečné činnosti i vedlejší samostatnou výdělečnou činnost. Tuto vedlejší samostatnou výdělečnou činnost je nutné chápat jinak než druhé či další zaměstnání respondenta ve výběrovém šetření. Podle výše uvedeného zákona se vedlejší samostatná činnost vztahuje k systému sociálního zabezpečení, kdy např. starobní důchodci resp. nezaopatřené děti mohou vykonávat pouze vedlejší samostatnou výdělečnou činnost. Pracovní aktivita respondenta ve výběrovém šetření se vztahuje vždy k příslušnému referenčnímu týdnu. Naproti tomu Česká správa sociálního zabezpečení publikuje údaje o evidenčním počtu OSVČ k poslednímu dni kalendářního měsíce. Celkový počet OSVČ je třeba navíc odlišovat od pravidelně publikovaného počtu OSVČ platících zálohy na pojistné. Podle mezinárodní metodiky jsou mezi zaměstnané zahrnovány i tyto skupiny osob: - profesionální příslušníci armády a - osoby na mateřské dovolené, které před nástupem pracovaly (nikoli další nebo rodičovské dovolené) Podle mezinárodní metodiky nejsou mezi zaměstnané zahrnovány: - osoby na mateřské dovolené, které před nástupem nepracovaly, a osoby na další mateřské (rodičovské) dovolené - jsou klasifikovány jako osoby ekonomicky neaktivní nebo nezaměstnané podle toho zda splňují či nesplňují podmínky ILO pro zařazení mezi nezaměstnané. Ukazatel je konstruován podle metodiky Eurostatu vypracované na základě doporučení Mezinárodní organizace práce (ILO).
Počet nezaměstnaných osob	Ukazatel je odhadem získaným z výběrového šetření pracovních sil. Za nezaměstnané se podle mezinárodně srovnatelné metodiky považují všechny osoby patnáctileté a starší, obvykle bydlící na sledovaném území, které v průběhu referenčního týdne souběžně splňovaly 3 podmínky ILO: - nebyly zaměstnané, - byly připraveny k nástupu do práce, tj., během referenčního období byly k dispozici okamžitě nebo nejpozději do 14 dnů pro výkon placeného zaměstnání nebo sebezaměstnání, - v průběhu posledních 4 týdnů hledaly aktivně práci (prostřednictvím úřadu práce nebo soukromé zprostředkovatelny práce, přímo v podnicích, využíváním inzerce, podnikáním kroků pro založení vlastní firmy, podáním žádosti o pracovní povolení a licence nebo jiným způsobem). Mezi nezaměstnané patří i osoby, které nehledají práci, protože ji již našly a jsou schopny ji nastoupit nejpozději do 14 dnů. Ukazatel je konstruován podle metodiky Eurostatu vypracované na základě doporučení Mezinárodní organizace práce (ILO). Zařazení do této kategorie nesouvisí s kategorií registrovaných uchazečů o zaměstnání na úřadech práce a ani s faktem, zda tyto osoby pobírají či nepobírají příspěvek v nezaměstnanosti či jiné sociální dávky nebo příspěvky.
Neumístění uchazeči o zaměstnání, registrovaní nezaměstnaní (MPSV)	Podle platných zákonů mohou být vedeni v evidencích úřadů práce jako neumístění uchazeči o práci občané trvale bydlící v příslušné oblasti, kteří nejsou v pracovním nebo obdobném vztahu k zaměstnavateli ani nevykonávají samostatnou výdělečnou činnost, a kteří požádali úřad práce o zprostředkování vhodného zaměstnání. Data o neumístěných uchazečích se přebírají z Ministerstva práce a sociálních věcí.
Dosažitelní neumístění uchazeči o zaměstnání (MPSV)	Od července 2004 zjišťuje MPSV počet dosažitelných uchazečů o zaměstnání. Jedná se o uchazeče o zaměstnání, kteří mohou bezprostředně nastoupit do zaměstnání při nabídce vhodného pracovního místa, tj. evidovaní nezaměstnaní, kteří nemají žádnou objektivní překážku pro přijetí zaměstnání.

Pracovní síly v národním hospodářství	Ukazatel je definován jako součet zaměstnaných osob (v hlavním zaměstnání) v národním hospodářství a nezaměstnaných osob (viz výše).
Ekonomicky neaktivní	Ukazatel je odhadem získaným z výběrového šetření pracovních sil. Ekonomicky neaktivní jsou všechny osoby patnáctileté a starší, obvykle bydlící na sledovaném území, které v referenčním období nepatřily do kategorie "pracovních sil", tj. nemohou být klasifikovány jako osoby zaměstnané nebo nezaměstnané. Ukazatel je konstruován podle metodiky Eurostatu vypracované na základě doporučení Mezinárodní organizace práce (ILO).
Obecná míra nezaměstnanosti	Obecná míra nezaměstnanosti vyjadřuje podíl počtu nezaměstnaných na celkové pracovní síle (v procentech), kde číselník i jmenovatel jsou ukazatele konstruované podle mezinárodních definic a doporučení aplikovaných ve VŠPS. Ukazatel je konstruován podle metodiky Eurostatu vypracované na základě doporučení Mezinárodní organizace práce (ILO).
Míra dlouhodobé nezaměstnanosti	Míra dlouhodobé nezaměstnanosti vyjadřuje podíl počtu nezaměstnaných jeden rok a déle na celkové pracovní síle (v procentech), kde v číselníku je počet nezaměstnaných jeden rok a déle a ve jmenovateli je celkový počet osob s jediným nebo hlavním zaměstnáním plus celkový počet nezaměstnaných.
Podíl nezaměstnaných osob (MPSV)	Podíl nezaměstnaných osob, který vyjadřuje podíl dosažitelných uchazečů o zaměstnání ve věku 15-64 let ze všech obyvatel ve stejném věku. V číselníku je uveden pouze počet tzv. dosažitelných neumístěných uchazečů o zaměstnání ve věku 15-64 let. Jsou to všichni uchazeči o zaměstnání podle zákona o zaměstnanosti č. 435/2004 §24, kteří mohou ihned nastoupit do zaměstnání. Ve jmenovateli je celkový počet všech obyvatel ve věku 15-64 let. Ukazatel od ledna roku 2013 nahrazuje zveřejňovanou míru registrované nezaměstnanosti, která poměřovala všechny dosažitelné uchazeče o zaměstnání pouze k ekonomicky aktivním osobám.
Míra ekonomické aktivity	Míra ekonomické aktivity vyjadřuje podíl pracovní síly (zaměstnaných a nezaměstnaných) na počtu všech osob starších 15 let.
Míra zaměstnanosti	vyjadřuje podíl počtu zaměstnaných na počtu všech osob 15letých a starších.
Míra zaměstnanosti 15-64letých	vyjadřuje podíl počtu zaměstnaných ve věku 15-64 let na počtu všech osob v této věkové skupině.
Metoda sezónního očištění základních charakteristik	Sezónní očištění časových řad zaměstnanosti a nezaměstnanosti se provádí v aplikaci Demetra (software vyvinutý speciálně pro Eurostat) metodou TRAMO/SEATS. Jedná se o metodu založenou na modelu ARIMA. Cílem sezónního očištění je získat skutečný trend vývoje těchto ukazatelů bez ohledu na sezónní či jiné periodické výkyvy. Takovým sezónním výkyvem je např. každoroční nárůst nezaměstnanosti v 1. čtvrtletí. Teprve po odstranění tohoto sezónního vlivu můžeme zjistit, zda v dlouhodobém vývoji skutečně došlo k nárůstu či

Sazba daně z příjmu právnických osob v Česku (1993 až 2013)			
Rok	Sazba daně z příjmu právnických osob	Rok	Sazba daně z příjmu právnických osob
1993	45%	2004	28%
1994	42%	2005	26%
1995	41%	2006	24%
1996	39%	2007	24%
1997	39%	2008	21%
1998	35%	2009	20%
1999	35%	2010	19%
2000	31%	2011	19%
2001	31%	2012	19%
2002	31%	2013	19%
2003	31%	2014	19%

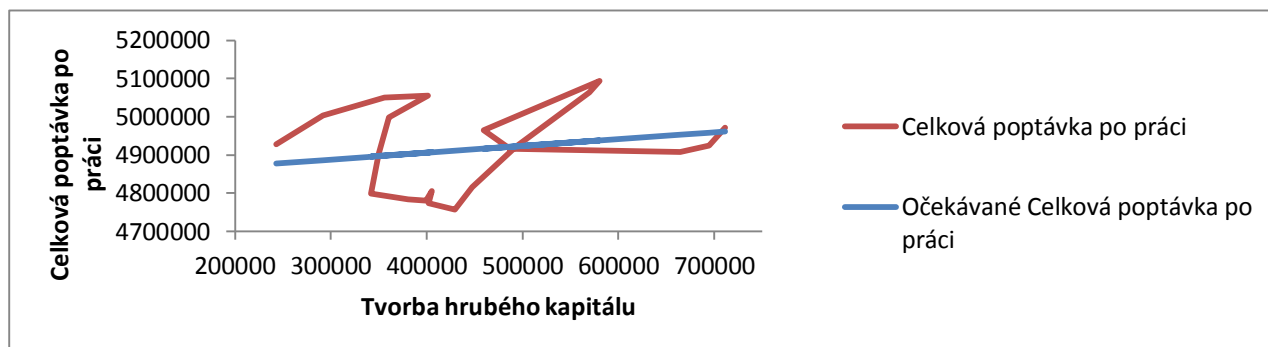

⁹⁰ <http://dumfinanci.cz/clanky/4509-dan-z-prijmu-pravnickych-osob/>, 26.5.2015

Příloha 5: Celková poptávka po práci

Příloha 6: Tvorba hrubého kapitálu Graf porovnání hodnot

Příloha 7: Korelační tabulka

	Domácnosti	Vládní instituce	Tvorba hrubého kapitálu	Vývoz zboží a služeb (FOB)	Dovoz zboží a služeb (CIF)	Hrubý domácí produkt	Růst HDP	DPPO	Sazba DPPO	Celková poptávka po práci	Celkem S OK
Domácnosti	1										
Vládní instituce	0.972421	1									
Tvorba hrubého kapitálu	0.961102	0.896236	1								
Vývoz zboží a služeb (FOB)	0.969955	0.904584	0.956966	1							
Dovoz zboží a služeb (CIF)	0.937982	0.856648	0.942016	0.990488	1						
Hrubý domácí produkt	0.995763	0.973064	0.961425	0.960812	0.919745	1					
Růst HDP	-0.2825	-0.30467	-0.1228	-0.18842	-0.13118	-0.27137	1				
DPPO	0.636696	0.531233	0.704807	0.77125	0.816699	0.622187	0.163192	1			
Sazba DPPO	-0.86735	-0.76327	-0.86903	-0.94602	-0.97217	-0.83763	0.147475	-0.80146	1		
Celková poptávka po práci	0.113998	0.044893	0.214813	0.101928	0.066287	0.154295	-0.09689	0.147523	0.033145	1	
Celkem S OK	0.555258	0.430229	0.682358	0.653283	0.672882	0.567295	0.161452	0.828533	-0.61199	0.486675	1

VÝSLEDEK REGRESNÍ ANALÝZY								
Regresní statistika								
Násobné R	0,8690252							
Hodnota spolehlivosti R	0,7552048							
Nastavená hodnota spolehlivosti R	0,74232084							
Chyba stř. hodnoty	65129,8717							
Pozorování	21							
ANOVA								
	Rozdíl	SS	MS	F	Významnost F			
Regrese	1	2,48643E+11	2,48643E+11	58,61590056	3,19861E-07			
Rezidua	19	80596103660	4241900193					
Celkem	20	3,29239E+11						
	Koeficienty	Chyba stř. hodnoty	t Stat	Hodnota P	Dolní 95%	Horní 95%	Dolní 95,0%	Horní 95,0%
Hranice	835927,64	52260,25159	15,99547676	1,76829E-12	726545,6764	945309,6037	726545,6764	945309,6037
Sazba DPPO	-	170614,1178	-	3,19861E-07	-1663338,571	-	-	-
	1306239,12		7,656102178			949139,6663	1663338,571	949139,6663

VÝSLEDEK REGRESNÍ ANALÝZY 1993 - 2008									
Regresní statistika									
Násobné R	0,90408613								
Hodnota spolehlivosti R	0,81737172								
Nastavená hodnota spolehlivosti R	0,80432685								
Chyba stř. hodnoty	39382,402								

Pozorování	16							
ANOVA								
	<i>Rozdíl</i>	<i>SS</i>	<i>MS</i>	<i>F</i>	<i>Významnost F</i>			
Regrese	1	97181596780	97181596780	62,65844721	1,54883E-06			
Rezidua	14	21713630254	1550973590					
Celkem	15	1,18895E+11						
	<i>Koeficienty</i>	<i>Chyba stř. hodnoty</i>	<i>t Stat</i>	<i>Hodnota P</i>	<i>Dolní 95%</i>	<i>Horní 95%</i>	<i>Dolní 95,0%</i>	<i>Horní 95,0%</i>
Hranice	772068,25	47619,41264	16,21330897	1,81096E-10	669934,7676	874201,7323	669934,7676	874201,7323
Sazba DPPO	-	142533,0101	-	1,54883E-06	-1433952,718	-	-	-
	1128249,82		7,915708888					
					822546,9123	1433952,718	822546,9123	

VÝSLEDEK REGRESNÍ ANALÝZY								
Regresní statistika								
Násobné R	0,531232868							
Hodnota spolehlivosti R	0,282208361							
Nastavená hodnota spolehlivosti R	0,244429853							
Chyba stř. hodnoty	43650,07799							
Pozorování	21							
ANOVA								
	Rozdíl	SS	MS	F	Významnost F			
Regrese	1	14232956734	1,4233E+10	7,470077048	0,013208574			
Rezidua	19	36201256859	1905329308					
Celkem	20	50434213593						
	Koeficienty	Chyba stř. hodnoty	t Stat	Hodnota P	Dolní 95%	Horní 95%	Dolní 95,0%	Horní 95,0%
Hranice	172672,9631	25924,91318	6,66050304	2,2727E-06	118411,4962	226934,43	118411,496	226934,43
DPPO	0,70337116	0,257348722	2,73314417	0,013208574	0,164734094	1,242008226	0,16473409	1,242008226

VÝSLEDEK 1993-2008

Regresní statistika	
Násobné R	0,881973
Hodnota spolehlivosti R	0,777876
Nastavená hodnota spolehlivosti R	0,76201
Chyba stř. hodnoty	9699,18

Pozorování 16

ANOVA

	<i>Rozdíl</i>	<i>SS</i>	<i>MS</i>	<i>F</i>	<i>Významnost F</i>
Regrese	1	4612241697	4,61E+09	49,02776	6,22839E-06
Rezidua	14	1317037303	94074093		
Celkem	15	5929279000			

	<i>Koeficienty</i>	<i>Chyba stř. hodnoty</i>	<i>t Stat</i>	<i>Hodnota P</i>	<i>Dolní 95%</i>	<i>Horní 95%</i>	<i>Dolní 95,0%</i>	<i>Horní 95,0%</i>
Hranice	180372,9	5785,145886	31,17863	2,45E-14	167965,0242	192780,8	167965,024	192780,832
DPPO	0,420487	0,060052541	7,001982	6,23E-06	0,291686939	0,549287	0,29168694	0,54928672

Příloha 10: Regrese Poptávky po práci a sazby DPPO

VÝSLEDEK REGRESNÍ ANALÝZY					
Regresní statistika					
Násobné R	0,033145319				
Hodnota spolehlivosti R	0,001098612				
Nastavená hodnota spolehlivosti R	-				
	0,051475145				
Chyba stř. hodnoty	109643,9526				
Pozorování	21				
ANOVA					
	Rozdíl	SS	MS	F	Významnost F
Regrese	1	251214535,8	251214535,8	0,02089659	0,88658338
Rezidua	19	2,28414E+11	12021796349		

Celkem	20	2,28665E+11					
	<i>Koeficienty</i>	<i>Chyba stř. hodnoty</i>	<i>t Stat</i>	<i>Hodnota P</i>	<i>Dolní 95%</i>	<i>Horní 95%</i>	
Hranice	4903000,946	87978,37915	55,72961213	1,6048E-22	4718860,08	5087141,81	
Sazba DPPO	41519,97893	287223,1397	0,144556525	0,88658338	-559644,962	642684,9194	
VÝSLEDEK REGRESNÍ ANALÝZY 1993 - 2008							
<i>Regresní statistika</i>							
Násobné R	0,158779811						
Hodnota spolehlivosti R	0,025211029						
Nastavená hodnota spolehlivosti R	-0,044416755						
Chyba stř. hodnoty	124329,8353						
Pozorování	16						
ANOVA							
	<i>Rozdíl</i>	<i>SS</i>	<i>MS</i>	<i>F</i>	<i>Významnost F</i>		
Regrese	1	5597043846	5597043846	0,36208288	0,55697127		
Rezidua	14	2,16411E+11	15457907942				
Celkem	15	2,22008E+11					
	<i>Koeficienty</i>	<i>Chyba stř. hodnoty</i>	<i>t Stat</i>	<i>Hodnota P</i>	<i>Dolní 95%</i>	<i>Horní 95%</i>	<i>Dolní 95,0%</i>
Hranice	4819828,723	150333,9925	32,06080438	1,6666E-14	4497394,38	5142263,069	4497394,377
Sazba DPPO	270765,053	449975,2366	0,601733231	0,55697127	-694335,844	1235865,95	-694335,8443

VÝSLEDEK								
Regresní statistika								
Násobné R	0,214812948							
Hodnota spolehlivosti R	0,046144603							
Nastavená hodnota spolehlivosti R	-							
Chyba stř. hodnoty	107143,2081							
Pozorování	21							
ANOVA								
	Rozdíl	SS	MS	F	Významnost F			
Regrese	1	1,06E+10	1,06E+10	0,919162	0,349737			
Rezidua	19	2,18E+11	1,15E+10					
Celkem	20	2,29E+11						
	Koeficienty	Chyba stř. hodnoty	t Stat	Hodnota P	Dolní 95%	Horní 95%	Dolní 95.0%	Horní 95.0%
Hranice	4834519,023	87381,28	55,32672	1,84E-22	4651628	5017410	4651628	5017410
Tvorba hrubého kapitálu	0,179021445	0,186728	0,958729	0,349737	-0,2118	0,569847	-0,2118	0,569847

VÝSLEDEK 1993 - 2008								
Regresní statistika								
Násobné R	0,23095365							
Hodnota spolehlivosti R	0,05333959							
Nastavená hodnota spolehlivosti R	-0,014279							
Chyba stř. hodnoty	122522,87							
Pozorování	16							

ANOVA								
	<i>Rozdíl</i>	<i>SS</i>	<i>MS</i>	<i>F</i>	<i>Významnost F</i>			
Regrese	1	1,18E+10	1,18E+10	0,78883	0,389459			
Rezidua	14	2,1E+11	1,5E+10					
Celkem	15	2,22E+11						
	<i>Koeficienty</i>	<i>Chyba stř. hodnoty</i>	<i>t Stat</i>	<i>Hodnota P</i>	<i>Dolní 95%</i>	<i>Horní 95%</i>	<i>Dolní 95,0%</i>	<i>Horní 95,0%</i>
Hranice	4781065,55	146532,7	32,62797	1,31E-14	4466784	5095347	4466784	5095347
Tvorba hrubého kapitálu	0,31559252	0,355333	0,888161	0,389459	-0,44652	1,077705	-0,44652	1,077705

..

VÝSLEDEK REGRESNÍ ANALÝZY								
Regresní statistika								
Násobné R	0,147522971							
Hodnota	0,021763027							
spolehlivosti R								
Nastavená	-0,02972313							
hodnota								
spolehlivosti R								
Chyba	stř.	108503,9158						
hodnoty								
Pozorování	21							
ANOVA								
	<i>Rozdíl</i>	<i>SS</i>	<i>MS</i>	<i>F</i>	<i>Významnost F</i>			
Regrese	1	4976450073	4976450073	0,422696671	0,523378672			
Rezidua	19	2,23689E+11	11773099742					
Celkem	20	2,28665E+11						
	<i>Koeficienty</i>	<i>Chyba stř. hodnoty</i>	<i>t Stat</i>	<i>Hodnota P</i>	<i>Dolní 95%</i>	<i>Horní 95%</i>	<i>Dolní 95,0%</i>	<i>Horní 95,0%</i>
Hranice	4876272,044	64443,28912	75,66764686	4,92832E-25	4741390,69	5011153,398	4741390,69	5011153,398
DPPO	0,415907563	0,639708917	0,650151268	0,523378672	-0,923018587	1,754833713	-0,923018587	1,754833713
VÝSLEDEK 1993-2008								
Regresní statistika								
Násobné R	0,120425123							
Hodnota	0,01450221							
spolehlivosti R								
Nastavená	-0,055890489							
hodnota								
spolehlivosti R								

Chyba hodnoty	stř.	125010,9001						
Pozorování		16						
ANOVA								
	<i>Rozdíl</i>	<i>SS</i>	<i>MS</i>	<i>F</i>	<i>Významnost F</i>			
Regrese	1	3219603161	3219603161	0,206018671	0,656862665			
Rezidua	14	2,18788E+11	15627725134					
Celkem	15	2,22008E+11						
	<i>Koeficienty</i>	<i>Chyba stř. hodnoty</i>	<i>t Stat</i>	<i>Hodnota P</i>	<i>Dolní 95%</i>	<i>Horní 95%</i>	<i>Dolní 95,0%</i>	<i>Horní 95,0%</i>
Hranice	4877607,461	74563,65307	65,41534997	8,22619E-19	4717684,331	5037530,592	4717684,331	5037530,592
DPPO	0,351315686	0,774005863	0,453892797	0,656862665	-1,308761786	2,011393158	-1,308761786	2,011393158

1) Vytvoření podrobného projektového záměru

Napadla vás aktivita uskutečnitelná ve vaší obci, škole, podniku, neziskové organizaci apod., na niž byste rádi dostali podporu z Evropské unie? Obecně platí, že z fondů EU se podporují projekty veřejně prospěšné, které přispějí ke zlepšení sociálního a ekonomického prostředí v členských zemích a jejich regionech. Nejde v žádném případě o samoučelné finanční injekce do neziskového sektoru, soukromých firem a obcí, krajů či jakýchkoli jiných subjektů. Právě naopak – příjemci musí vždy prokázat a konkrétně doložit obecnou prospěšnost svého záměru.

Obecná prospěšnost je zde však chápána v širším smyslu, nejen jako sociální aktivity. Proto se rozhodně ze získávání podpory z evropských fondů nevylučují soukromé firmy žádající dotace např. na novou technologii, vzdělávání zaměstnanců apod. Všichni žadatelé však musejí doložit v projektové žádosti společenský přesah plánovaných aktivit jejich projektu. U soukromých firem často jde např. o podporu zaměstnanosti v regionu.

2) Nalezení příslušného operačního programu a v něm konkrétní oblasti podpory pro váš projektový záměr

V první fázi je třeba si zjistit, který operační program by ve vašem případě pro získání dotace připadal v úvahu. V sekci Operační programy 2007-2013 najdete charakteristiky každého z nich. Řídit se lze podle sféry vaší činnosti (tématické OP) nebo podle míst, kde realizujete své aktivity (regionální operační programy, programy pro Prahu a programy přeshraniční spolupráce).

Kromě podporovaných aktivit je nezbytné sledovat typ oprávněného žadatele / příjemce (např. malý a střední podnik), místo realizace projektu, výši a formu poskytované podpory, schopnost finančního spoluzajištění ze strany žadatele atd. dle specifických podmínek a požadavků daného dotačního programu.

Váš projekt musí být v souladu se záměry operačního programu, z něhož chcete čerpat prostředky. Podrobnosti o cílech OP, podmínkách a vymezení podporovaných aktivit se dozvíte na internetových stránkách operačního programu, a to v programovém dokumentu a detailněji v dokumentu nazvaném Prováděcí dokument nebo Implementační dokument, které jsou vydávány jednotlivými řídicími orgány a jež jsou snadno dostupné na příslušných webových stránkách (viz záložka Operační programy 2007-2013 či Kontakty). Doporučujeme tyto materiály pozorně prostudovat.

⁹¹ <http://www.strukturalni-fondy.cz/cs/Jak-na-projekt>, 15.8.2015

3) Zpracování žádosti o dotaci

Projektová žádost představuje klíčový dokument, který rozhodne o tom, zda budete se snahou získat finance z evropských fondů úspěšní či nikoli. Vaším průvodcem při její tvorbě budou příručky pro žadatele a další metodické pokyny připravené odpovídajícím operačním programem. Zároveň jsou k dispozici konzultace s pracovníky řídicího orgánu či zprostředkujícího subjektu daného operačního programu, semináře, konference atd. V přípravné fázi se nebojte klást dotazy, abyste do projektové žádosti zařadili vše potřebné.

Žádosti musejí být vyplňovány v elektronické podobě. Většina operačních programů k tomu využívá internetovou aplikaci BENEFIT. OP Životní prostředí ale připravil pro žadatele elektronické prostředí BENE-FILL a OP Podnikání a inovace eAccount. Všechny vyjmenované aplikace jsou k dispozici na adrese <http://www.eu-zadost.cz/stromFormularu.aspx>

4) Výzva k předkládání žádostí o dotaci

Operační programy přijímají projektové žádosti v rámci tzv. výzev, tedy časově vymezených úseků určených k podání žádosti o dotaci. Pro váš úspěch je klíčové sledovat, jaké výzvy právě probíhají a také jaké jsou plánovány na nejbližší období. Tyto informace vyhledáte dle různých kritérií v sekci Výzvy. Radou vám budou nápomocni samozřejmě také pracovníci řídicích orgánů. Informace o výzvách včetně jejich harmonogramu jsou zveřejněny na webových stránkách operačních programů. Využít můžete též každý měsíc vydávaný dokument Přehled otevřených výzev.

Časové „okno“ výzvy bývá otevřeno po několik týdnů až měsíců. U složitějších projektů toto období nemusí vždy postačovat pro podrobné zpracování projektové žádosti. Doporučuje se tedy si projektovou žádost připravit s předstihem.

5) Kontrola žádosti a přílohy

Před podáním žádosti o dotaci ve stanoveném termínu výzvy je nezbytné žádost pečlivě zkontrolovat, a to nejen její logickou provázanost, ale také formální náležitosti vč. všech příloh (nedoložení všech požadovaných příloh bývá častou chybou žadatelů o dotace, která může vést k vyřazení žádosti). Je vhodné využít možností konzultace s pracovníky příslušného řídicího orgánu či zprostředkujícího subjektu pro vybraný operační program.

Přílohy, které mohou být požadovány k projektové žádosti:

Logický rámec

Přehledný materiál popisující krátce záměry projektu, dané do souvislosti s konkrétními činnostmi a výstupy jeho aktivit.

Studie proveditelnosti

Studie proveditelnosti slouží k posouzení uskutečnitelnosti a životaschopnosti projektu. Popisuje finanční stránku všech aktivit a hodnotí efektivitu vynaložených prostředků. Většinou má rozsah 20-50 stran. Tento dokument je závazný a cíle v něm stanovené budou muset být dosaženy, jinak hrozí odebrání dotace. Pro projekty méně nákladné nebo tzv. měkké (neinvestiční) se požaduje zjednodušená studie proveditelnosti. U dražších, zpravidla investičních projektů musí být standardní studie proveditelnosti.

Analýza nákladů a přínosů (CBA)

Metodika pro vyhodnocení, co pozitivního projekt přináší a co si naopak bere jak po finanční stránce, tak po stránce společenské. Zkratka pochází z anglického pojmu Cost-Benefit Analysis.

Rozpočet projektu

Je nezbytný pro každou žádost o získání prostředků z fondů Evropské unie. Jeho význam tkví mimo jiné v tom, že se z něj vychází při závěrečném vyúčtování.

Tento seznam příloh slouží jen k celkové orientaci, protože konkrétní požadavky si určuje každý operační program samostatně.

6) Hodnocení a výběr žádostí

Kompletní žádost musíte odevzdat na příslušném místě do výzvu stanoveného termínu. V průběhu hodnocení projektu jsou nejprve zkontrolovány veškeré formální náležitosti žádosti a je rozhodnuto, zda je projekt pro daný program přijatelný. V další fázi jsou doručené žádosti hodnoceny na základě předem stanovených hodnotících a bodovacích kritérií. Ta bývají součástí informací pro danou výzvu nebo jsou uvedena v programovém dokumentu OP. O výsledcích hodnocení jsou žadatelé písemně informováni.

V případě, že váš projekt byl úspěšný, bude s vámi uzavřena smlouva o financování, která stanovuje nejen výši dotace, ale i povinnosti, které z jejího přidělení pro žadatele vyplývají. V této chvíli se ze žadatele stává příjemce podpory.

7) Realizace projektu

Hlavním těžištěm celého projektového cyklu je samotná realizace projektu, která se musí řídit všemi platnými postupy, neboť projekt je hrazen z veřejných zdrojů, a musí se dodržovat pravidla stanovená pro projekty financované ze strukturálních fondů. Především se jedná o dodržování předpisů pro výběr dodavatelů, dále pravidel pro povinnou publicitu, zásad pro vedení a uchování dokladů vztahujících se k projektu a monitoring projektu. Potřebné informace jsou uvedeny v příručce pro příjemce. Nelze opomenout také to, že realizace vašeho záměru musí vést ke splnění předem vytyčených cílů projektu, tzv. monitorovacích indikátorů projektu. Tyto ukazatele a hodnoty jsou uvedeny v žádosti a žadatel je při jejím zpracování sám

volí a vyplňuje. Výběr ukazatelů a uvedené hodnoty jsou pro každý projekt závazné. Je třeba důkladně zvážit, zda je reálné je dosáhnout i udržet po vyžadovanou dobu.

Na co si dát pozor při realizaci:

Administrativa

Při uvádění projektu v život si musíte také najít čas na přípravu monitorovacích zpráv, které dokládají, co a jak jste již provedli a jak plníte indikátory nastavené vámi samotnými v projektové žádosti. Vedle toho je třeba vyhotovovat i žádosti o platbu. Finanční prostředky jsou vypláceny buď po skončení projektu nebo po jeho jednotlivých etapách, které byly předem naplánovány ve studii proveditelnosti a dalších součástech projektové žádosti.

Financování

Náklady projektu se až na výjimky proplácují žadatelům zpětně. Po dobu realizace projektu nebo přinejmenším její části jej musíte financovat z vlastních zdrojů či bankovní půjčkou.

Zajištění udržitelnosti projektu

Ve většině případů evropské normy vyžadují, aby výsledky dosažené projektem nějakou dobu přetrvaly, tento termín (=udržitelnost projektu) bývá nejčastěji pět let, ale může se lišit dle požadavků OP.

Veřejná podpora

V EU obecně platí zákaz podpory podnikání z veřejných rozpočtů, která by mohla ovlivnit obchod mezi členskými státy. I evropské fondy toto pravidlo dodržují, ale v jejich rámci existují výjimky vyplývající ze Smlouvy o fungování EU, které se běžně využívají (bloková výjimka, pravidlo de minimis – umožňuje dát jednomu příjemci veřejnou podporu do výše 200.000 eur v průběhu tří let – aj.)

Přesto je důležité vědět, zda váš projekt tzv. zakládá nedovolenou veřejnou podporu, i když se na něj vztahuje výjimka. Projekty zakládající a nezakládající veřejnou podporu se totiž liší způsobem financování. Projekty zakládající veřejnou podporu mají zpravidla hrazeno nižší procento nákladů a svůj zisk z udělené dotace odečítají.

Pro stanovení, zda projekt zakládá veřejnou podporu není rozhodující, je-li realizátorem projektu podnikatel, nezisková organizace nebo územní samosprávný celek. Určující je aktivita vztahující se k realizaci projektu.

8) Žádost o platbu a monitorovací zpráva

Po ukončení fyzické realizace projektu (nebo jednotlivých etap projektu) předkládá příjemce dotace žádost o platbu a monitorovací zprávu; následuje administrativní a fyzická kontrola projektu; jsou-li dodrženy všechny předem stanovené podmínky daného operačního programu, je příjemci proplacena dotace.

9) Udržitelnost projektu

Následující tři až pět let po obdržení dotace (závisí na podmínkách programu) je příjemce povinen udržovat výsledky projektu a pravidelně o nich informovat poskytovatele dotace prostřednictvím monitorovacích zpráv. V případě porušení této podmínky se žadatel zavazuje vrátit část či celou dotaci.